

Επίσημη Εφημερίδα

της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Νομοθεσία

59ο έτος

8 Ιουλίου 2016

Περιεχόμενα

II Μη νομοθετικές πράξεις

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

★ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/1103 του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2016, για τη θέσπιση ενισχυμένης συνεργασίας στον τομέα της διεθνούς δικαιοδοσίας, του εφαρμοστέου δικαίου και της αναγνώρισης και εκτέλεσης αποφάσεων σε ζητήματα περιουσιακών σχέσεων των συζύγων 1
★ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/1104 του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2016, για τη θέσπιση ενισχυμένης συνεργασίας στον τομέα της διεθνούς δικαιοδοσίας, του εφαρμοστέου δικαίου και της αναγνώρισης και εκτέλεσης αποφάσεων σε ζητήματα περιουσιακών σχέσεων των καταχωρισμένων συντρόφων 30
Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2016/1105 της Επιτροπής, της 7ης Ιουλίου 2016, για καθορισμό των κατ' αποκοπή τιμών εισαγωγής για τον προσδιορισμό της τιμής εισόδου ορισμένων οπωροκηπευτικών 57

ΟΔΗΓΙΕΣ

★ Οδηγία (ΕΕ) 2016/1106 της Επιτροπής, της 7ης Ιουλίου 2016, για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/126/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την άδεια οδήγησης ⁽¹⁾ 59

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

★ Απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2016/1107 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 2016, για την τροποποίηση της κοινής δράσης 2005/889/ΚΕΠΠΑ σχετικά με την ίδρυση αποστολής συνοριακής συνδρομής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το σημείο διέλευσης της Ράφα (EU BAM Rafah) 64
★ Απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2016/1108 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 2016, που τροποποιεί την απόφαση 2013/354/ΚΕΠΠΑ για την αστυνομική αποστολή της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα παλαιστινιακά εδάφη (EUPOL COPPS) 65

(1) Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον EOX

★ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2016/1109 της Επιτροπής, της 6ης Ιουλίου 2016, σχετικά με αίτημα της Ιταλίας για παρέκκλιση σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 4 της οδηγίας 98/41/EK του Συμβουλίου σχετικά με την καταγραφή των ατόμων που ταξιδεύουν με επιβατηγά πλοία που εκτελούν δρομολόγια προς ή από λιμένες των κρατών μελών της Κοινότητας [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2016) 4137]	66

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

★ Σύσταση (ΕΕ) 2016/1110 της Επιτροπής, της 28ης Ιουνίου 2016, σχετικά με τον έλεγχο παρουσίας νικελίου σε ζωστροφές ⁽¹⁾	68
★ Σύσταση (ΕΕ) 2016/1111 της Επιτροπής, της 6ης Ιουλίου 2016, σχετικά με την παρακολούθηση της παρουσίας νικελίου στα τρόφιμα ⁽¹⁾	70

⁽¹⁾ Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ

II

(Μη νομοθετικές πράξεις)

KANONISMOI**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2016/1103 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ****της 24ης Ιουνίου 2016**

για τη θέσπιση ενισχυμένης συνεργασίας στον τομέα της διεθνούς δικαιοδοσίας, του εφαρμοστέου δικαίου και της αναγνώρισης και εκτέλεσης αποφάσεων σε ζητήματα περιουσιακών σχέσεων των συζύγων

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 81 παράγραφος 3,

Έχοντας υπόψη την απόφαση (ΕΕ) 2016/954 του Συμβουλίου, της 9ης Ιουνίου 2016, για την έγκριση ενισχυμένης συνεργασίας στον τομέα της διεθνούς δικαιοδοσίας, του εφαρμοστέου δικαίου και της αναγνώρισης και εκτέλεσης αποφάσεων για τις περιουσιακές σχέσεις των διεθνών ζευγαρών, που καλύπτει τόσο τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων όσο και τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων (⁽¹⁾),

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβιβασης του σχεδίου της νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (⁽²⁾),

Αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει θέσει ως στόχο τη διατήρηση και ανάπτυξη ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, εντός του οποίου ξεσφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων. Για τη σταδιακή δημιουργία ενός τέτοιου χώρου, η Ένωση πρέπει να θεσπίσει μέτρα περί δικαστικής συνεργασίας σε αστικές υποθέσεις με διασυνοριακές επιπτώσεις, ιδίως όταν αυτό απαιτείται για την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.
- (2) Σύμφωνα με το σημείο γ) του άρθρου 81 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΔΕΕ), τα μέτρα αυτά ενδέχεται να περιλαμβάνουν και μέτρα που αποσκοπούν στην εξασφάλιση της συμβατότητας των κανόνων που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη όσον αφορά την άρση των συγκρούσεων ως προς το εφαρμοστέο δίκαιο και τη δικαιοδοσία.
- (3) Κατά τη σύνοδο του στο Τάμπερε στις 15 και 16 Οκτωβρίου 1999, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε την αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης των δικαστικών αποφάσεων και άλλων αποφάσεων των δικαστικών αρχών ως ακρογωνιαίο λίθο της δικαστικής συνεργασίας σε αστικές υποθέσεις και κάλεσε το Συμβούλιο και την Επιτροπή να υιοθετήσουν πρόγραμμα μέτρων για την υλοποίηση της εν λόγω αρχής.
- (4) Στις 30 Νοεμβρίου 2000 θεσπίστηκε ένα κοινό πρόγραμμα Επιτροπής και Συμβουλίου περί των μέτρων για την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης των αποφάσεων επί αστικών και εμπορικών υποθέσεων (⁽³⁾). Το πρόγραμμα περιγράφει τα μέτρα σχετικά με την εναρμόνιση των κανόνων περί σύγκρουσης δικαίων τα οποία έχουν σκοπό να διευκολύνουν την αμοιβαία αναγνώριση των αποφάσεων και προβλέπει την κατάρτιση νομικής πράξης στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων.

(¹) ΕΕ L 159 της 16.6.2016, σ. 16.

(²) Γνώμη της 23ης Ιουνίου 2016 (δεν έχει δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

(³) ΕΕ C 12 της 15.1.2001, σ. 1.

- (5) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, που συνήλθε στις Βρυξέλλες στις 4 και 5 Νοεμβρίου 2004, θέσπισε νέο πρόγραμμα, με τίτλο «Το πρόγραμμα της Χάγης: ενίσχυση της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης στην Ευρωπαϊκή Ένωση»⁽¹⁾. Στο συγκεκριμένο πρόγραμμα το Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να υποβάλει πράσινη βίβλο για τη ρύθμιση της σύγκρουσης δικαιών όσον αφορά τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων, καθώς και του ζητήματος της διεθνούς δικαιοδοσίας και της αμοιβαίας αναγνώρισης. Το πρόγραμμα τονίζει την ανάγκη να θεσπιστεί πράξη στον συγκεκριμένο τομέα.
- (6) Η Επιτροπή εξέδωσε, στις 17 Ιουλίου 2006, πράσινη βίβλο για τη ρύθμιση της σύγκρουσης νόμων όσον αφορά τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων, συμπεριλαμβανομένου του ζητήματος της διεθνούς δικαιοδοσίας και της αμοιβαίας αναγνώρισης. Η πράσινη βίβλος οδήγησε σε ευρεία διαβούλευση σχετικά με τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν, σε ευρωπαϊκό πλαίσιο, τα ζευγάρια κατά την εκκαθάριση της κοινής περιουσίας και με τα νομικά μέσα που διαθέτουν για την επίλυση αυτών των προβλημάτων.
- (7) Κατά τη συνεδρίασή του στις Βρυξέλλες στις 10 και 11 Δεκεμβρίου 2009, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε νέο πολυετές πρόγραμμα καλούμενο «το πρόγραμμα της Στοκχόλμης — Μια ανοικτή και ασφαλής Ευρώπη που εξυπηρετεί και προστατεύει τους πολίτες»⁽²⁾. Στο εν λόγω πρόγραμμα το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκτιμά ότι η αμοιβαία αναγνώριση θα πρέπει να επεκταθεί σε τομείς οι οποίοι δεν καλύπτονται ακόμη αλλά είναι ουσιώδεις για την καθημερινή ζωή, όπως για παράδειγμα οι περιουσιακές σχέσεις των συζύγων, λαμβανομένων υπόψη των νομικών συστημάτων των κρατών μελών και της πολιτικής τους στον τομέα της δημόσιας τάξης (ordre public), καθώς και των εθνικών τους παραδόσεων.
- (8) Στην «Έκθεση του 2010 για την ιδιαίτερη της Ένωσης: άρση των εμποδίων στα δικαιώματα των πολιτών της Ένωσης», η οποία εκδόθηκε στις 27 Οκτωβρίου 2010, η Επιτροπή ανακοίνωσε την υποβολή νομοθετικής πρότασης η οποία θα επιτρέπει την κατάργηση των εμποδίων στην ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων και κυρίως την υπέρβαση των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν τα ζευγάρια κατά τη διαχείριση της περιουσίας τους ή τη διανομή της.
- (9) Στις 16 Μαρτίου 2011 η Επιτροπή εξέδωσε πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων και πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των καταχωρισμένων συντρόφων.
- (10) Στη συνεδρίαση της 3ής Δεκεμβρίου 2015, το Συμβούλιο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν ήταν δυνατό να επιτευχθεί ομοφωνία για την έκδοση των προτάσεων κανονισμών σχετικά με τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων και τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων και ότι, επομένως, δεν ήταν δυνατόν να επιτευχθούν οι στόχοι συνεργασίας σε αυτόν τον τομέα εντός εύλογης χρονικής περιόδου από την Ένωση στο σύνολό της.
- (11) Από τον Δεκέμβριο 2015 έως τον Φεβρουάριο 2016, το Βέλγιο, η Βουλγαρία, η Τσεχική Δημοκρατία, η Γερμανία, η Ελλάδα, η Ισπανία, η Γαλλία, η Κροατία, η Ιταλία, το Λουξεμβούργο, η Μάλτα, οι Κάτω Χώρες, η Αυστρία, η Πορτογαλία, η Σλοβενία, η Φινλανδία, και η Σουηδία απήγουν αίτημα στην Επιτροπή δηλώνοντας ότι επιθυμούν την καθιέρωση ενισχυμένης συνεργασίας μεταξύ τους στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των διεθνών ζευγαριών και, συγκεκριμένα, σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων και σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των καταχωρισμένων συντρόφων, και ζητώντας από την Επιτροπή να υποβάλει σχετική πρόταση στο Συμβούλιο. Με επιστολή της στην Επιτροπή τον Μάρτιο του 2016, η Κύπρος δήλωσε ότι επιθυμεί να συμμετέχει στην καθιέρωση της ενισχυμένης συνεργασίας. Η Κύπρος επανέλαβε τη δήλωση της κατά τις εργασίες του Συμβουλίου.
- (12) Στις 9 Ιουνίου 2016 το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφαση (ΕΕ) 2016/954 για την έγκριση της εν λόγω ενισχυμένης συνεργασίας.
- (13) Σύμφωνα με το άρθρο 328 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, οι ενισχυμένες συνεργασίες, κατά την καθιέρωσή τους, είναι ανοιχτές σε όλα τα κράτη μέλη, με την επιφύλαξη της τήρησης των ενδεχόμενων προϋποθέσεων συμμετοχής που ορίζει η απόφαση εξουσιοδότησης. Παραμένουν επίσης ανοικτές ανά πάσα στιγμή, με την επιφύλαξη της τήρησης, επιπλέον των εν λόγω προϋποθέσεων, των πράξεων που έχουν ήδη θεσπιστεί στο πλαίσιο αυτό. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στην ενισχυμένη συνεργασία θα πρέπει να εξασφαλίζουν την προώθηση της συνεργασίας όσο το δυνατόν περισσότερων κρατών μελών. Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και να ισχύει άμεσα μόνον στα κράτη μέλη τα συμμετέχοντα στην ενισχυμένη συνεργασία στον τομέα της διεθνούς δικαιοδοσίας, του εφαρμοστέου δίκαιου και της αναγνώρισης και εκτέλεσης αποφάσεων για τις περιουσιακές σχέσεις των διεθνών ζευγαριών, που καλύπτει τόσο τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων όσο και τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων, δυνάμει της απόφασης (ΕΕ) 2016/954, ή δυνάμει απόφασης εκδιδομένης βάσει του δευτέρου ή τρίτου εδαφίου του άρθρου 331 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.

⁽¹⁾ ΕΕ C 53 της 3.3.2005, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ C 115 της 4.5.2010, σ. 1.

- (14) Σύμφωνα με το άρθρο 81 της ΣΛΕΕ, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων οι οποίες έχουν διασυνοριακές επιπτώσεις.
- (15) Για λόγους ασφάλειας δικαίου υπέρ των έγγαμων ζευγαριών όσον αφορά τα περιουσιακά τους στοιχεία και για την εξασφάλιση προβλεψιμότητας μέχρις ένα βαθμό, ενδείκνυται να καλυφθεί με μία ενιαία πράξη το σύνολο των κανόνων που διέπουν τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων.
- (16) Για να επιτευχθούν οι ανωτέρω στόχοι, θα πρέπει να συγκεντρωθούν στον παρόντα κανονισμό οι διατάξεις σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση ή, κατά περίπτωση, την αποδοχή, την εκτελεστότητα και την εκτέλεση αποφάσεων, δημόσιων εγγράφων και δικαστικών συμβιβασμών.
- (17) Ο παρών κανονισμός δεν καλύπτει την έννοια του «γάμου», η οποία ορίζεται από το εδνικό δίκαιο των κρατών μελών.
- (18) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να καλύπτει όλα τα νομικά ζητήματα που άπτονται των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων, σε σχέση τόσο με την καθημερινή διαχείριση των περιουσιακών αγαθών τους όσο και με την εκκαθαρίσιη του καθεστώτος περιουσιακών σχέσεων, η οποία επέρχεται κυρίως λόγω χωρισμού του ζεύγους ή θανάτου ενός εκ των μελών του. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ο όρος «περιουσιακές σχέσεις των συζύγων» θα πρέπει να ερμηνεύεται αυτόνομα και να περιλαμβάνει όχι μόνο κανόνες από τους οποίους δεν μπορούν να παρεκκλίνουν οι σύζυγοι, αλλά και προαιρετικούς κανόνες τους οποίους μπορεί να συμφωνήσουν οι σύζυγοι σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο, καθώς και τυποποιημένους κανόνες του εφαρμοστέου δίκαιου. Δεν περιλαμβάνει μόνο ρυθμίσεις περιουσιακών σχέσεων που προβλέπονται ειδικά και αποκλειστικά σε ορισμένα εδνικά νομικά συστήματα στην περίπτωση γάμου αλλά και περιουσιακές σχέσεις, μεταξύ των συζύγων και στις σχέσεις τους με τρίτους, οι οποίες δημιουργούνται άμεσα από τη γαμική σχέση ή τη λύση της.
- (19) Χάριν σαφήνειας, ορισμένα ζητήματα που θα μπορούσαν να θεωρηθούν ως συνδεόμενα με τον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων, θα πρέπει να εξαιρεθούν ρητώς της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.
- (20) Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να συνεπά ως εφαρμόζεται σε ζητήματα γενικής ικανότητας δικαιοπραξίας των συζύγων· ωστόσο, η εξαίρεση αυτή δεν θα πρέπει να καλύπτει τις ειδικές εξουσίες και τα ειδικά δικαιώματα είτε ενός των συζύγων είτε αμφότερων των συζύγων όσον αφορά τα περιουσιακά αγαθά, είτε μεταξύ τους είτε σε σχέση με τρίτους, δεδομένου ότι οι ανωτέρω εξουσίες και δικαιώματα θα πρέπει να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.
- (21) Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται σε άλλα παρεμπίπτοντα θέματα, όπως η ύπαρξη, η εγκυρότητα ή η αναγνώριση ενός γάμου, τα οποία εξακολουθούν διεπόμενα από το εδνικό δίκαιο των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων ιδιωτικού διεννούς δικαίου τους.
- (22) Δεδομένου ότι οι υποχρεώσεις διατροφής μεταξύ συζύγων διέπονται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 4/2009 του Συμβουλίου⁽¹⁾, αυτές θα πρέπει να αποκλειστούν από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, όπως και τα ζητήματα κληρονομικής διαδοχής ενός αποδανόντος συζύγου, τα οποία καλύπτονται από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 650/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁾.
- (23) Θέματα δικαιωμάτων μεταβίβασης ή προσφρογής μεταξύ συζύγων συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων λόγω γήρατος ή αναπτηρίας, ανεξαρτήτως της φύσης τους, τα οποία εκτίθησαν κατά τη διάρκεια του γάμου και τα οποία δεν παρήγαγαν συνταξιοδοτικά έσοδα κατά τη διάρκεια του γάμου θα πρέπει να εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, λαμβάνοντας υπόψη τα ειδικά συστήματα που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη. Ωστόσο, η εξαίρεση αυτή θα πρέπει να ερμηνεύεται αυστηρώς. Επομένως, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να διέπει ίδιως το ζήτημα του χαρακτηρισμού των περιουσιακών συνταξιοδοτικών στοιχείων, τα ποσά που έχουν ήδη καταβληθεί σε έναν σύζυγο κατά τη διάρκεια του γάμου και την πιθανή αποζημίωση που θα χορηγηθεί στην περίπτωση σύνταξης βάσει κοινών περιουσιακών στοιχείων.
- (24) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να επιτρέπει τη δημιουργία ή τη μεταβίβαση, ως αποτέλεσμα των περιουσιακών σχέσεων συζύγων, δικαιώματος επί ακίνητης ή κινητής περιουσίας, βάσει του εφαρμοστέου δίκαιου στις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων. Δεν θα πρέπει ωστόσο να θίγει τον κλειστό αριθμό («numerus clausus») των εμπράγματων δικαιωμάτων που είναι γνωστά στο εδνικό δίκαιο ορισμένων κρατών μελών. Ένα κράτος μέλος δεν θα πρέπει να υποχρεούται να αναγνωρίσει ένα εμπράγματο δικαιώμα επί περιουσιακών στοιχείων ευρισκομένων στο έδαφός του, εάν το εν λόγω δικαιώμα είναι άγνωστο στο δίκαιο του.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 4/2009 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2008, για τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων και τη συνεργασία σε θέματα υποχρεώσεων διατροφής (ΕΕ L 7 της 10.1.2009, σ. 1).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 650/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2012, σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων, την αποδοχή και εκτέλεση δημόσιων εγγράφων στον τομέα της κληρονομικής διαδοχής και την καθέρωση ευρωπαϊκού κληρονομητηρίου (ΕΕ L 201 της 27.7.2012, σ. 107).

- (25) Ωστόσο, για να μπορούν παρ' όλα αυτά οι σύζυγοι να απολαύουν σε άλλο κράτος μέλος των δικαιωμάτων που δημιουργήθηκαν ή μεταβιβάστηκαν σε αυτούς ως αποτέλεσμα των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να προβλέπει την προσαρμογή του αγνώστου εμπράγματου δικαιώματος στο εγγύτερο ισοδύναμο εμπράγματο δικαιώματος που προβλέπει η νομοθεσία του εν λόγω άλλου κράτους μέλους. Στο πλαίσιο της προσαρμογής αυτής θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι σκοποί και τα συμφέροντα που επιδιώκονται από το εμπράγματο δικαιώματος και τα αποτελέσματα που επιφέρει. Για τον καθορισμό του εγγύτερου ισοδύναμου εθνικού δικαιώματος, οι αρχές ή τα αρμόδια πρόσωπα του κράτους το δίκαιο του οποίου εφαρμόστηκε στις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων, ενδέχεται να κληθούν να παράσχουν περαιτέρω πληροφορίες για τη φύση και τα αποτελέσματα του δικαιώματος. Προς το σκοπό αυτό, θα μπορούσαν να χρησιμοποιούνται τα υπάρχοντα δίκτυα δικαστικής συνεργασίας σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις καθώς και οποιαδήποτε άλλα διαδέσιμα μέσα που διευκολύνουν την κατανόηση του αλλοδαπού δικαίου.
- (26) Η προσαρμογή άγνωστων εμπράγματων δικαιωμάτων, όπως προβλέπεται ρητά στον παρόντα κανονισμό, δεν θα πρέπει να αποκλείει άλλες μορφές προσαρμογής στο πλαίσιο της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.
- (27) Οι προϋποθέσεις καταχώρισης δικαιώματος επί ακίνητων ή κινητών περιουσιακών στοιχείων σε μητρώο θα πρέπει να εξαρεθούν από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Ως εκ τούτου το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο τηρείται το μητρώο (για την ακίνητη περιουσία, το δίκαιο της τοποθεσίας του πράγματος) θα καθορίζει υπό ποιες νομικές προϋποθέσεις, πώς θα γίνεται η καταχώριση και ποιες αρχές, όπως κτηματολογικά γραφεία ή συμβολαιογράφοι, είναι υπεύθυνες να ελέγχουν αν πληρούνται διάφορες προϋποθέσεις και αν τα έγγραφα που υποβλήθηκαν επαρκούν ή περιέχουν τις απαιτούμενες πληροφορίες. Ειδικότερα, οι αρχές μπορούν να ελέγχουν ότι το δικαίωμα του συζύγου επί της περιουσίας που αναφέρεται στο έγγραφο που υποβάλλεται προς καταχώριση, είναι δικαίωμα που καταχωρίζεται ως τέτοιο στο μητρώο ή αποδεικύνεται με άλλο τρόπο σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο τηρείται το μητρώο. Προς αποφυγή επικάλυψης εγγράφων, οι αρχές καταχώρισης θα πρέπει να δέχονται τα έγγραφα που συντάχθηκαν σε άλλο κράτος μέλος από τις αρμόδιες αρχές και των οποίων η κυκλοφορία προβλέπεται από τον παρόντα κανονισμό. Αυτό δεν θα πρέπει να εμποδίζει τις αρχές που συμμετέχουν στη καταχώριση να καλούν το πρόσωπο που ζητεί την καταχώριση να υποβάλει πρόσθιτες πληροφορίες ή να προσκομίσει συμπληρωματικά έγγραφα που απαιτούνται από το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο τηρείται το μητρώο, για παράδειγμα πληροφορίες ή έγγραφα που αφορούν την πληρωμή φόρων. Η αρμόδια αρχή μπορεί να υποδειξεί στο πρόσωπο που ζητεί την καταχώριση τον τρόπο με τον οποίο είναι δυνατόν να δοθούν οι πληροφορίες ή τα έγγραφα που λείπουν.
- (28) Τα αποτελέσματα της καταχώρισης δικαιώματος σε μητρώο θα πρέπει επίσης να αποκλειστούν από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Συνεπώς, το κατά πόσον, π.χ. η καταχώριση έχει δηλωτικό ή συστατικό αποτέλεσμα θα πρέπει να κρίνεται από το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο τηρείται το μητρώο. Επομένως, εφόσον, π.χ. η κτήση δικαιώματος επί ακίνητου απαιτεί καταχώριση σε μητρώο σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο τηρείται το μητρώο, για να διασφαλιστεί erga omnes το αποτέλεσμα της εγγραφής ή να προστατευθούν δικαιοπραξίες, η χρονική στιγμή κτήσης του δικαιώματος θα πρέπει να καθορίζεται από το δίκαιο του εν λόγω κράτους μέλους.
- (29) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να σέβεται τα διάφορα καθεοτάτα περιουσιακών σχέσεων των συζύγων τα οποία ισχύουν στα κράτη μέλη. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, στον όρο «δικαστήριο» θα πρέπει συνεπώς να δοθεί ευρεία έννοια έτοι μόνο τα δικαστήρια κατά κυριολεξία, που ασκούν δικαιοστικά καθήκοντα, αλλά και, για παράδειγμα, τους συμβολαιογράφους που ασκούν σε ορισμένα κράτη μέλη δικαιοστικά καθήκοντα σε υποθέσεις περιουσιακών σχέσεων των συζύγων κατά τον ίδιο τρόπο με τα δικαστήρια, καθώς και τους συμβολαιογράφους και επαγγελματίες του νομικού κλάδου, οι οποίοι σε ορισμένα κράτη μέλη ασκούν δικαιοστικά καθήκοντα για τις περιουσιακές σχέσεις συζύγων κατ' εξουσιοδότηση δικαστηρίου. Όλα τα δικαστήρια, όπως ορίζονται στον παρόντα κανονισμό, θα πρέπει να δεσμεύονται από τους κανόνες περί διενδούς δικαιοδοσίας που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό. Αντίθετα, ο όρος «δικαστήριο» δεν θα πρέπει να καλύπτει μη δικαιοστικές αρχές κράτους μέλους που έχουν εξουσιοδοτηθεί δυνάμει του εθνικού δικαίου να επιλαμβάνονται υποθέσεων περιουσιακών σχέσεων των συζύγων, όπως είναι οι συμβολαιογράφοι στα περισσότερα κράτη μέλη, εφόσον, όπως συμβαίνει συνήθως, δεν ασκούν δικαιοστικά καθήκοντα.
- (30) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να επιτρέπει σε όλους τους συμβολαιογράφους, που έχουν αρμοδιότητα σε υποθέσεις περιουσιακών σχέσεων των συζύγων στα κράτη μέλη, να μπορούν να ασκούν αυτήν την αρμοδιότητα. Το κατά πόσον οι συμβολαιογράφοι συγκεκριμένου κράτους μέλους δεσμεύονται από τους κανόνες περί διενδούς δικαιοδοσίας που θεσπίζονται στον παρόντα κανονισμό, θα πρέπει να εξαρτάται από το εάν καλύπτονται ή όχι από τον όρο «δικαστήριο» για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού.
- (31) Οι πράξεις που εκδίδονται από συμβολαιογράφους σε θέματα περιουσιακών σχέσεων των συζύγων στα κράτη μέλη θα πρέπει να κυκλοφορούν σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό. Όταν οι συμβολαιογράφοι ασκούν δικαιοστικά καθήκοντα θα πρέπει να δεσμεύονται από τους κανόνες περί διενδούς δικαιοδοσίας όπως ορίζονται στον παρόντα κανονισμό και οι αποφάσεις που εκδίδουν θα πρέπει να κυκλοφορούν σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού για την αναγνώριση, την εκτελεστότητα και την εκτέλεση των αποφάσεων. Όταν οι συμβολαιογράφοι δεν ασκούν δικαιοστικά καθήκοντα δεν θα πρέπει να δεσμεύονται από τους εν λόγω κανόνες περί διενδούς δικαιοδοσίας και τα δημόσια έγγραφα που εκδίδουν θα πρέπει να κυκλοφορούν σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού περί δημόσιων εγγράφων.

- (32) Για να λαμβάνεται υπόψη η αυξανόμενη κινητικότητα των ζευγαριών κατά τη διάρκεια του έγγαμου βίου και για να διευκολύνεται η ορθή απονομή δικαιοσύνης, οι κανόνες περί διεθνούς δικαιοδοσίας όπως ορίζονται στον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να επιτρέπουν τη διαχείριση των διαφόρων σχετιζομένων υποθέσεων των πολιτών από τα δικαστήρια του ίδιου κράτους μέλους. Για αυτόν τον σκοπό, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εξασφαλίζει ότι η διεθνής δικαιοδοσία στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων ασκείται στο κράτος μέλος τα δικαστήρια του οποίου καλούνται να αποφανθούν επί υπόθεσης κληρονομικής διαδοχής ενός συζύγου σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 650/2012 ή διαζυγίου, δικαστικού χωρισμού ή ακύρωσης του γάμου σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2201/2003 του Συμβουλίου⁽¹⁾.
- (33) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να προβλέπει ότι, όταν εκκρεμούν διαδικασίες σχετικά με την κληρονομική διαδοχή ενός συζύγου ενώπιον δικαστηρίου κράτους μέλους επιληφθέντος δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 650/2012, τα δικαστήρια αυτού του κράτους πρέπει να έχουν διεθνή δικαιοδοσία να αποφανθούν επί θεμάτων περιουσιακών σχέσεων των συζύγων τα οποία ανακύπτουν σε σχέση με τη συγκεκριμένη υπόθεση κληρονομικής διαδοχής.
- (34) Ομοίως, θέματα περιουσιακών σχέσεων των συζύγων που προκύπτουν σε σχέση με διαδικασίες ενώπιον του δικαστηρίου κράτους μέλους που έχει επιληφθεί του διαζυγίου, του δικαστικού χωρισμού ή της ακύρωσης του γάμου δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2201/2003, θα πρέπει να κρίνονται από τα δικαστήρια του συγκεκριμένου κράτους μέλους, εκτός εάν η διεθνής δικαιοδοσία σε υπόθεση διαζυγίου, δικαστικού χωρισμού ή ακύρωσης του γάμου μπορεί να βασίζεται μόνο σε ειδικούς λόγους άσκησης διεθνούς δικαιοδοσίας. Στις εν λόγω περιπτώσεις, δεν θα πρέπει να επιτρέπεται η συγκέντρωση διεθνούς δικαιοδοσίας χωρίς τη συμφωνία των συζύγων.
- (35) Στην περίπτωση που θέματα περιουσιακών σχέσεων των συζύγων δεν συνδέονται με διαδικασίες ενώπιον του δικαστηρίου ενώς κράτους μέλους σχετικά με την κληρονομική διαδοχή ενός συζύγου ή με το διαζύγιο, τον δικαστικό χωρισμό ή την ακύρωση του γάμου, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να προβλέπει μια κλίμακα διαδοχικών συνδετικών στοιχείων βάσει των οποίων προσδιορίζεται η διεθνής δικαιοδοσία, αρχίζοντας από τη συνήθη διαμονή των συζύγων, κατά τον χρόνο που επιλαμβάνεται το δικαστήριο. Αυτά τα συνδετικά στοιχεία έχουν τεθεί λόγω της αυξανομένης κινητικότητας των πολιτών και για να διασφαλίζουν την ύπαρξη ενός πραγματικού συνδετικού στοιχείου μεταξύ των συζύγων και του κράτους μέλους στο οποίο ασκείται διεθνής δικαιοδοσία.
- (36) Για μεγαλύτερη ασφάλεια δικαίου, προβλεψιμότητα και αυτονομία των μερών, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να παρέχει τη δυνατότητα στα μέρη, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να συνάψουν συμφωνία παρέκτασης δικαιοδοσίας υπέρ των δικαστηρίων του κράτους μέλους το δίκαιο του οποίου εφαρμόζεται στις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων ή υπέρ των δικαστηρίων του κράτους μέλους στο οποίο τελέσθηκε ο γάμος.
- (37) Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού και για να προβλεφθούν όλες οι πιθανές καταστάσεις, το κράτος μέλος τέλεσης του γάμου θα πρέπει να είναι το κράτος μέλος ενώπιον των αρχών του οποίου τελέσθηκε ο γάμος.
- (38) Τα δικαστήρια ενώς κράτους μέλους μπορεί να κρίνουν ότι, δυνάμει του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου τους, ο γάμος δεν μπορεί να αναγνωριστεί για σκοπούς διαδικασίων σχετικά με τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων. Σε αυτή την περίπτωση, τα δικαστήρια μπορεί να πρέπει, κατ' εξαίρεση, να κηρύξουν εαυτά αναρμόδια δυνάμει του παρόντος κανονισμού. Τα δικαστήρια πρέπει να ενεργούν ταχύτατα και το οικείο μέρος πρέπει να έχει τη δυνατότητα να απευθυνθεί σε οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος στο οποίο μπορεί να ασκήθει διεθνής δικαιοδοσία βάσει των συνδετικών στοιχείων, ανεξαρτήτως της σειράς των σχετικών λόγων άσκησης διεθνούς δικαιοδοσίας στην κλίμακα, με σεβασμό παράλληλα στην αυτονομία των μερών. Οποιοδήποτε δικαστήριο το οποίο επιλαμβάνεται υπόθεσης κατόπιν της κήρυξης αναρμοδιότητας άλλου δικαστηρίου, με την εξαίρεση των δικαστηρίων του κράτους μέλους στο οποίο τελέσθηκε ο γάμος, ενδέχεται επίσης κατ' εξαίρεση να χρειαστεί να κηρύξει εαυτό αναρμόδιο υπό τις ίδιες προϋποθέσεις. Ωστόσο, ο συνδυασμός των διαφόρων κανόνων περί διεθνούς δικαιοδοσίας θα πρέπει να διασφαλίζει ότι τα μέρη έχουν κάθε δυνατότητα να προσφύγουν στα δικαστήρια ενώς κράτους μέλους το οποίο θα δεχθεί ότι είναι αρμόδιο για σκοπούς εφαρμογής των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων.
- (39) Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να εμποδίζει τους διάδικους να επιλύσουν εξωδικαστικά τις περιουσιακές σχέσεις τους με φιλικό διακανονισμό ενώπιον συμβολαιογράφου σε κράτος μέλος της επιλογής τους, αν το επιτρέπει το δίκαιο του εν λόγω κράτους μέλους. Αυτό θα πρέπει να ισχύει ακόμη και όταν το εφαρμοστέο δίκαιο που διέπει τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων δεν είναι το δίκαιο του εν λόγω κράτους μέλους.
- (40) Για να εξασφαλιστεί ότι τα δικαστήρια όλων των κρατών μελών θα μπορούν, για τους ίδιους λόγους, να ασκούν διεθνή δικαιοδοσία επί των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να απαριθμεί εξαντλητικά τους λόγους για τους οποίους μπορεί να ασκήθει αυτή η επικουρική διεθνής δικαιοδοσία.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2201/2003 του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2003, για τη διεθνή δικαιοδοσία και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας ο οποίος καταργεί τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1347/2000 (ΕΕ L 338 της 23.12.2003, σ. 1).

- (41) Προκειμένου να θεραπεύονται, ειδικότερα, καταστάσεις αρνησιδικίας, όταν πρέπει επίσης να προβλεφθεί στον παρόντα κανονισμό αναγκαστική δικαιοδοσία (φόρουμ necessitatis) που θα επιτρέπει σε δικαστήριο κράτους μέλους, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, να αποφαίνεται επί υπόθεσης περιουσιακών σχέσεων των συζύγων η οποία σχετίζεται στενά με τρίτο κράτος. Αυτό μπορεί να συμβεί όταν η έναρξη διαδικασίας στο εν λόγω τρίτο κράτος είναι ανέφικτη, παραδείγματος χάριν λόγω εμφυλίου πολέμου, ή όταν δεν μπορεί ευλόγως να αναμένεται ότι ο σύζυγος θα κινήσει ή θα διεξαγάγει διαδικασία στο κράτος αυτό. Η εν λόγω διενήσις δικαιοδοσία που βασίζεται στο φόρουμ necessitatis θα πρέπει, ωστόσο, να ασκηθεί μόνον όταν η υπόθεση παρουσιάζει επαρκή σχέση με το κράτος μέλος του επιληφθέντος δικαστηρίου.
- (42) Χάριν της απρόσκοπτης απονομής δικαιοδοσίης θα πρέπει να αποφεύγεται η έκδοση αντικρουομένων αποφάσεων σε διαφορετικά κράτη μέλη. Προς τον σκοπό αυτόν, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να προβλέπει γενικούς δικονομικούς κανόνες, παρεμφερείς με εκείνους άλλων νομικών πράξεων της Ένωσης στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας σε αστικές υπόθεσεις. Ένας από αυτούς είναι ο κανόνας περί εκκρεμοδικίας ο οποίος εφαρμόζεται εάν η ίδια υπόθεση περιουσιακών σχέσεων των συζύγων εισάγεται ενώπιον διαφορετικών δικαστηρίων σε διάφορα κράτη μέλη. Ο κανόνας καθορίζει ποιο δικαστήριο θα πρέπει να προβεί στην εκδίκαση της υπόθεσης.
- (43) Για να είναι δυνατό για τους συζύγους να αξιοποιήσουν, υπό συνήκες πλήρους ασφαλείας δικαίου, τα πλεονεκτήματα της εσωτερικής αγοράς, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να τους επιτρέπει να γινωρίζουν εκ των προτέρων το δίκαιο που θα εφαρμοσθεί στις περιουσιακές σχέσεις τους. Θα πρέπει να θεσπιστούν επομένως εναρμονισμένοι κανόνες περί σύγκρουσης δικαιών προς αποφυγήν αντιφατικών αποτελεσμάτων. Ο κύριος κανόνας θα πρέπει να διασφαλίζει ότι οι περιουσιακές σχέσεις των συζύγων θα διέπονται από ένα δίκαιο δυνάμενο να προβλεφθεί και με το οποίο συνδέεται στενά. Για λόγους ασφαλείας δικαίου και προς αποφυγή κατάτημας των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων, το εφαρμοστέο στις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων δίκαιο θα πρέπει να διέπει το σύνολο αυτών των σχέσεων, δηλαδή όλα τα περιουσιακά στοιχεία που καλύπτονται από αυτές τις σχέσεις, ανεξάρτητα από τη φύση τους και από το εάν αυτά βρίσκονται σε άλλο κράτος μέλος ή σε τρίτο κράτος.
- (44) Το δίκαιο που ορίζεται διά του παρόντος κανονισμού πρέπει να εφαρμόζεται ακόμα και όταν δεν είναι το δίκαιο κράτους μέλους.
- (45) Προκειμένου να διευκολύνει τους συζύγους στη διαχείριση των περιουσιακών αγαθών τους, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να τους επιτρέπει να επιλέγουν το εφαρμοστέο στις περιουσιακές τους σχέσεις δίκαιο, ανεξάρτητα από τον χαρακτήρα των περιουσιακών αγαθών ή τον τόπο στον οποίο ευρίσκονται, μεταξύ των δικαιών που έχουν στενή σχέση με τους συζύγους λόγω της συνήθους διαμονής ή της ιδιαγένειας καθενός εξ αυτών. Αυτή η επιλογή θα μπορεί να γίνει οποτεδήποτε, πριν από τον γάμο, κατά την τέλεση του γάμου ή κατά τη διάρκεια του γάμου.
- (46) Χάριν ασφαλείας δικαίου των συναλλαγών και για να αποτραπεί οποιαδήποτε μεταβολή του ιοχύοντος για τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων δικαίου χωρίς σχετική ενημέρωση των συζύγων, δεν πρέπει να επέρχεται οποιαδήποτε μεταβολή όσον αφορά το δίκαιο που εφαρμόζεται στις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων χωρίς ρητή έκφραση της βούλησης των μερών για μια τέτοια μεταβολή. Η μεταβολή την οποία αποφασίζουν οι σύζυγοι δεν θα πρέπει να έχει αναδρομικό αποτέλεσμα, εκτός εάν οι σύζυγοι το αποφασίσουν ρητώς. Η μεταβολή ουδέποτε δύναται να παραβιάζει δικαιώματα τρίτων.
- (47) Θα πρέπει να τεθούν κανόνες για το ουσιαστικό και το τυπικό κύρος της συμφωνίας επιλογής εφαρμοστέου δικαίου έτσι ώστε οι σύζυγοι να προβάινουν ευκολότερα σε συνειδητή επιλογή και να γίνεται σεβαστή η συναίνεσή τους, με στόχο να εξασφαλιστεί η ασφάλεια δικαίου και η καλύτερη πρόσβαση στη δικαιοσύνη. Όσον αφορά το κύρος, θα πρέπει να θεσπιστούν ορισμένες διασφαλίσεις για να είναι βέβαιο ότι οι σύζυγοι έχουν επίγνωση των συνεπειών της επιλογής τους. Η συμφωνία επιλογής εφαρμοστέου δικαίου θα πρέπει οπωσδήποτε να είναι έγγραφη και να φέρει ημερομηνία και υπογραφή αμφοτέρων των συζύγων. Εντούτοις, αν το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο ο δύο σύζυγοι έχουν τη συνήθη διαμονή τους κατά τον χρόνο σύναψης της συμφωνίας προβλέπει πρόσθιτους τυπικούς κανόνες, αυτοί θα πρέπει να τηρούνται. Αν κατά τον χρόνο σύναψης της συμφωνίας οι σύζυγοι έχουν τη συνήθη διαμονή τους σε διαφορετικά κράτη μέλη που προβλέπουν διαφορετικούς τυπικούς κανόνες, είναι αρκετό να τηρηθούν οι τυπικοί κανόνες του ενός από αυτά τα κράτη. Αν κατά τον χρόνο σύναψης της συμφωνίας μόνον ο ένας των συζύγων έχει τη συνήθη διαμονή του σε κράτος μέλος που προβλέπει πρόσθιτους τυπικούς κανόνες, αυτοί οι κανόνες θα πρέπει να τηρηθούν.
- (48) Η συμφωνία περί ρυθμίσεως των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων αποτελεί μια μορφή διευθέτησης περιουσιακών σχέσεων, της οποίας το παραδεκτό και η αποδοχή διαφέρουν μεταξύ των κρατών μελών. Για να διευκολυνθεί στα κράτη μέλη η αποδοχή των περιουσιακών δικαιωμάτων των συζύγων που έχουν αποκτηθεί μέσω συμφωνίας περί ρυθμίσεως των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων, θα πρέπει να καθοριστούν κανόνες σχετικά με το τυπικό κύρος των συμφωνιών περί ρυθμίσεως των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων. Η συμφωνία θα πρέπει το τουλάχιστον να είναι έγγραφη και να φέρει ημερομηνία και υπογραφή αμφοτέρων των συζύγων. Ωστόσο, η συμφωνία θα πρέπει να πληροί επίσης συμπληρωματικές τυπικές προϋποθέσεις οριζόμενες στο εφαρμοστέο στις περιουσιακές σχέσεων των συζύγων δίκαιο, όπως καθορίζεται στον παρόντα κανονισμό και στο δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο οι σύζυγοι έχουν τη συνήθη διαμονή τους. Ο παρών κανονισμός θα πρέπει επίσης να καθορίζει το δίκαιο που θα διέπει το ουσιαστικό κύρος της εν λόγω συμφωνίας.

- (49) Αν δεν έχει επιλεγεί εφαρμοστέο δίκαιο και προκειμένου να συνδυαστεί η προβλεψιμότητα και η ασφάλεια δικαίου με την πραγματικότητα της ζωής του ζευγαριού, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να θεσπίζει εναρμονισμένους κανόνες σύγκρουσης νόμων βασισμένους σε μία κλίμακα διαδοχικών συνδετικών στοιχείων που να επιτρέπουν να καθορισθεί το εφαρμοστέο δίκαιο για το σύνολο των περιουσιακών αγαθών των συζύγων. Τοιουτοτρόπως, η πρώτη κοινή συνήθης διαμονή των συζύγων αμέσως μετά τον γάμο θα πρέπει να συνιστά το πρώτο κριτήριο, πριν από το δίκαιο της κοινής ιδιαγένειας των συζύγων κατά τον χρόνο τέλεσης του γάμου. Αν δεν συντρέχει κανένα από αυτά τα κριτήρια ή δεν υπάρχει πρώτη κοινή συνήθης διαμονή των συζύγων σε περίπτωση διπλής κοινής ιδιαγένειας αυτών κατά τον χρόνο τέλεσης του γάμου, θα πρέπει τότε να εφαρμόζεται ως τρίτο κριτήριο το δίκαιο του κράτους με το οποίο οι σύζυγοι έχουν από κοινού τους πλέον στενούς δεσμούς. Κατ' εφαρμογή του τελευταίου κριτήριου θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη δλες οι περιστάσεις, με τη διευκρίνιση ότι αυτοί οι στενοί δεσμοί θα πρέπει να εξετάζονται κατά τη στιγμή της σύναψης του γάμου.
- (50) Όταν ο παρών κανονισμός αναφέρει ως συνδετικό στοιχείο την ιδιαγένεια, το ζήτημα του τρόπου αντιμετώπισης ενός προσώπου που έχει ιδιαγένειες περισσότερων κρατών αποτελεί παρεμπίπτον θέμα που δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού και θα πρέπει να υπόκειται στο εθνικό δίκαιο, συμπεριλαμβανομένων, ενδεχομένως, των διεθνών συμβάσεων, στο πλαίσιο του απολύτου σεβασμού των γενικών αρχών της Ένωσης. Το ζήτημα αυτό δεν θα πρέπει να επηρεάζει το κύρος επιλογής εφαρμοστέου δικαίου η οποία πραγματοποιείται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.
- (51) Όσον αφορά τον καθορισμό του εφαρμοστέου στις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων δικαίου όταν δεν έχει επιλεγεί εφαρμοστέο δίκαιο και δεν έχει συναφθεί συμφωνία περί ρυθμίσεως των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων, η δικαστική αρχή ενός κράτους μέλους, εφόσον ζητηθεί από οποιονδήποτε από τους συζύγους, θα πρέπει, σε εξαιρετικές περιπτώσεις —αν οι σύζυγοι έχουν μετακομίσει στο κράτος της συνήθους διαμονής τους για μεγάλο χρονικό διάστημα— να μπορεί να αποφανθεί ότι το δίκαιο αυτού του κράτους μπορεί να εφαρμόζεται, εάν οι σύζυγοι έχουν βασιστεί σε αυτό. Σε κάθε περίπτωση, η μεταβολή δεν δύναται να παραβιάζει δικαιώματα τρίτων.
- (52) Το δίκαιο που ορίζεται ως εφαρμοστέο στις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων θα πρέπει να διέπει τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων που προκαλούνται από τον διαφορετικό χαρακτηρισμό των περιουσιακών στοιχείων ενός εκ των συζύγων ή αμφότερων των συζύγων κατά τη διάρκεια του γάμου και μετά τη λύση του, έως την εκκαθαρίση της περιουσίας. Θα πρέπει να καλύπτονται επίσης οι επιπτώσεις των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων στις νομικές σχέσεις μεταξύ ενός συζύγου και τρίτων. Ωστόσο, ένας σύζυγος μπορεί να επικαλεστεί το εφαρμοστέο στις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων δίκαιο έναντι τρίτου για σκοπούς ρύθμισης των εν λόγω επιπτώσεων μόνο όταν οι νομικές σχέσεις μεταξύ του συζύγου και του τρίτου δημιουργήθηκαν σε μια χρονική στιγμή που το τρίτο πρόσωπο γνώριζε ή έπρεπε να γνωρίζει το συγκεκριμένο δίκαιο.
- (53) Λόγοι δημοσίου συμφέροντος, όπως η προστασία της πολιτικής, κοινωνικής ή οικονομικής οργάνωσης ενός κράτους μέλους, θα πρέπει να δικαιολογούν την αναγνώριση στα δικαστήρια και σε άλλες αρμόδιες αρχές των κρατών μελών της δυνατότητας να κάνουν χρήση, εκτάκτως, εξαιρέσεως για λόγους υπερισχυουσών διατάξεων αναγκαστικού δικαίου. Αντιστοίχως, η έννοια των «υπερισχυουσών διατάξεων αναγκαστικού δικαίου» θα πρέπει να καλύπτει κανόνες επιτακτικού χαρακτήρα, όπως κανόνες για την προστασία της οικογενειακής στέγης. Παρ' όλα αυτά, η εν λόγω παρέκκλιση από την εφαρμογή του δικαίου των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων χρήζει συσταλτικής ερμηνείας, ούτως ώστε να μην αντιστρατεύεται τον γενικό στόχο του παρόντος κανονισμού.
- (54) Λόγοι δημοσίου συμφέροντος θα πρέπει να παρέχουν επίσης τη δυνατότητα στα δικαστήρια και σε άλλες αρμόδιες αρχές που επιλαμβάνονται υποδέσεων περιουσιακών σχέσεων των συζύγων στα κράτη μέλη, να μην λαμβάνουν υπόψη, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, ορισμένες διατάξεις αλλοδαπού δικαίου εφόσον σε μια συγκεκριμένη περίπτωση η εφαρμογή των διατάξεων αυτών θα ήταν προδιήλως ασυμβιβαστή με τη δημόσια τάξη (ordre public) του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους. Εντούτοις, τα δικαστήρια ή άλλες αρμόδιες αρχές δεν θα πρέπει να μπορούν να προβάλλουν εξαίρεση δημοσίας τάξεως προκειμένου να μην εφαρμόσουν το δίκαιο ενός άλλου κράτους ή για να αρνηθούν να αναγνωρίσουν ή, κατά περίπτωση, να αποδεχθούν ή να εκτελέσουν απόφαση, δημόσιο έγγραφο ή δικαστικό συμβιβασμό που προέρχονται από άλλο κράτος μέλος, εφόσον η άρνηση θα ήταν αντίθετη προς τον Χάρτη των Θεμελιώδων Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης («Χάρτης»), και ιδίως προς το άρθρο 21 του Χάρτη για την απαγόρευση των διακρίσεων.
- (55) Επειδή υπάρχουν κράτη στα οποία συνυπάρχουν δύο ή περισσότερα συστήματα δικαίου ή σύνολα κανόνων τα οποία αφορούν τα ζητήματα που ρυθμίζονται από τον παρόντα κανονισμό, ενδείκνυται να προβλεφθεί σε ποιο μέτρο οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού εφαρμόζονται στις διάφορες εδαφικές ενότητες αυτών των κρατών.
- (56) Στο πλαίσιο του γενικού στόχου του παρόντος κανονισμού, ο οποίος συνίσταται στην αμοιβαία αναγνώριση των αποφάσεων που εκδίδονται στα κράτη μέλη σε υποδέσεις περιουσιακών σχέσεων των συζύγων, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να προβλέπει κανόνες σχετικά με την αναγνώριση, την εκτέλεση τάξης των αποφάσεων, παρεμφερείς με εκείνους άλλων νομικών πράξεων της Ένωσης στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας σε αστικές υποδέσεις.

- (57) Για να λαμβάνονται υπόψη τα διαφορετικά συστήματα για τη ρύθμιση υποδέσεων περιουσιακών σχέσεων των συζύγων στα κράτη μέλη, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να διασφαλίζει την αποδοχή και την εκτελεστότητα σε όλα τα κράτη μέλη των δημόσιων εγγράφων σε υπόθεση περιουσιακών σχέσεων των συζύγων.
- (58) Τα δημόσια έγγραφα θα πρέπει να έχουν την ίδια αποδεικτική ισχύ σε άλλο κράτος μέλος με αυτή που έχουν στο κράτος μέλος προέλευσης ή την πλέον παρόμοια ισχύ. Κατά τον προσδιορισμό της αποδεικτικής ισχύος ενός δημόσιου εγγράφου σε άλλο κράτος μέλος ή της πλέον παρόμοιας ισχύος, θα πρέπει να γίνεται παραπομπή στο είδος και την εμβέλεια της αποδεικτικής ισχύος του δημόσιου εγγράφου στο κράτος μέλος προέλευσης. Η αποδεικτική ισχύς ενός δημόσιου εγγράφου σε άλλο κράτος μέλος θα πρέπει συνεπώς να εξαρτάται από το δίκαιο του κράτους μέλους προέλευσης.
- (59) Η «γνησιότητα» δημόσιου εγγράφου θα πρέπει να αποτελεί αυτοτελή έννοια που καλύπτει στοιχεία όπως η αυθεντικότητα του εγγράφου, οι τυπικές προϋποθέσεις του εγγράφου, οι εξουσίες της αρχής που συντάσσει το έγγραφο και η διαδικασία σύνταξης του εγγράφου. Θα πρέπει να καλύπτει επίσης τα πραγματικά στοιχεία που έχουν καταχωριστεί στο δημόσιο έγγραφο από την οικεία αρχή, όπως το γενονός ή τα αναφερόμενα μέρη εμφανίστηκαν ενώπιον αυτής της αρχής την αναφερόμενη ημερομηνία και όπι το προέβησαν στις αναφερόμενες δηλώσεις. Οποιοδήποτε μέρος επιθυμεί να αμφισβητήσει τη γνησιότητα δημόσιου εγγράφου θα πρέπει να το πράξει ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου στο κράτος μέλος προέλευσης του δημόσιου εγγράφου σύμφωνα με το δίκαιο αυτού του κράτους μέλους.
- (60) Ο όρος «τις νομικές πράξεις ή τις έννομες σχέσεις που έχουν καταγραφεί σε δημόσιο έγγραφο» θα πρέπει να ερμηνεύεται ότι αφορά το ουσιαστικό περιεχόμενο που έχει καταγραφεί στο δημόσιο έγγραφο. Οποιοδήποτε μέρος επιθυμεί να αμφισβητήσει τις νομικές πράξεις ή τις έννομες σχέσεις που έχουν καταγραφεί σε δημόσιο έγγραφο θα πρέπει να το πράξει ενώπιον των δικαστηρίων που έχουν διεθνή δικαιοδοσία δυνάμει του παρόντος κανονισμού, τα οποία θα πρέπει να αποφασίζουν επί της αμφισβήτησης σύμφωνα με το εφαρμοστέο στις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων δίκαιο.
- (61) Εάν εγερθεί παρεμπιπτόντως θέμα σχετικό με τις νομικές πράξεις ή τις έννομες σχέσεις που έχουν καταγραφεί σε δημόσιο έγγραφο στο πλαίσιο διαδικασίας ενώπιον δικαστηρίου κράτους μέλους, το δικαστήριο αυτό θα πρέπει να έχει δικαιοδοσία να επιληφθεί του θέματος.
- (62) Το αμφισβητηθέν δημόσιο έγγραφο δεν θα πρέπει να έχει αποδεικτική ισχύ σε κράτος μέλος διαφορετικό του κράτους μέλους προέλευσης ενόσω η αμφισβήτηση εκκρεμεί. Εάν η αμφισβήτηση αφορά μόνο συγκεκριμένο στοιχείο σχετικό με τις νομικές πράξεις ή τις έννομες σχέσεις που έχουν καταγραφεί στο δημόσιο έγγραφο, το υπό αμφισβήτηση δημόσιο έγγραφο δεν θα πρέπει να έχει αποδεικτική ισχύ σε κράτος μέλος διαφορετικό του κράτους μέλους προέλευσης όσον αφορά το ζήτημα που αμφισβήτησε, για όσο χρονικό διάστημα εκκρεμεί η αμφισβήτηση. Ένα δημόσιο έγγραφο το οποίο ύστερα από αμφισβήτηση κηρύσσεται άκυρο, θα πρέπει να παύει να έχει οποιαδήποτε αποδεικτική ισχύ.
- (63) Η αρχή στην οποία υποβάλλονται δύο ασυμβίβαστα δημόσια έγγραφα, στο πλαίσιο της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να αξιολογήσει εάν και σε ποιο από τα δημόσια έγγραφα θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα λαμβάνοντας υπόψη τις περιστάσεις της συγκεκριμένης υπόθεσης. Εφόσον από τις περιστάσεις αυτές δεν καθίσταται σαφές εάν και σε ποιο δημόσιο έγγραφο θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα, το ζήτημα θα πρέπει να κρίνεται από τα δικαστήρια που έχουν διεθνή δικαιοδοσία δυνάμει του παρόντος κανονισμού ή εφόσον εγερθεί παρεμπιπτόντως ως σχετικό θέμα στο πλαίσιο διαδικασίας από το δικαστήριο που έχει επιληφθεί της εν λόγω διαδικασίας. Σε περίπτωση ασυμβατότητας μεταξύ δημόσιου εγγράφου και απόφασης θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι λόγοι μη αναγνώρισης των αποφάσεων δυνάμει του παρόντος κανονισμού.
- (64) Η αναγνώριση και η εκτέλεση μιας απόφασης που αφορά τις περιουσιακές σχέσεις συζύγων δυνάμει του παρόντος κανονισμού δεν πρέπει κατ' ουδένα τρόπο να υποδηλώνουν την αναγνώριση του γάμου στον οποίο βασίζονται οι περιουσιακές σχέσεις των συζύγων για τις οποίες εκδόθηκε η απόφαση.
- (65) Θα πρέπει να ρυθμιστεί η σχέση μεταξύ του παρόντος κανονισμού και των διμερών ή πολυμερών συμβάσεων στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων στις οποίες έχουν προσχωρήσει τα κράτη μέλη.
- (66) Ο παρών κανονισμός δεν πρέπει να εμποδίζει τα κράτη μέλη που είναι συμβαλλόμενα μέρη της σύμβασης της 6ης Φεβρουαρίου 1931 μεταξύ της Δανίας, της Φινλανδίας, της Ισλανδίας, της Νορβηγίας και της Σουηδίας η οποία περιέχει διατάξεις διεθνούς δικαίου σχετικά με το γάμο, την υιοθεσία και την επιμέλεια, όπως αναθεωρήθηκε το 2006· της σύμβασης της 19ης Νοεμβρίου 1934 μεταξύ της Δανίας, της Φινλανδίας, της Ισλανδίας, της Νορβηγίας και της Σουηδίας η οποία περιέχει διατάξεις διεθνούς δικαίου σχετικά με την κληρονομική διαδοχή, τις διαμήκες και τη διαχείριση της κληρονομιαίας περιουσίας, όπως αναθεωρήθηκε τον Ιούνιο 2012· και της σύμβασης της

11ης Οκτωβρίου 1977 μεταξύ της Δανίας, της Φινλανδίας, της Ισλανδίας, της Νορβηγίας και της Σουηδίας για την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές υποθέσεις να συνεχίσουν να εφαρμόζουν ορισμένες διατάξεις αυτών των συμβάσεων, εφόσον προβλέπουν απλουστευμένες και εσπευσμένες διαδικασίες για την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων.

- (67) Για να διευκολύνεται η εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να προβλέπεται υποχρέωση των κρατών μελών να γνωστοποιούν ορισμένες πληροφορίες σχετικά με τις νομοθετικές και δικονομικές διατάξεις που αφορούν τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου για αστικές και εμπορικές υποθέσεις που ίδρυσε η απόφαση 2001/470/EK του Συμβουλίου⁽¹⁾. Για να δημοσιεύονται εγκαίρως στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης όλες οι πληροφορίες που συνδέονται με την πρακτική εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να γνωστοποιήσουν τις πληροφορίες αυτές στην Επιτροπή πριν από την ημερομηνία έναρξης εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.
- (68) Επίσης, για να διευκολυνθεί η εφαρμογή του παρόντος κανονισμού και να αξιοποιηθούν οι σύγχρονες τεχνολογίες των επικοινωνιών, θα πρέπει να προβλεφθούν τυποποιημένα έντυπα για τις βεβαιώσεις που θα προσκομίζονται στο πλαίσιο της αίτησης κήρυξης της εκτελεστότητας μιας απόφασης, ενός δημόσιου εγγράφου ή ενός δικαστικού συμβιβασμού.
- (69) Κατά τον υπολογισμό των χρονικών περιόδων και των προθεσμιών που προβλέπει ο παρών κανονισμός, είναι σκόπιμο να εφαρμόζεται ο κανονισμός (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1182/71 του Συμβουλίου⁽²⁾.
- (70) Για να διασφαλιστούν ενιαίοι όροι εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή σχετικά με την κατάρτιση και μεταγενέστερη τροποποίηση των βεβαιώσεων και των εντύπων για την κήρυξη της εκτελεστότητας των αποφάσεων, των δικαστικών συμβιβασμών και των δημοσίων εγγράφων. Οι αρμοδιότητες αυτές θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽³⁾.
- (71) Για την έκδοση των εκτελεστικών πράξεων με σκοπό τη σύνταξη και τη μεταγενέστερη τροποποίηση των βεβαιώσεων και των εντύπων που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να χρησιμοποιείται η συμβουλευτική διαδικασία.
- (72) Οι στόχοι του παρόντος κανονισμού, ήτοι η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η δυνατότητα που παρέχεται στους συζύγους να ρυθμίζουν τις μεταξύ τους και έναντι τρίτων περιουσιακές σχέσεις κατά τη διάρκεια της έγγαμης συμβίωσης καθώς και κατά τη στιγμή της εκκαθάρισης των περιουσιακών αγαθών τους, καθώς επίσης η μεγαλύτερη προβλεψιμότητα και ασφάλεια δικαίου, δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη αλλά μπορούν, λόγω της κλίμακας και των αποτελεσμάτων του παρόντος κανονισμού, να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, κατά περίπτωση μέσω ενισχυμένης συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών. Σύμφωνα με την αρχή της επικοινικότητας που ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η Ένωση είναι επομένως αρμόδια να αποφασίζει. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ίδιου άρθρου, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια προς επίτευξη των στόχων αυτών.
- (73) Ο παρών κανονισμός σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται από τον Χάρτη, ιδίως δε από τα άρθρα 7, 9, 17, 21 και 47, που αφορούν, αντίστοιχα, τον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής, το δικαίωμα γάμου και ιδρυσης οικογένειας σύμφωνα με τις εθνικές νομοθεσίες, το δικαίωμα ιδιοκτησίας, την απαγόρευση διακρίσεων και το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτου δικαστηρίου. Κατά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, τα δικαιώματα και οι λοιπές αρμόδιες αρχές των κρατών μελών οφείλουν να σέβονται τα εν λόγω δικαιώματα και αρχές,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής

- Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων.

Δεν εφαρμόζεται σε φορολογικά, τελωνειακά ή διοικητικά ζητήματα.

⁽¹⁾ Απόφαση 2001/470/EK του Συμβουλίου, της 28ης Μαΐου 2001, σχετικά με τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού δικαστικού δικτύου για αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ L 174 της 27.6.2001, σ. 25).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1182/71 του Συμβουλίου, της 3ης Ιουνίου 1971, περί καθορισμού των κανόνων που εφαρμόζονται στις προθεσμίες, ημερομηνίες και διορίες (ΕΕ L 124 της 8.6.1971, σ. 1).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της ασκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

2. Εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού τα ακόλουθα:

- α) η δικαιοπρακτική ικανότητα των συζύγων·
- β) η ύπαρξη, η εγκυρότητα ή η αναγνώριση ενός γάμου·
- γ) οι υποχρεώσεις διατροφής·
- δ) η κληρονομική διαδοχή ενός αποδανόντος συζύγου·
- ε) η κοινωνική ασφάλιση·
- στ) το δικαίωμα μεταβίβασης ή προσαρμογής μεταξύ συζύγων, στην περίπτωση διαζυγίου, δικαστικού χωρισμού ή ακύρωσης του γάμου, συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων λόγω γήρατος ή αναπηρίας τα οποία αποκτούνται κατά τη διάρκεια του γάμου και τα οποία δεν έχουν παράγει συνταξιοδοτικά έσοδα κατά τη διάρκεια του γάμου·
- ζ) η φύση εμπράγματων δικαιωμάτων επί περιουσιακών αγαθών· και
- η) οιαδήποτε καταχώριση σε μητρώο δικαιωμάτων επί ακίνητης ή κινητής περιουσίας, περιλαμβανομένων των νομικών απαιτήσεων της καταχώρισης, και τα αποτελέσματα της καταχώρισης ή της μη καταχώρισης αυτών των δικαιωμάτων σε μητρώο.

Άρθρο 2

Αρμοδιότητα στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων εντός των κρατών μελών

Ο παρόν κανονισμός δεν θίγει την αρμοδιότητα των αρχών των κρατών μελών να επιλαμβάνονται υποθέσεων περιουσιακών σχέσεων των συζύγων.

Άρθρο 3

Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, νοούνται ως:
  - α) «περιουσιακές σχέσεις των συζύγων»: σύνολο κανόνων σχετικών με τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων μεταξύ τους και έναντι τρίτων, οι οποίες προκύπτουν ως αποτέλεσμα του γάμου ή της λύσης του·
  - β) «συμφωνία περί ρυθμίσεως των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων»: συμφωνία μεταξύ συζύγων ή μελλοντικών συζύγων διά της οποίας αυτοί οργανώνουν τις περιουσιακές σχέσεις τους·
  - γ) «δημόσιο έγγραφο»: έγγραφο σε υπόθεση περιουσιακών σχέσεων των συζύγων που έχει συνταχθεί ή καταχωρισθεί επίσημα ως δημόσιο έγγραφο σε κράτος μέλος και του οποίου η γνησιότητα:
    - i) αφορά την υπογραφή και το περιεχόμενο του δημόσιου εγγράφου· και
    - ii) πιστοποιείται από δημόσια ή άλλη αρχή, εξουσιοδοτημένη προς τούτο από το κράτος μέλος προέλευσης·
  - δ) «απόφαση»: απόφαση σε υπόθεση περιουσιακών σχέσεων των συζύγων που εκδόθηκε από δικαστήριο κράτους μέλους, όποια κι αν είναι η ονομασία της, όπως απόφαση για τον προσδιορισμό από τον γραμματέα των δικαστικών εξόδων ή δαπανών·
  - ε) «δικαστικός συμβιβασμός»: συμβιβασμός σε υπόθεση περιουσιακών σχέσεων των συζύγων, ο οποίος επικυρώθηκε από δικαστήριο ή καταρτίσθηκε ενώπιον δικαστηρίου κατά τη διάρκεια διαδικασίας·

στ) «κράτος μέλος προέλευσης»: το κράτος μέλος στο οποίο, εκδόθηκε η απόφαση, συντάχθηκε το δημόσιο έγγραφο ή εγκρίθηκε ή επετεύχθη ο δικαστικός συμβιβασμός·

ζ) «κράτος μέλος εκτέλεσης»: το κράτος μέλος στο οποίο επιδιώκεται η αναγνώριση και/ή η εκτέλεση της απόφασης, του δημόσιου εγγράφου ή του δικαστικού συμβιβασμού.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού με τον όρο «δικαστήριο» νοούνται οποιαδήποτε δικαστική αρχή και όλες οι άλλες αρχές και οι επαγγελματίες του νομικού κλάδου με αρμοδιότητα σε υποθέσεις περιουσιακών σχέσεων των συζύγων, που ασκούν δικαστικά καθήκοντα ή ενεργούν κατ' ανάθεση εξουσίας από δικαστική αρχή ή υπό τον έλεγχό της, εφόσον αυτές οι άλλες αρχές και οι επαγγελματίες του νομικού κλάδου προσφέρουν τα ίδια δικονομικά εχέγγυα όσον αφορά την αμεροληψία και το δικαίωμα ακρόασης όλων των μερών και ότι οι αποφάσεις τους, σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο υπάγονται:

α) επιδέχονται έφεσης ή αναθεώρησης από δικαστική αρχή· και

β) έχουν ανάλογη ισχύ και αποτέλεσμα με απόφαση δικαστικής αρχής για το ίδιο θέμα.

Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τις άλλες αρχές και επαγγελματίες του νομικού κλάδου που προβλέπονται στο πρώτο εδάφιο σύμφωνα με το άρθρο 64.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΔΙΕΘΝΗΣ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ

'Αρθρο 4

Διεθνής δικαιοδοσία σε περίπτωση θανάτου ενός εκ των συζύγων

Όταν δικαστήριο κράτους μέλους επιλαμβάνεται υπόθεσης κληρονομικής διαδοχής συζύγου σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 650/2012, τα δικαστήρια αυτού του κράτους έχουν διεθνή δικαιοδοσία να αποφαίνονται επί θεμάτων περιουσιακών σχέσεων των συζύγων τα οποία ανακύπτουν σχετικά με τη συγκεκριμένη υπόθεση κληρονομικής διαδοχής.

'Αρθρο 5

Διεθνής δικαιοδοσία σε περίπτωση διαζυγίου, δικαστικού χωρισμού ή ακύρωσης του γάμου

1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, όταν δικαστήριο ενός κράτους μέλους επιλαμβάνεται αίτησης διαζυγίου, δικαστικού χωρισμού ή ακύρωσης του γάμου, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2201/2003, τα δικαστήρια αυτού του κράτους έχουν διεθνή δικαιοδοσία να αποφαίνονται επί ζητημάτων των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων που έχουν σχέση με την αίτηση.

2. Η διεθνής δικαιοδοσία στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων δυνάμει της παραγράφου 1 υπόκειται στη συμφωνία των συζύγων, στην περίπτωση που το δικαστήριο το οποίο επιλαμβάνεται της αίτησης διαζυγίου, δικαστικού χωρισμού ή ακύρωσης του γάμου:

α) είναι το δικαστήριο κράτους μέλους στο οποίο ο αιτών έχει τη συνήθη διαμονή του και έχει διαμείνει εκεί για τουλάχιστον ένα έτος αμέσως πριν από την υποβολή της αίτησης, σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο α) πέμπτη περίπτωση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2201/2003·

β) είναι το δικαστήριο κράτους μέλους της ιδιαγένειας του αιτούντος και ο αιτών έχει τη συνήθη διαμονή του εκεί και έχει διαμείνει εκεί για τουλάχιστον έξι μήνες αμέσως πριν από την υποβολή της αίτησης, σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο α) έκτη περίπτωση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2201/2003·

γ) επιλαμβάνεται της υπόθεσης σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2201/2003 σε περιπτώσεις μετατροπής του δικαστικού χωρισμού σε διαζύγιο· ή

δ) επιλαμβάνεται της υπόθεσης σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2201/2003 σε περιπτώσεις επικουρικής βάσης δικαιοδοσίας.

3. Εάν η αναφερόμενη στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου συμφωνία συνάπτεται πριν το δικαστήριο να κληθεί να αποφανθεί επί θεμάτων περιουσιακών σχέσεων των συζύγων, η συμφωνία πρέπει να συμμορφώνεται με το άρθρο 7 παράγραφος 2.

Άρθρο 6

Διεθνής δικαιοδοσία σε άλλες περιπτώσεις

Όταν κανένα δικαστήριο κράτους μέλους δεν έχει διεθνή δικαιοδοσία δυνάμει των άρθρων 4 ή 5 ή σε άλλες περιπτώσεις πλην αυτών που ορίζονται στα εν λόγω άρθρα, διεθνή δικαιοδοσία να αποφαίνονται επί των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων ασκούν τα τα δικαστήρια του κράτους μέλους:

- α) στην επικράτεια του οποίου έχουν τη συνήθη διαμονή τους οι σύζυγοι κατά τον χρόνο υποβολής αγωγής στο δικαστήριο ή, ελλείψει αυτής:
- β) στην επικράτεια του οποίου είχαν την τελευταία συνήθη διαμονή τους οι σύζυγοι, εφόσον ένας εξ αυτών εξακολουθεί να διαμένει εκεί κατά τον χρόνο υποβολής αγωγής στο δικαστήριο ή, ελλείψει αυτής:
- γ) στην επικράτεια του οποίου έχει τη συνήθη διαμονή του ο εναγόμενος κατά τον χρόνο υποβολής αγωγής στο δικαστήριο ή, ελλείψει αυτής:
- δ) της κοινής ιδιονομίας των συζύγων κατά τον χρόνο υποβολής αγωγής στο δικαστήριο.

Άρθρο 7

Παρέκταση αρμοδιότητας

1. Στις αναφερόμενες στο άρθρο 6 περιπτώσεις, τα μέρη μπορεί να συμφωνήσουν ότι τα δικαστήρια του κράτους μέλους το δίκαιο του οποίου είναι εφαρμοστέο δυνάμει του άρθρου 22 ή του άρθρου 26 παράγραφος 1 στοιχείο α) ή β) ή τα δικαστήρια του κράτους μέλους στο οποίο τελέσθηκε ο γάμος έχουν αποκλειστική διεθνή δικαιοδοσία να αποφαίνονται για τις περιουσιακές σχέσεις των εν λόγω συζύγων.

2. Η συμφωνία της παραγράφου 1 καταρτίζεται εγγράφως και φέρει ημερομηνία και υπογραφή των μερών. Κάθε διαβίβαση διάλ ηλεκτρονικής οδού που εξασφαλίζει σε μόνιμη βάση τη μεταγενέστερη πρόσβαση στο περιεχόμενο της συμφωνίας θεωρείται καταρτισθείσα εγγράφως.

Άρθρο 8

Διεθνής δικαιοδοσία που βασίζεται στην παράσταση του εναγόμενου ενώπιον του δικαστηρίου

1. Πέραν των περιπτώσεων όπου η διεθνής δικαιοδοσία απορρέει από άλλες διατάξεις του παρόντος κανονισμού, το δικαστήριο κράτους μέλους του οποίου το δίκαιο εφαρμόζεται δυνάμει του άρθρου 22 ή του άρθρου 26 παράγραφος 1 στοιχείο α) ή στοιχείο β), και ενώπιον του οποίου ο εναγόμενος παρίσταται, αποκτά διεθνή δικαιοδοσία. Ο κανόνας αυτός δεν εφαρμόζεται, εάν η παράσταση έχει ως σκοπό την αμφισβήτηση της διεθνούς δικαιοδοσίας ή στις αναφερόμενες στο άρθρο 4 ή στο άρθρο 5 παράγραφος 1 περιπτώσεις.

2. Πριν κηρύξει εαυτό αρμόδιο δυνάμει της παραγράφου 1, το δικαστήριο μεριμνά ώστε ο εναγόμενος να ενημερωθεί για το δικαιωμάτων να αμφισβητήσει τη διεθνή δικαιοδοσία και για τις συνέπειες της παράστασης ή της μη παράστασης.

Άρθρο 9

Εναλλακτική διεθνής δικαιοδοσία

1. Κατ' εξαίρεση, εάν δικαστήριο του κράτους μέλους στο οποίο ασκείται διεθνής δικαιοδοσία δυνάμει των άρθρων 4, 6, 7 ή 8 κρίνει ότι ο εν λόγω γάμος δεν αναγνωρίζεται από το ιδιωτικό διεθνές δίκαιο του για σκοπούς περιουσιακών σχέσεων των συζύγων, το εν λόγω δικαστήριο δύναται να κηρύξει εαυτό αναρμόδιο. Εάν το δικαστήριο αποφασίσει να κηρύξει εαυτό αναρμόδιο, οφείλει να το πράξει χωρίς αδικαιολόγηση καθυστέρηση.

2. Στην περίπτωση που αρμόδιο δικαστήριο δυνάμει του άρθρου 4 ή του άρθρου 6 κηρύξει εαυτό αναρμόδιο και, εφόσον τα μέρη συμφωνήσουν να αναδέσουν διεθνή δικαιοδοσία στα δικαστήρια οποιουδήποτε άλλου κράτους μέλους σύμφωνα με το άρθρο 7, διεθνή δικαιοδοσία σχετικά με τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων ασκούν τα δικαστήρια του συγκεκριμένου κράτους μέλους.

Σε άλλες περιπτώσεις, διεθνής δικαιοδοσία σε θέματα περιουσιακών σχέσεων των συζύγων ασκείται από τα δικαστήρια οποιουδήποτε άλλου κράτους μέλους δυνάμει του άρθρου 6 ή του άρθρου 8 ή από τα δικαστήρια του κράτους μέλους στο οποίο τελέσθηκε ο γάμος.

3. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση που έχει εκδοθεί για τα μέρη απόφαση διαζυγίου, δικαστικό χωρισμού ή ακύρωσης του γάμου η οποία μπορεί να αναγνωριστεί στο κράτος μέλος του δικάζοντος δικαστή.

Άρθρο 10

Επικουρική διεθνής δικαιοδοσία

Στην περίπτωση που κανένα δικαστήριο κράτους μέλους δεν έχει διεθνή δικαιοδοσία δυνάμει των άρθρων 4, 5, 6, 7 ή 8 ή στην περίπτωση που όλα τα δικαστήρια σύμφωνα με το άρθρο 9 έχουν κηρύξει εαυτά αναρμόδια και κανένα δικαστήριο δεν έχει διεθνή δικαιοδοσία δυνάμει του άρθρου 9 παράγραφος 2, τα δικαστήρια κράτους μέλους έχουν διεθνή δικαιοδοσία εφόσον ένας εκ των συζύγων ή αμφότεροι οι σύζυγοι έχουν ακίνητη περιουσία στην επικράτεια αυτού του κράτους μέλους. Ωστόσο, σε αυτή την περίπτωση, το επιληφθέν δικαστήριο έχει διεθνή δικαιοδοσία να αποφαίνεται μόνο σχετικά με την εν λόγω ακίνητη περιουσία.

Άρθρο 11

Αναγκαστική δικαιοδοσία (φόρουμ necessitatis)

Στην περίπτωση που κανένα δικαστήριο κράτους μέλους δεν έχει διεθνή δικαιοδοσία δυνάμει των άρθρων 4, 5, 6, 7, 8 ή 10 ή στην περίπτωση που όλα τα δικαστήρια σύμφωνα με το άρθρο 9 έχουν κηρύξει εαυτά αναρμόδια και κανένα δικαστήριο κράτους μέλους δεν έχει διεθνή δικαιοδοσία δυνάμει του άρθρου 9 παράγραφος 2 ή του άρθρου 10, τα δικαστήρια κράτους μέλους μπορούν, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, να αποφαίνονται επί των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων, σε περίπτωση που αποδεικνύεται αδύνατη ή μη εύλογη η κίνηση ή η διεξαγωγή διαδικασίας σε τρίτη χώρα με την οποία συνδέεται στενά η συγκεκριμένη υπόθεση.

Η υπόθεση πρέπει να παρουσιάζει επαρκή δεσμό με το κράτος μέλος του επιληφθέντος δικαστηρίου.

Άρθρο 12

Ανταγωγή

Το δικαστήριο ενώπιον του οποίου εκκρεμεί η διαδικασία δυνάμει των άρθρων 5, 6, 7, 8, του άρθρου 9 παράγραφος 2, των άρθρων 10 ή 11 είναι επίσης αρμόδιο να εξετάσει την ανταγωγή, στο μέτρο που αυτή εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 13

Περιορισμός των διαδικασιών

1. Όταν η περιουσία του θανόντος του οποίου η κληρονομική διαδοχή εμπίπτει στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 650/2012 περιλαμβάνει περιουσιακά στοιχεία που βρίσκονται σε τρίτο κράτος, το δικαστήριο που επελήφθη της υπόθεσης των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων μπορεί, κατόπιν αιτήσεως ενός των διαδίκων, να αποφασίσει να μην αποφανθεί επί ενός ή περισσοτέρων από τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία, εάν αναμένεται ότι η απόφασή του περί των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων δεν θα αναγνωριστεί και, κατά περίπτωση, δεν θα κηρυχθεί εκτελεστή στο συγκεκριμένο τρίτο κράτος.

2. Η παράγραφος 1 δεν θίγει το δικαίωμα των διαδίκων να περιορίσουν το πεδίο εφαρμογής της διαδικασίας σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους του επιληφθέντος δικαστηρίου.

'Αρθρο 14

Επιληφθέν δικαστήριο

Για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου, ένα δικαστήριο λογίζεται ως επιληφθέν:

- α) από την ημερομηνία κατάθεσης στο δικαστήριο του εισαγωγικού εγγράφου της δίκης ή άλλου ισοδύναμου εγγράφου, εφόσον ο ενάγων δεν παρέλειψε στη συνέχεια να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα για την κοινοποίηση ή την επίδοση του εγγράφου στον εναγόμενο.
- β) εάν το έγγραφο πρέπει να κοινοποιηθεί ή να επιδοθεί προτού κατατεθεί στο δικαστήριο, από την ημερομηνία παραλαβής του από την αρχή που είναι υπεύθυνη για την κοινοποίηση ή την επίδοση, υπό την προϋπόθεση ότι ο ενάγων δεν παρέλειψε στη συνέχεια να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα για την κατάθεση του εγγράφου στο δικαστήριο. ή
- γ) εφόσον η διαδικασία τίθεται σε κίνηση αυτεπαγγέλτως, μόλις ληφθεί από το δικαστήριο η απόφαση για την έναρξη των διαδικασιών, ή, αν η απόφαση αυτή δεν απαιτείται, μόλις η υπόθεση καταχωρισθεί στο μητρώο του δικαστηρίου.

'Αρθρο 15

Έρευνα της διεθνούς δικαιοδοσίας

Το δικαστήριο κράτους μέλους που επιλαμβάνεται υπόθεσης η οποία αφορά τις περιουσιακές σχέσεις συζύγων και για την οποία δεν έχει διεθνή δικαιοδοσία δυνάμει του παρόντος κανονισμού διαπιστώνει αυτεπάγγελτα την έλλειψη διεθνούς δικαιοδοσίας του.

'Αρθρο 16

Έρευνα του παραδεκτού

1. Όταν εναγόμενος που έχει τη συνήθη διαμονή του στο έδαφος κράτους άλλου από το κράτος μέλος στο οποίο ασκείται η αγωγή δεν παρίσταται, το αρμόδιο κατά τον παρόντα κανονισμό δικαστήριο υποχρεούται να αναστείλει τη διαδικασία μέχρις ότου εξακριβώθει ότι ο εναγόμενος ήταν σε θέση να παραλάβει το εισαγωγικό της δίκης έγγραφο ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο εγκαίρως ώστε να προετοιμάσει την υπεράσπισή του, ή ότι πραγματοποιήθηκαν όλες οι αναγκαίες προς τούτο ενέργειες.
2. Το άρθρο 19 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1393/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾ εφαρμόζεται αντί της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, εάν το εισαγωγικό της δίκης έγγραφο ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο έπρεπε να διαβιβασθεί από το ένα κράτος μέλος στο άλλο δυνάμει του εν λόγω κανονισμού.
3. Όταν δεν είναι εφαρμοστέες οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1393/2007, εφαρμόζεται το άρθρο 15 της σύμβασης της Χάγης, της 15ης Νοεμβρίου 1965, για την επίδοση και την κοινοποίηση στο εξωτερικό δικαστικών και εξώδικων πράξεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, εάν το εισαγωγικό έγγραφο της δίκης ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο έπρεπε να διαβιβαστεί στην αλλοδαπή σύμφωνα με τη συγκεκριμένη σύμβαση.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1393/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2007, περί επιδόσεως και κοινοποίησης στα κράτη μέλη δικαστικών και εξωδικών πράξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις (επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων) και κατάργησης του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1348/2000 του Συμβουλίου (ΕΕ L 324 της 10.12.2007, σ. 79).

'Αρθρο 17

Εκκρεμοδικία

1. Αν έχουν ασκηθεί αγωγές με το ίδιο αντικείμενο και εκ της ιδίας αιτίας μεταξύ των ιδίων διαδίκων ενώπιον δικαστηρίων διαφορετικών κρατών μελών, κάθε δικαστήριο εκτός εκείνου που επελήφθη πρώτο αναστέλλει αυτεπάγγελτα τη διαδικασία του μέχρι να διαπιστωθεί η διεθνής δικαιοδοσία του δικαστηρίου που επελήφθη πρώτο.
2. Στις αναφερόμενες στην παράγραφο 1 περιπτώσεις, εφόσον ζητηθεί από δικαστήριο που έχει επιληφθεί διαφοράς, οποιοδήποτε άλλο επιληφθέν δικαστήριο οφείλει να ενημερώσει αμελλητί το πρώτο δικαστήριο για την ημερομηνία κατά την οποία επελήφθη της υποθέσεως.
3. Όταν διαπιστωθεί η δικαιοδοσία του δικαστηρίου που επελήφθη πρώτο, κάθε δικαστήριο που επιλαμβάνεται μεταγενέστερα οφείλει να κηρύξει εαυτό αναρμόδιο προς χάριν αυτού του δικαστηρίου.

'Αρθρο 18

Συναφείς αγωγές

1. Όταν συναφείς αγωγές εκκρεμούν ενώπιον δικαστηρίων διαφόρων κρατών μελών, κάθε δικαστήριο εκτός εκείνου που έχει πρώτο επιληφθεί μπορεί να αναστέλλει την εκδίκαση.
2. Όταν οι αγωγές της παραγράφου 1 εκκρεμούν σε πρώτο βαθμό δικαιοδοσίας, κάθε δικαστήριο εκτός εκείνου που έχει πρώτο επιληφθεί δύναται επίσης, με αίτηση ενός από τους διαδίκους, να διαπιστώσει την έλλειψη διεθνούς δικαιοδοσίας του, υπό την προϋπόθεση ότι το πρώτο δικαστήριο έχει διεθνή δικαιοδοσία και για τις δύο αγωγές και ότι το δίκαιο του επιτρέπει την ένωση συναφών υποθέσεων.
3. Θεωρούνται συναφείς, για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, αγωγές που συνδέονται μεταξύ τους τόσο στενά ώστε να υπάρχει συμφέρον να εξεταστούν και να εκδικαστούν ταυτόχρονα, για να αποφευχθεί ο κίνδυνος έκδοσης ασυμβίβαστων μεταξύ τους αποφάσεων σε περίπτωση που οι υποθέσεις εκδικάζονταν χωριστά.

'Αρθρο 19

Ασφαλιστικά μέτρα

Τα ασφαλιστικά μέτρα που προβλέπονται από το δίκαιο κράτους μέλους μπορούν να ζητηθούν από τις δικαστικές αρχές του κράτους αυτού, έστω και αν δικαστήριο άλλου κράτους μέλους έχει, σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, διεθνή δικαιοδοσία για την ουσία της υπόθεσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III**ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΔΙΚΑΙΟ**

'Αρθρο 20

Καθολική εφαρμογή

Το δίκαιο που ορίζεται από τον παρόντα κανονισμό ως εφαρμοστέο εφαρμόζεται ακόμη και αν δεν πρόκειται για δίκαιο κράτους μέλους.

'Αρθρο 21

Ενότητα του εφαρμοστέου δικαίου

Το εφαρμοστέο στις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων δίκαιο δυνάμει των άρθρων 22 ή 26 εφαρμόζεται σε όλα τα περιουσιακά στοιχεία τα οποία αφορούν οι σχέσεις αυτές, ανεξαρτήτως της τοποθεσίας τους.

'Αρθρο 22

Επιλογή του εφαρμοστέου δικαίου

1. Οι σύζυγοι ή οι μέλλοντες σύζυγοι μπορούν να συμφωνήσουν να ορίσουν ή να αλλάξουν το εφαρμοστέο στις περιουσιακές σχέσεις τους δίκαιο, εφόσον αυτό το δίκαιο είναι ένα από τα ακόλουθα:
  - α) το δίκαιο του κράτους στο οποίο οι σύζυγοι ή οι μέλλοντες σύζυγοι ή ένας εξ αυτών έχουν τη συνήθη διαμονή τους κατά τον χρόνο σύναψης της συμφωνίας;
  - β) το δίκαιο του κράτους της ιδιαγένειας ενός εκ των συζύγων ή των μελλοντικών συζύγων κατά τον χρόνο σύναψης της συμφωνίας.
2. Ελλείψει αντίθετης συμφωνίας των συζύγων, η μεταβολή του εφαρμοστέου δικαίου στις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων κατά τη διάρκεια του γάμου έχει αποτελέσματα μόνο για το μέλλον.
3. Καμία αναδρομική μεταβολή του εφαρμοστέου δικαίου δυνάμει της παραγράφου 2 δεν επιτρέπεται να θίγει δικαιώματα τρίτων μερών που απορρέουν από αυτό το δίκαιο.

'Αρθρο 23

Τυπικό κύρος της συμφωνίας επιλογής εφαρμοστέου δικαίου

1. Η συμφωνία που προβλέπεται στο άρθρο 22 διατυπώνεται εγγράφως, φέρει ημερομηνία και υπογραφή αμφοτέρων των συζύγων. Καθε διαβίβαση διά της ηλεκτρονικής οδού που εξασφαλίζει σε μόνιμη βάση τη μεταγενέστερη πρόσβαση στο περιεχόμενο της συμφωνίας θεωρείται ότι έχει καταρτισθεί εγγράφως.
2. Αν το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο αμφότεροι οι σύζυγοι έχουν τη συνήθη διαμονή τους κατά τον χρόνο σύναψης της συμφωνίας προβλέπει πρόσθετες τυπικές προϋποθέσεις για τις συμφωνίες περί ρυθμίσεως των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων, αυτές θα πρέπει να τηρούνται.
3. Εάν κατά τον χρόνο σύναψης της συμφωνίας οι σύζυγοι έχουν τη συνήθη διαμονή τους σε διαφορετικά κράτη μέλη και αν τα δίκαια των εν λόγω κρατών προβλέπουν ανόμοιες τυπικές προϋποθέσεις για τις συμφωνίες περί ρυθμίσεως των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων, η συμφωνία είναι τυπικώς έγκυρη εφόσον πληροί τις προϋποθέσεις τις οποίες προβλέπει το δίκαιο μιας από τις εν λόγω χώρες.
4. Αν κατά τον χρόνο σύναψης της συμφωνίας ο ένας μόνον εκ των συζύγων έχει τη συνήθη διαμονή του σε κράτος μέλος, το οποίο προβλέπει πρόσθετες τυπικές προϋποθέσεις για συμφωνίες περί ρυθμίσεως των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων, εφαρμόζονται οι εν λόγω προϋποθέσεις.

'Αρθρο 24

Συναίνεση και ουσιαστικό κύρος

1. Η ύπαρξη και το κύρος μιας συμφωνίας περί επιλογής του δικαίου ή μιας διάταξής του διέπονται από το δίκαιο που θα ήταν εφαρμοστέο επί της συμφωνίας δυνάμει του άρθρου 22, αν η συμφωνία ή η διάταξη ήταν έγκυρη.

2. Ωστόσο, για να αποδείξει ένας σύζυγος ότι δεν έχει συναινέσει, μπορεί να επικαλεστεί το δίκαιο της χώρας όπου είχε τη συνήθη διαμονή του κατά τον χρόνο υποβολής της αγωγής ενώπιον του δικαστηρίου, αν από τις περιστάσεις συνάγεται ότι δεν θα ήταν εύλογο να προσδιοριστεί το αποτέλεσμα της συμπεριφοράς του σύμφωνα με το δίκαιο που ορίζεται στην παράγραφο 1.

'Αρθρο 25

Τυπικό κύρος της συμφωνίας περί ρυθμίσεως των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων

1. Η συμφωνία περί ρυθμίσεως των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων διατυπώνεται εγγράφως, φέρει ημερομηνία και υπογραφή αμφοτέρων των συζύγων. Κάθε διαβίβαση διά της ηλεκτρονικής οδού που εξασφαλίζει σε μόνιμη βάση τη μεταγενέστερη πρόσβαση στο περιεχόμενο της συμφωνίας θεωρείται ότι έχει καταρτισθεί εγγράφως.

2. Αν το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο αμφότεροι οι σύζυγοι έχουν τη συνήθη διαμονή τους κατά τον χρόνο σύναψης της συμφωνίας προβλέπει πρόσθετες τυπικές προϋποθέσεις για τις συμφωνίες περί ρυθμίσεως των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων, αυτές θα πρέπει να πληρούνται.

Αν κατά τον χρόνο σύναψης της συμφωνίας οι σύζυγοι έχουν τη συνήθη διαμονή τους σε διαφορετικά κράτη μέλη και αν τα δίκαια των εν λόγω κρατών προβλέπουν ανόμιοις τυπικές προϋποθέσεις για τις συμφωνίες περί ρυθμίσεως των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων, η συμφωνία είναι τυπικώς έγκυρη εφόσον πληροί τις προϋποθέσεις τις οποίες προβλέπει το δίκαιο μιας από τις εν λόγω χώρες.

Αν κατά τον χρόνο σύναψης της συμφωνίας ο ένας μόνον εκ των συζύγων έχει τη συνήθη διαμονή του σε κράτος μέλος, το οποίο προβλέπει πρόσθετες τυπικές προϋποθέσεις για συμφωνίες περί ρυθμίσεως των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων, εφαρμόζονται οι εν λόγω προϋποθέσεις.

3. Αν το εφαρμοστέο στις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων δίκαιο επιβάλει επιπρόσθετες τυπικές προϋποθέσεις, οι εν λόγω προϋποθέσεις πρέπει να πληρούνται.

'Αρθρο 26

Εφαρμοστέο δίκαιο ελλείψει επιλογής των μερών

1. Ελλείψει συμφωνίας επιλογής δικαίου σύμφωνα με το άρθρο 22, το εφαρμοστέο στις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων δίκαιο είναι το δίκαιο του κράτους:

- α) της πρώτης κοινής συνήθους διαμονής των συζύγων μετά την τέλεση του γάμου ή, ελλείψει αυτού·
- β) της κοινής ιδιαγένειας των συζύγων κατά τον χρόνο τέλεσης του γάμου ή, ελλείψει αυτού·
- γ) με το οποίο οι σύζυγοι έχουν από κοινού τον στενότερο δεσμό κατά τον χρόνο τέλεσης του γάμου, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις περιστάσεις.

2. Εάν οι σύζυγοι έχουν περισσότερες από μία από κοινού ιδιαγένειες κατά τον χρόνο τέλεσης του γάμου, εφαρμόζονται μόνο τα στοιχεία α) και γ) της παραγράφου 1.

3. Κατ' εξαίρεση και εφόσον υποβληθεί αίτηση από οποιονδήποτε από τους συζύγους, η δικαστική αρχή που έχει διεθνή δικαιοδοσία να αποφανθεί επί θεμάτων περιουσιακών σχέσεων των συζύγων μπορεί να αποφασίσει ότι οι περιουσιακές σχέσεις των συζύγων θα διέπονται από το δίκαιο διαφορετικού κράτους από αυτό του οποίου το δίκαιο είναι εφαρμοστέο δυνάμει της παραγράφου 1 στοιχείο α), εάν ο αιτών αποδείξει ότι:

- α) οι σύζυγοι διατηρούσαν την τελευταία κοινή συνήθη διαμονή τους στο εν λόγω άλλο κράτος για σημαντικά μεγαλύτερο χρονικό διάστημα σε σύγκριση με το οριζόμενο στην παράγραφο 1 στοιχείο α) κράτος· και
- β) αμφότεροι οι σύζυγοι βασίστηκαν στο δίκαιο του εν λόγω άλλου κράτους κατά τη ρύθμιση ή τον σχεδιασμό των περιουσιακών τους σχέσεων.

Το δίκαιο του εν λόγω άλλου κράτους εφαρμόζεται από τη στιγμή της τέλεσης του γάμου, εκτός εάν ένας εκ των συζύγων διαφωνεί. Στη δεύτερη περίπτωση, το δίκαιο του εν λόγω άλλου κράτους παράγει αποτελέσματα από τον καθορισμό της τελευταίας κοινής συνήθους διαμονής στο εν λόγω έτερο κράτος.

Η εφαρμογή του δικαίου του έτερου κράτους δεν θίγει τα δικαιώματα τρίτων που απορρέουν από το εφαρμοστέο δυνάμει της παραγράφου 1 στοιχείο α) δίκαιο.

Η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση που οι σύζυγοι έχουν συνάψει συμφωνία περί ρυθμίσεως των περιουσιακών σχέσεών τους πριν από τον καθορισμό της τελευταίας κοινής συνήθους διαμονής τους στο εν λόγω άλλο κράτος.

'Αρθρο 27

Πεδίο εφαρμογής του εφαρμοστέου δικαίου

Το εφαρμοστέο στις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων δίκαιο δυνάμει του παρόντος κανονισμού καθορίζει, μεταξύ άλλων:

- α) τον διαφορετικό χαρακτηρισμό των περιουσιακών αγαθών οποιουδήποτε εκ των συζύγων ή αμφότερων των συζύγων κατά τη διάρκεια και μετά τον γάμο·
- β) τη μεταφορά περιουσιακών αγαθών από μια κατηγορία σε άλλη·
- γ) την ευθύνη του ενός συζύγου για τις υποχρεώσεις και τις οφειλές του άλλου συζύγου·
- δ) τις εξουσίες, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις οποιουδήποτε εκ των συζύγων ή αμφότερων των συζύγων σχετικά με τα περιουσιακά αγαθά·
- ε) τη λύση των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων και τον καταμερισμό, τη διανομή ή την εκκαθάριση της περιουσίας·
- στ) τις επιπτώσεις των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων στις νομικές σχέσεις μεταξύ ενός συζύγου και τρίτων· και
- ζ) το ουσιαστικό κύρος της συμφωνίας περί ρυθμίσεως των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων.

'Αρθρο 28

Αποτελέσματα έναντι τρίτων

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 27 στοιχείο στ), ένας σύζυγος δεν μπορεί να επικαλεστεί το δίκαιο που διέπει τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων μεταξύ τους έναντι τρίτου σε μια διαφορά μεταξύ του τρίτου και οποιουδήποτε εκ των συζύγων ή αμφότερων των συζύγων, εκτός εάν το τρίτο πρόσωπο γνωρίζει ή, ενεργώντας με τη δέουσα επιμέλεια, οφειλει την γνωρίζει αυτό το δίκαιο.

2. Το τρίτο μέρος θεωρείται ότι γνωρίζει ποιο δίκαιο διέπει τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων, εάν

α) είναι το δίκαιο:

- i) του κράτους το δίκαιο του οποίου εφαρμόζεται στη συναλλαγή μεταξύ ενός συζύγου και του τρίτου μέρους·
  - ii) του κράτους στο οποίο ο συμβαλλόμενος σύζυγος και το τρίτο μέρος διατηρούν τη συνήθη διαμονή τους· ή
  - iii) στις περιπτώσεις ύπαρξης ακίνητης περιουσίας, του κράτους στο οποίο βρίσκεται η ακίνητη περιουσία·
- ή
- β) οποιοσδήποτε εκ των συζύγων έχει συμμορφωθεί με τις ισχύουσες απαιτήσεις γνωστοποίησης ή καταχώρησης των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων, οι οποίες προσδιορίζονται στο δίκαιο:
    - i) του κράτους το δίκαιο του οποίου εφαρμόζεται στη συναλλαγή μεταξύ ενός συζύγου και του τρίτου μέρους·

ii) του κράτους στο οποίο ο συμβαλλόμενος σύζυγος και το τρίτο μέρος διατηρούν τη συνήθη διαμονή τους· ή

iii) στις περιπτώσεις ύπαρξης ακίνητης περιουσίας, του κράτους στο οποίο βρίσκεται η ακίνητη περιουσία.

3. Στην περίπτωση που ένας σύζυγος δεν μπορεί να επικαλεστεί έναντι τρίτου το δίκαιο που διέπει τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων δυνάμει της παραγράφου 1, οι επιπτώσεις του καθεστώτος των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων ·εναντί του τρίτου θα διέπονται από:

a) το δίκαιο του κράτους το δίκαιο του οποίου εφαρμόζεται στη συναλλαγή μεταξύ ενός συζύγου και του τρίτου μέρους· ή

β) στις περιπτώσεις ύπαρξης ακίνητης περιουσίας ή καταχωρισμένων περιουσιακών στοιχείων ή δικαιωμάτων, το δίκαιο του κράτους στο οποίο βρίσκεται η ακίνητη περιουσία ή έχουν καταχωρισθεί τα περιουσιακά στοιχεία ή τα δικαιώματα.

Άρθρο 29

Προσαρμογή εμπραγμάτων δικαιωμάτων

Σε περίπτωση που ένα πρόσωπο επικαλείται εμπράγματο δικαίωμα το οποίο έχει βάσει του εφαρμοστέου στις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων δικαίου, και το εν λόγῳ εμπράγματο δικαίωμα δεν είναι γνωστό στη νομοθεσία του κράτους μέλους στο οποίο γίνεται η επικλησή του, το δικαίωμα αυτό προσαρμόζεται, εφόσον είναι απαραίτητο και κατά το μέτρο του δυνατού, στο εγγύτερο ισοδύναμο δικαίωμα βάσει του δικαίου αυτού του κράτους, λαμβανομένων υπόψη των σκοπών και των συμφερόντων που επιδιώκονται από το συγκεκριμένο εμπράγματο δικαίωμα και των αποτελεσμάτων που συνδέονται με αυτό.

Άρθρο 30

Υπερισχύουσες διατάξεις αναγκαστικού δικαίου

1. Οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού δεν μπορούν να περιορίσουν την εφαρμογή των υπερισχυουσών διατάξεων αναγκαστικού δικαίου του δικαίου του δικάζοντος δικαστή.

2. Οι υπερισχύουσες διατάξεις αναγκαστικού δικαίου είναι διατάξεις η τήρηση των οπίσιων κρίνεται πρωταρχικής σημασίας από ένα κράτος μέλος για τη διασφάλιση των δημοσίων συμφερόντων του, όπως η πολιτική, κοινωνική ή οικονομική οργάνωσή του, σε βαθμό που να επιβάλλεται η εφαρμογή τους σε κάθε κατάσταση που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής τους, ανεξάρτητα από το δίκαιο που κατά τα άλλα είναι εφαρμοστέο στις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 31

Δημόσια τάξη του δικάζοντος δικαστή

Η εφαρμογή μιας διάταξης του δικαίου οποιουδήποτε κράτους που καθορίζεται από τον παρόντα κανονισμό μπορεί να αποκλειστεί μόνον εάν η εφαρμογή αυτή είναι προδήλως ασυμβίβαστη με τη δημόσια τάξη του δικάζοντος δικαστή.

Άρθρο 32

Αποκλεισμός της αναπαραπομπής

Ως δίκαιο ενός κράτους που ορίζεται ως εφαρμοστέο από τον παρόντα κανονισμό, νοούνται οι ισχύοντες στο κράτος αυτό κανόνες δικαίου, εκτός από τους κανόνες ιδιωτικού διεύνούς δικαίου.

'Αρθρο 33

Κράτη με περισσότερα του ενός συστήματα δικαίου — σύγκρουση δικαιών εδαφικού χαρακτήρα

1. Σε περίπτωση που το δίκαιο που ορίζεται ως εφαρμοστέο από τον παρόντα κανονισμό είναι το δίκαιο κράτους το οποίο αποτελείται από περισσότερες εδαφικές ενότητες, η καθεμία από τις οποίες έχει τους δικούς της κανόνες δικαίου για τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων, οι κανόνες του εν λόγω κράτους περί εσωτερικής σύγκρουσης δικαιών θα καθορίσουν τη σχετική εδαφική ενότητα της οποίας οι κανόνες δικαίου εφαρμόζονται.
2. Ελλείψει σχετικών κανόνων περί εσωτερικής σύγκρουσης δικαιών:
  - a) οποιαδήποτε παραπομπή στο δίκαιο του κράτους που αναφέρεται στην παράγραφο 1 θεωρείται, για τους σκοπούς του καθορισμού του εφαρμοστέου δικαίου σύμφωνα με τις διατάξεις περί της συνήθους διαμονής των συζύγων, ως παραπομπή στο δίκαιο της εδαφικής ενότητας στην οποία οι σύζυγοι έχουν τη συνήθη διαμονή τους.
  - b) οποιαδήποτε παραπομπή στο δίκαιο του κράτους που αναφέρεται στην παράγραφο 1 θεωρείται, για τους σκοπούς του καθορισμού του εφαρμοστέου δικαίου σύμφωνα με τις διατάξεις περί της ιδιαγένειας των συζύγων, ως παραπομπή στο δίκαιο της εδαφικής ενότητας με την οποία οι σύζυγοι έχουν τον στενότερο δεσμό.
  - γ) οποιαδήποτε παραπομπή στο δίκαιο του κράτους που αναφέρεται στην παράγραφο 1 θεωρείται, για τους σκοπούς του καθορισμού του εφαρμοστέου δικαίου σύμφωνα με οιεσδήποτε άλλες διατάξεις που αφορούν άλλα στοιχεία ως συνδετικούς παράγοντες, ως παραπομπή στο δίκαιο της εδαφικής ενότητας στην οποία βρίσκεται το συγκεκριμένο στοιχείο.

'Αρθρο 34

Κράτη με περισσότερα του ενός συστήματα δικαίου — σύγκρουση δικαιών προσωπικού χαρακτήρα

Όσον αφορά κράτος που έχει δύο ή περισσότερα συστήματα δικαίου ή σύνολα κανόνων που εφαρμόζονται σε διαφορετικές κατηγορίες προσώπων σε σχέση με τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων, οποιαδήποτε παραπομπή στο δίκαιο του εν λόγω κράτους θεωρείται ως παραπομπή στο σύστημα δικαίου ή το σύνολο των κανόνων που καθορίζεται από τους ισχύοντες κανόνες στο συγκεκριμένο κράτος. Σε περίπτωση έλλειψης τέτοιων κανόνων εφαρμόζεται το σύστημα δικαίου ή το σύνολο των κανόνων με το οποίο οι σύζυγοι έχουν τον στενότερο δεσμό.

'Αρθρο 35

Μη εφαρμογή του παρόντος κανονισμού σε εσωτερικές συγκρούσεις δικαιών

Τα κράτη μέλη που περιλαμβάνουν διάφορες εδαφικές ενότητες από τις οποίες καθεμία έχει τους δικούς της κανόνες δικαίου για τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων, δεν υποχρεούνται να εφαρμόζουν τον παρόντα κανονισμό στις συγκρούσεις δικαιών που αφορούν αποκλειστικά τις εδαφικές αυτές ενότητες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV**ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ, ΕΚΤΕΛΕΣΤΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ**

'Αρθρο 36

Αναγνώριση

1. Οι αποφάσεις που εκδίδονται σε ένα κράτος μέλος αναγνωρίζονται στα υπόλοιπα κράτη μέλη, χωρίς να απαιτείται καμία ειδική διαδικασία.

2. Σε περίπτωση αμφισβήτησης, κάθε ενδιαφερόμενος που επικαλείται ως κύριο ζήτημα την αναγνώριση απόφασης μπορεί να ζητήσει να διαπιστωθεί, με τις διαδικασίες που προβλέπονται στα άρθρα 44 έως 57, ότι η απόφαση πρέπει να αναγνωριστεί.

3. Εάν η επίκληση της αναγνώρισης γίνεται παρεμπιπτόντως ενώπιον δικαστηρίου κράτους μέλους, το δικαστήριο αυτό έχει διεθνή δικαιοδοσία να κρίνει σχετικά.

'Αρθρο 37

Λόγοι μη αναγνώρισης

Απόφαση δεν αναγνωρίζεται:

- α) εάν η αναγνώριση είναι προδήλως αντιθετή στη δημόσια τάξη (ordre public) του κράτους μέλους αναγνώρισης.
- β) σε περίπτωση που εκδόθηκε ερήμην, αν το εισαγωγικό της δίκης έγγραφο ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο δεν επιδόθηκε ή κοινοποιήθηκε στον εναγόμενο εγκαίρως και κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μπορεί αυτός να αμυνθεί, εκτός εάν ο εναγόμενος παρέλειψε να ασκήσει ένδικο μέσο κατά της απόφασης ενώ μπορούσε να το πράξει.
- γ) είναι ασυμβίβαστη με απόφαση που εκδόθηκε σε διαδικασία μεταξύ των ίδιων διαδίκων στο κράτος μέλος στο οποίο ζητείται η αναγνώριση.
- δ) είναι ασυμβίβαστη με προγενέστερη απόφαση που εκδόθηκε σε άλλο κράτος μέλος ή σε τρίτο κράτος μεταξύ των ίδιων διαδίκων σχετικά με το ίδιο αντικείμενο και την ίδια αιτία, εφόσον η προγενέστερη απόφαση πληροί τις απαραίτητες προϋποθέσεις για την αναγνώρισή της στο κράτος μέλος στο οποίο ζητείται η αναγνώριση.

'Αρθρο 38

Θεμελιώδη δικαιώματα

Το άρθρο 37 του παρόντος κανονισμού εφαρμόζεται από τα δικαστήρια και άλλες αρμόδιες αρχές των κρατών μελών με σεβασμό στα θεμελιώδη δικαιώματα και τις θεμελιώδεις αρχές που αναγνωρίζονται στον Χάρτη και ιδίως στο άρθρο 21 που αφορά την αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων.

'Αρθρο 39

Απαγόρευση έρευνας της δικαιοδοσίας του δικαστηρίου προέλευσης

1. Η δικαιοδοσία του δικαστηρίου του κράτους μέλους προέλευσης δεν ερευνάται.
2. Το κριτήριο της δημόσιας τάξης που προβλέπεται στο άρθρο 37 δεν εφαρμόζεται στους κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας των άρθρων 4 έως 11.

'Αρθρο 40

Απαγόρευση της επί της ουσίας αναθεώρησης της απόφασης

Η επί της ουσίας αναθεώρηση απόφασης που εκδίδεται σε κράτος μέλος απαγορεύεται.

'Αρθρο 41

Αναστολή της διαδικασίας αναγνώρισης

Το δικαστήριο κράτους μέλους ενώπιον του οποίου ζητείται αναγνώριση απόφασης που εκδόθηκε σε άλλο κράτος μέλος δύναται να αναστείλει τη διαδικασία, αν η απόφαση αυτή έχει προσβληθεί με τακτικό ένδικο μέσο στο κράτος μέλος προέλευσης.

'Αρθρο 42

Εκτελεστότητα

Οι αποφάσεις που εκδίδονται σε κράτος μέλος και οι οποίες είναι εκτελεστές στο εν λόγω κράτος, καθίστανται εκτελεστές σε άλλο κράτος μέλος αφού κηρυχθούν εκεί εκτελεστές, κατόπιν αιτήσεως κάθε ενδιαφερομένου, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στα άρθρα 44 έως 57.

'Αρθρο 43

Καθορισμός κατοικίας

Για να κρίνει αν, για τους σκοπούς της διαδικασίας που προβλέπεται στα άρθρα 44 έως 57, ο διάδικος έχει την κατοικία του στο κράτος μέλος εκτέλεσης, το επιληφθέν δικαστήριο εφαρμόζει το εσωτερικό δίκαιο του εν λόγω κράτους μέλους.

'Αρθρο 44

Κατά τόπον αρμόδια δικαστήρια

1. Η αίτηση κήρυξης της εκτελεστότητας υποβάλλεται στο δικαστήριο ή στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους εκτέλεσης, η ονομασία του οποίου έχει κοινοποιηθεί από το εν λόγω κράτος μέλος στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 64.
2. Η κατά τόπον αρμοδιότητα καθορίζεται από την κατοικία του προσώπου κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση ή από τον τόπο εκτέλεσης.

'Αρθρο 45

Διαδικασία

1. Η διαδικασία υποβολής της αίτησης διέπεται από τη νομοθεσία του κράτους μέλους εκτέλεσης.
2. Ο αιτών δεν απαιτείται να διαδέτει ταχυδρομική διεύθυνση ούτε εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο στο κράτος μέλος εκτέλεσης.
3. Η αίτηση συνοδεύεται υποχρεωτικά από τα ακόλουθα έγγραφα:
  - α) αντίγραφο της απόφασης το οποίο πληροί τις αναγκαίες προϋποθέσεις γνησιότητας;
  - β) βεβαίωση που εκδίδεται από το δικαστήριο ή την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους προέλευσης με χρήση του εντύπου που θα καταρτιστεί με τη συμβουλευτική διαδικασία του άρθρου 67 παράγραφος 2, με την επιφύλαξη του άρθρου 46.

'Αρθρο 46

Μη προσκόμιση της βεβαίωσης

- Εάν η βεβαίωση που προβλέπει το άρθρο 45 παράγραφος 3 στοιχείο β) δεν προσκομιστεί, το δικαστήριο ή η αρμόδια αρχή μπορούν να ορίσουν προθεσμία για την προσκόμιση της ή να δεχθούν ισοδύναμο έγγραφο ή εφόσον κρίνουν ότι έχουν επαρκώς ενημερωθεί, να απαλλάξουν τον αιτούντα από το βάρος αυτό.
- Το δικαστήριο ή η αρμόδια αρχή μπορούν να ζητήσουν την προσκόμιση μεταφράσεων ή μεταγραμματισμών των εγγράφων. Η μετάφραση πραγματοποιείται από πρόσωπο που είναι εξουσιοδοτημένο να μεταφράζει σε ένα εκ των κρατών μελών.

'Αρθρο 47

Κήρυξη εκτελεστότητας

Η απόφαση κηρύσσεται εκτελεστή μόλις ολοκληρωθούν οι διατυπώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 45, χωρίς έλεγχο των λόγων μη αναγνώρισης όπως καθορίζονται στο άρθρο 37. Ο διάδικος κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση δεν δύναται στο στάδιο αυτό της διαδικασίας να καταθέσει προτάσεις.

'Αρθρο 48

Γνωστοποίηση της απόφασης επί της αίτησης κήρυξης της εκτελεστότητας

- Η απόφαση επί της αίτησης για την κήρυξη της εκτελεστότητας γνωστοποιείται αμελλιητί στον αιτούντα κατά τη διαδικασία που προβλέπει το δίκαιο του κράτους μέλους εκτέλεσης.
- Η κήρυξη της εκτελεστότητας επιδίδεται ή κοινοποιείται στον καθ' ου η εκτέλεση, μαζί με την απόφαση, εφόσον αυτή δεν έχει ήδη επιδοθεί ή κοινοποιηθεί στον εν λόγω διάδικο.

'Αρθρο 49

Ένδικο μέσο κατά της απόφασης επί της αίτησης κήρυξης της εκτελεστότητας

- Κατά της απόφασης που εκδίδεται επί της αιτήσεως για την κήρυξη της εκτελεστότητας μπορεί να ασκηθεί ένδικο μέσο και από τους δύο διαδίκους.
- Το ένδικο μέσο ασκείται ενώπιον του δικαστηρίου η ονομασία του οποίου έχει γνωστοποιηθεί από το οικείο κράτος μέλος στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 64.
- Το ένδικο μέσο εκδικάζεται σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν τη διαδικασία της αμφισβητούμενης δικαιοδοσίας.
- Αν ο διάδικος κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση ερημοδικήσει ενώπιον του δικαστηρίου που επιλαμβάνεται του ένδικου μέσου, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 16 ακόμα και αν ο διάδικος κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση δεν έχει την κατοικία του στο έδαφος κάποιου από τα κράτη μέλη.
- Το ένδικο μέσο κατά της κήρυξης εκτελεστότητας ασκείται εντός προθεσμίας 30 ημερών από την επίδοση ή την κοινοποίησή της. Εάν ο διάδικος κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση έχει την κατοικία του στο έδαφος κράτους μέλους άλλου από εκείνο στο οποίο κηρύχθηκε η εκτελεστότητα, η προθεσμία για την άσκηση του ένδικου μέσου είναι 60 ημέρες από την ημέρα που έγινε η κοινοποίηση προσωπικά ή στην κατοικία του. Η προθεσμία δεν παρεκτείνεται λόγω αποστάσεως.

'Αρθρο 50

Διαδικασία προσβολής της απόφασης επί του ενδίκου μέσου

Η απόφαση επί του ενδίκου μέσου μπορεί να προσβληθεί μόνο με το ένδικο μέσο που έχει γνωστοποιηθεί από το οικείο κράτος μέλος στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 64.

'Αρθρο 51

Απόρριψη ή ανάκληση κήρυξης της εκτελεστότητας

Το δικαστήριο ενώπιον του οποίου ασκήθηκε το ένδικο μέσο δυνάμει του άρθρου 49 ή του άρθρου 50 απορρίπτει ή ανακαλεί την κήρυξη της εκτελεστότητας μόνον εφόσον συντρέχει λόγος από τους οριζόμενους στο άρθρο 37 χωρίς καθυστέρηση.

'Αρθρο 52

Αναστολή της διαδικασίας

Το δικαστήριο ενώπιον του οποίου ασκείται το ένδικο μέσο σύμφωνα με το άρθρο 49 ή το άρθρο 50 αναστέλλει, με αίτηση του διαδίκου κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση, τη διαδικασία αν στο κράτος μέλος προέλευσης ανασταλεί η εκτελεστότητα της απόφασης λόγω της άσκησης ένδικου μέσου.

'Αρθρο 53

Προσωρινά ή ασφαλιστικά μέτρα

1. Όταν μια απόφαση πρέπει να αναγνωριστεί σύμφωνα με το παρόν κεφάλαιο, ο αιτών δύναται να ζητήσει προσωρινά ή ασφαλιστικά μέτρα σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους εκτέλεσης χωρίς να απαιτείται να κηρυχθεί εκτελεστή η απόφαση δυνάμει του άρθρου 46.
2. Η κήρυξη της εκτελεστότητας εμπεριέχει αυτοδικαίως τη δυνατότητα λήψης ασφαλιστικών μέτρων.
3. Κατά τη διάρκεια της προθεσμίας προσφυγής που προβλέπεται στο άρθρο 49 παράγραφος 5, κατά της κήρυξης της εκτελεστότητας και έως ότου εκδοθεί απόφαση για την προσφυγή αυτή, μπορούν να ληφθούν μόνο ασφαλιστικά μέτρα επί της περιουσίας του προσώπου κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση.

'Αρθρο 54

Μερική εκτελεστότητα

1. Εάν η απόφαση έκρινε επί πολλών αξιώσεων, και η εκτελεστότητα δεν μπορεί να κηρυχθεί για όλες, το δικαστήριο ή η αρμόδια αρχή κηρύσσει την εκτελεστότητα για μία ή περισσότερες από τις αξιώσεις.
2. Ο αιτών δύναται να ζητήσει την κήρυξη εκτελεστότητας για ορισμένα μόνο μέρη μίας απόφασης.

'Αρθρο 55

Δικαστική αρωγή

Ο αιτών ο οποίος στο κράτος μέλος προέλευσης έχει εν όλω ή εν μέρει λάβει νομική αρωγή ή απαλλαγή από τα έξοδα ή τις δαπάνες, δικαιούται, σε οιαδήποτε διαδικασία κήρυξης της εκτελεστότητας, να επωφεληθεί από την ευνοϊκότερη νομική αρωγή ή να τύχει της πλέον εκτεταμένης απαλλαγής από έξοδα και δαπάνες, η οποία προβλέπεται από το δίκαιο του κράτους μέλους εκτέλεσης.

'Αρθρο 56

Καμία εγγυοδοσία ή κατάθεση χρηματικού ποσού

Σε διάδικο που ζητεί σε κράτος μέλος την αναγνώριση, την εκτελεστότητα ή την εκτέλεση απόφασης η οποία έχει εκδοθεί σε άλλο κράτος μέλος, καμία εγγυοδοσία ή κατάθεση χρηματικού ποσού, ανεξάρτητα από την ονομασία της, δεν μπορεί να επιβληθεί με την αιτιολογία ότι είναι αλλοδαπός ή ότι δεν έχει την κατοικία του ή τη διαμονή του στο κράτος μέλος εκτέλεσης.

'Αρθρο 57

Καμία φορολογική επιβάρυνση ή τέλος

Καμία φορολογική επιβάρυνση ή τέλος ανάλογα με την αξία της διαφοράς δεν επιβάλλεται στο κράτος μέλος εκτέλεσης κατά τη διαδικασία κήρυξης της εκτελεστότητας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V**ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΙ**

'Αρθρο 58

Αποδοχή των δημόσιων εγγράφων

1. Δημόσιο έγγραφο που καταρτίζεται σε ένα κράτος μέλος έχει την ίδια αποδεικτική ισχύ σε άλλο κράτος μέλος με αυτή που έχει στο κράτος μέλος προέλευσης ή την πλησιέστερη ισχύ, υπό τον όρο ότι αυτό δεν αντιβαίνει προδήλως στη δημόσια τάξη (ordre public) του συγκεκριμένου κράτους μέλους.

Το πρόσωπο που επιθυμεί να χρησιμοποιήσει δημόσιο έγγραφο σε άλλο κράτος μέλος μπορεί να ζητήσει από την αρχή που εκδίδει το δημόσιο έγγραφο στο κράτος μέλος προέλευσης να συμπληρώσει το έντυπο που θα καταρτιστεί σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία του άρθρου 67 παράγραφος 2, περιγράφοντας την αποδεικτική ισχύ του δημόσιου εγγράφου στο κράτος μέλος προέλευσης.

2. Τυχόν αμφισβήτηση της γνησιότητας δημόσιου εγγράφου γίνεται ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους μέλους προέλευσης και κρίνεται όπως βάσει το δίκαιο του εν λόγω κράτους. Το δημόσιο έγγραφο που αμφισβήτηθηκε δεν έχει αποδεικτική ισχύ σε άλλο κράτος μέλος για όσο χρονικό διάστημα η αμφισβήτηση εκκρεμεί ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου.

3. Τυχόν αμφισβήτηση που αφορά τις νομικές πράξεις ή τις έννομες σχέσεις που έχουν καταγραφεί σε δημόσιο έγγραφο γίνεται ενώπιον των δικαστηρίων που έχουν διεθνή δικαιοδοσία βάσει του παρόντος κανονισμού και κρίνεται σύμφωνα με το εφαρμοστέο βάσει του κεφαλαίου III δίκαιο. Το δημόσιο έγγραφο που αμφισβήτηθηκε δεν έχει αποδεικτική ισχύ σε κράτος μέλος άλλο από το κράτος μέλος προέλευσης όσον αφορά το στοιχείο που αμφισβήτηθηκε, για όσο χρονικό διάστημα η αμφισβήτηση εκκρεμεί ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου.

4. Εάν το αποτέλεσμα της διαδικασίας ενώπιον δικαστηρίου κράτους μέλους εξαρτάται από απόφαση σχετικά με παρεμπίπτον θέμα όσον αφορά τις νομικές πράξεις ή τις έννομες σχέσεις που έχουν καταγραφεί σε δημόσιο έγγραφο σε υποθέσεις περιουσιακών σχέσεων των συζύγων, το εν λόγω δικαστήριο έχει δικαιοδοσία ως προς το θέμα αυτό.

Άρθρο 59

Εκτελεστότητα των δημόσιων εγγράφων

1. Τα δημόσια έγγραφα που είναι εκτελεστά στο κράτος μέλος προέλευσης κηρύσσονται εκτελεστά σε άλλο κράτος μέλος κατόπιν αιτήσεως κάθε ενδιαφερόμενου μέρους σύμφωνα με τη διαδικασία των άρθρων 44 έως 57.

2. Για τους σκοπούς του άρθρου 45 παράγραφος 3 στοιχείο β), η αρχή που έχει εκδώσει το δημόσιο έγγραφο εκδίδει, κατόπιν αιτήσεως κάθε ενδιαφερόμενου μέρους, βεβαίωση με χρήση του εντύπου που θα καταρτιστεί με τη συμβουλευτική διαδικασία του άρθρου 67 παράγραφος 2.

3. Το δικαστήριο ενώπιον του οποίου ασκείται ένδικο μέσο δυνάμει του άρθρου 49 ή του άρθρου 50 αρνείται να εκδώσει ή ανακαλεί δήλωση κήρυξης της εκτελεστότητας μόνον εάν η εκτέλεση του συγκεκριμένου δημόσιου εγγράφου είναι προδήλως αντιθετή προς τη δημόσια τάξη (ordre public) του κράτους μέλους εκτέλεσης.

Άρθρο 60

Εκτελεστότητα δικαστικών συμβιβασμών

1. Δικαστικοί συμβιβασμοί που είναι εκτελεστοί στο κράτος μέλος προέλευσης κηρύσσονται εκτελεστοί σε άλλο κράτος μέλος κατόπιν αιτήσης κάθε ενδιαφερόμενου μέρους σύμφωνα με τη διαδικασία των άρθρων 44 έως 57.

2. Για τους σκοπούς του άρθρου 45 παράγραφος 3 στοιχείο β), το δικαστήριο που ενέκρινε το συμβιβασμό ή ενώπιον του οποίου αυτός συνήφθη, εκδίδει κατόπιν αιτήσης κάθε ενδιαφερομένου μέρους, βεβαίωση με χρήση του εντύπου που θα καταρτιστεί σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία του άρθρου 67 παράγραφος 2.

3. Το δικαστήριο ενώπιον του οποίου ασκείται ένδικο μέσο δυνάμει του άρθρου 49 ή του άρθρου 50 αρνείται να εκδώσει ή ανακαλεί δήλωση κήρυξης της εκτελεστότητας μόνον εάν η εκτέλεση του συγκεκριμένου δημόσιου εγγράφου είναι προδήλως αντιθετή προς τη δημόσια τάξη (ordre public) του κράτους μέλους εκτέλεσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 61

Επικύρωση ή άλλη ανάλογη διατύπωση

Καμία επικύρωση ή άλλη ανάλογη διατύπωση δεν απαιτείται για έγγραφα τα οποία εκδίδονται σε κράτος μέλος στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 62

Σχέση με τις ισχύουσες διεθνείς συμβάσεις

1. Ο παρών κανονισμός δεν θίγει την εφαρμογή διμερών ή πολυμερών συμβάσεων των οποίων ένα ή περισσότερα κράτη μέλη είναι συμβαλλόμενα μέρη κατά τον χρόνο έκδοσης του παρόντος κανονισμού ή απόφασης σύμφωνα με το δεύτερο ή τρίτο εδάφιο του άρθρου 331 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, και οι οποίες διέπουν θέματα τα οποία ρυθμίζονται με τον παρόντα κανονισμό, υπό την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των κρατών μελών δυνάμει του άρθρου 351 της ΣΛΕΕ.

2. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 1, ο παρών κανονισμός υπερισχύει, στις σχέσεις μεταξύ των κρατών μελών, των συμβάσεων που συνάπτουν μεταξύ τους στο βαθμό που αυτές αφορούν θέματα ρυθμιζόμενα από τον παρόντα κανονισμό.

3. Ο παρών κανονισμός δεν εμποδίζει την εφαρμογή της σύμβασης της 6ης Φεβρουαρίου 1931 μεταξύ της Δανίας, της Φινλανδίας, της Ισλανδίας, της Νορβηγίας και της Σουηδίας η οποία περιέχει διατάξεις ιδιωτικού διεδνούς δικαίου σχετικά με το γάμο, την υιοθεσία και την επιμέλεια, όπως αναθεωρήθηκε το 2006· της σύμβασης της 19ης Νοεμβρίου 1934 μεταξύ της Δανίας, της Φινλανδίας, της Ισλανδίας, της Νορβηγίας και της Σουηδίας η οποία περιέχει διατάξεις ιδιωτικού διεδνούς δικαίου σχετικά με την κληρονομική διαδοχή, τις διαμήκες και τη διαχείριση της κληρονομιαίας περιουσίας, όπως αναθεωρήθηκε τον Ιούνιο 2012· και της σύμβασης της 11ης Οκτωβρίου 1977 μεταξύ της Δανίας, της Φινλανδίας, της Ισλανδίας, της Νορβηγίας και της Σουηδίας για την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές υποθέσεις από τα κράτη μέλη τα οποία είναι συμβαλλόμενα μέρη αυτών των συμβάσεων, εφόσον προβλέπουν απλουστευμένες και πιο ταχείς διαδικασίες για την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων.

'Αρθρο 63

Διαθέσιμες πληροφορίες για το κοινό

Τα κράτη μέλη, προκειμένου να καταστούν οι πληροφορίες διαθέσιμες στο κοινό μέσω του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου για αστικές και εμπορικές υποθέσεις, παρέχουν στην Επιτροπή συνοπτική περιγραφή των εδνικών τους νομοθετικών διατάξεων και διαδικασιών που ισχύουν για τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων, περιλαμβανομένων των πληροφοριών σχετικά με το είδος της αρχής που είναι αρμόδια για τις περιουσιακές αυτές σχέσεις και σχετικά με τις επιπτώσεις όσον αφορά τρίτα μέρη αναφερόμενα στο άρθρο 28.

Τα κράτη μέλη μεριμνούν για τη διαρκή επικαιροποίηση των πληροφοριών.

'Αρθρο 64

Πληροφορίες σχετικά με τα στοιχεία επικοινωνίας των αρμόδιων αρχών και τις διαδικασίες

1. Έως τις 29 Απριλίου 2018, τα κράτη μέλη γνωστοποιούν στην Επιτροπή:

- α) τα δικαστήρια ή τις αρχές που είναι αρμόδιες να εξετάζουν τις αιτήσεις για κίρυξη της εκτελεστότητας σύμφωνα με το άρθρο 44 παράγραφος 1 και τα ένδικα μέσα κατά αποφάσεων εκδοθεισών επί των αιτήσεων αυτών σύμφωνα με το άρθρο 49 παράγραφος 2·
- β) τα ένδικα μέσα κατά της απόφασης επί του ενδίκου μέσου που προβλέπονται στο άρθρο 50.

Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή για κάθε μεταγενέστερη τροποποίηση των πληροφοριών αυτών.

2. Η Επιτροπή δημοσιεύει τις πληροφορίες που γνωστοποιήθηκαν σύμφωνα με την παράγραφο 1 στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πλην των διευθύνσεων και των λοιπών στοιχείων επικοινωνίας επαφής των δικαστηρίων και των αρχών που αναφέρονται στο στοιχείο α) της παραγράφου 1.

3. Η Επιτροπή θέτει στη διάθεση του κοινού όλες τις πληροφορίες που της διαβιβάζονται δυνάμει της παραγράφου 1 με τη χρήση οποιουδήποτε κατάλληλου μέσου, ιδίως μέσω του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου για αστικές και εμπορικές υποθέσεις.

'Αρθρο 65

Κατάρτιση και μεταγενέστερη τροποποίηση του καταλόγου πληροφοριών που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2

1. Η Επιτροπή, με βάση τις κοινοποιήσεις των κρατών μελών, καταρτίζει τον κατάλογο των άλλων αρχών και επαγγελματιών του νομικού κλάδου που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2.

2. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή κάθε μεταγενέστερη τροποποίηση στις πληροφορίες του καταλόγου αυτού. Η Επιτροπή τροποποιεί τον κατάλογο αναλόγως.

3. Η Επιτροπή δημοσιεύει τον κατάλογο και κάθε μεταγενέστερη τροποποίηση του καταλόγου αυτού στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. Η Επιτροπή μεριμνά ώστε το κοινό να λάβει γνώση όλων των πληροφοριών που γνωστοποιούνται δυνάμει των παραγράφων 1 και 2 με κάθε άλλο πρόσφορο τρόπο, ιδίως μέσω του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου για αστικές και εμπορικές υποθέσεις.

Άρθρο 66

Σύνταξη και μεταγενέστερη τροποποίηση των βεβαιώσεων και των εντύπων που προβλέπονται στο άρθρο 45 παράγραφος 3 στοιχείο β) και στα άρθρα 58, 59 και 60.

Η Επιτροπή εγκρίνει εκτελεστικές πράξεις για τη σύνταξη και μεταγενέστερη τροποποίηση των βεβαιώσεων και των εντύπων που προβλέπονται στο άρθρο 45 παράγραφος 3 στοιχείο β) και στα άρθρα 58, 59 και 60. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 67 παράγραφος 2.

Άρθρο 67

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

2. Όταν γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 68

Ρήτρα επανεξέτασης

1. Έως τις 29 Ιανουαρίου 2027, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Η έκθεση αυτή συνοδεύεται, ενδεχομένως, από προτάσεις προσαρμογής του παρόντος κανονισμού.

2. Έως τις 29 Ιανουαρίου 2024 η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή έκθεση σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 9 και 38 του παρόντος κανονισμού. Η έκθεση αυτή αξιολογεί ιδίως τον βαθμό στον οποίο αυτά τα άρθρα έχουν διασφαλίσει την πρόσβαση στη δικαιοσύνη.

3. Για τους σκοπούς των εκδόσεων των παραγράφων 1 και 2, τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή στοιχεία που αφορούν την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού από τα δικαστήρια τους.

Άρθρο 69

Μεταβατικές διατάξεις

1. Ο παρόν κανονισμός εφαρμόζεται μόνο σε νομικές διαδικασίες που κινούνται, σε επίσημα έγγραφα που συντάσσονται ή καταχωρούνται επισήμως και σε δικαστικούς συμβιβασμούς που εγκρίνονται ή συνάπτονται κατά ή μετά τις 29 Ιανουαρίου 2019, με την επιφύλαξη των παραγράφων 2 και 3.

2. Εάν η αγωγή ασκήθηκε στο κράτος προέλευσης πριν τις 29 Ιανουαρίου 2019, οι αποφάσεις που εκδίδονται μετά την εν λόγω ημερομηνία αναγνωρίζονται και εκτελούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του κεφαλαίου IV, εφόσον οι κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας που εφαρμόζονται είναι σύμφωνοι με αυτούς που προβλέπονται από τις διατάξεις του κεφαλαίου II.

3. Το κεφάλαιο III ισχύει μόνο για τους υψηλούς που έχουν τελέσει γάμο ή που έχουν ορίσει το εφαρμοστέο στις περιουσιακές τους σχέσεις δίκαιο μετά τις 29 Ιανουαρίου 2019.

Άρθρο 70

Έναρξη ισχύος

1. Ο παρών κανονισμός τίθεται σε ισχύ την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται στα κράτη μέλη που συμμετέχουν στην ενισχυμένη συνεργασία στον τομέα της διενδιάλυτης δικαιοδοσίας, του εφαρμοστέου δικαίου και της αναγνώρισης και εκτέλεσης αποφάσεων επί περιουσιακών σχέσεων διενδιάλυτων ζευγαριών, που καλύπτει ζητήματα γαμικών περιουσιακών σχέσεων και περιουσιακών συνεπειών καταχωρισμένων συμβιώσεων, όπως η ενισχυμένη αυτή συνεργασία εγκρίθηκε με την απόφαση (ΕΕ) 2016/954.

Τίθεται σε εφαρμογή στις 29 Ιανουαρίου 2019, εκτός από τα άρθρα 63 και 64, τα οποία τίθενται σε εφαρμογή στις 29 Απριλίου 2018, και τα άρθρα 65, 66 και 67, τα οποία τίθενται σε εφαρμογή στις 29 Ιουλίου 2016. Για τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στην ενισχυμένη συνεργασία δυνάμει απόφασης εκδοθείσας σύμφωνα με το άρθρο 331 παράγραφος 1 δεύτερο ή τρίτο εδάφιο της ΣΛΕΕ, ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται από την ημερομηνία που ορίζεται στη συγκεκριμένη απόφαση.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα στα συμμετέχοντα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Λουξεμβούργο, 24 Ιουνίου 2016.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
A.G. KOENDERS

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2016/1104 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 24ης Ιουνίου 2016

για τη θέσπιση ενισχυμένης συνεργασίας στον τομέα της διεθνούς δικαιοδοσίας, του εφαρμοστέου δικαίου και της αναγνώρισης και εκτέλεσης αποφάσεων σε ζητήματα περιουσιακών σχέσεων των καταχωρισμένων συντρόφων

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 81 παράγραφος 3,

Έχοντας υπόψη την απόφαση (ΕΕ) 2016/954 του Συμβουλίου, της 9ης Ιουνίου 2016, για την έγκριση ενισχυμένης συνεργασίας στον τομέα της διεθνούς δικαιοδοσίας, του εφαρμοστέου δικαίου και της αναγνώρισης και εκτέλεσης αποφάσεων για τις περιουσιακές σχέσεις των διεθνών ζευγαριών, που καλύπτει τόσο τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων όσο και τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων (¹),

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου της νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (²),

Αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η Ένωση έχει ως στόχο τη διατήρηση και ανάπτυξη ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, εντός του οποίου εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων. Για τη σταδιακή δημιουργία ενός τέτοιου χώρου, η Ένωση πρέπει να θεσπίσει μέτρα περί δικαστικής συνεργασίας σε αστικές υποθέσεις με διασυνοριακές επιπτώσεις, ιδίως όταν αυτό απαιτείται για την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.
- (2) Σύμφωνα με το σημείο γ) του άρθρου 81 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΔΕΕ), τα μέτρα αυτά ενδέχεται να περιλαμβάνουν μέτρα που αποσκοπούν στην εξασφάλιση της συμβατότητας των κανόνων που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη όσον αφορά την άρση των συγκρούσεων ως προς το εφαρμοστέο δίκαιο και τη δικαιοδοσία.
- (3) Κατά τη σύνοδο του στο Τάμπερε στις 15 και 16 Οκτωβρίου 1999, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε την αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης των δικαστικών αποφάσεων και άλλων αποφάσεων των δικαστικών αρχών ως ακρογωνιαίο λίθο της δικαστικής συνεργασίας σε αστικές υποθέσεις, και κάλεσε το Συμβούλιο και την Επιτροπή να υιοθετήσουν πρόγραμμα μέτρων για την υλοποίηση της εν λόγω αρχής.
- (4) Στις 30 Νοεμβρίου 2000 θεσπίστηκε ένα κοινό πρόγραμμα Επιτροπής και Συμβουλίου περί των μέτρων για την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης των αποφάσεων επί αστικών και εμπορικών υποθέσεων (³). Το πρόγραμμα περιγράφει τα μέτρα σχετικά με την εναρμόνιση των κανόνων περί σύγκρουσης δικαίων τα οποία έχουν σκοπό να διευκολύνουν την αμοιβαία αναγνώριση των αποφάσεων και προβλέπει την κατάρτιση νομικής πράξης στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων και των περιουσιακών συνεπειών του χωρισμού των εκτός γάμου ζευγαριών.
- (5) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, που συνήλθε στις Βρυξέλλες στις 4 και 5 Νοεμβρίου 2004, θέσπισε νέο πρόγραμμα, με τίτλο «Το πρόγραμμα της Χάγης: ενίσχυση της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης στην Ευρωπαϊκή Ένωση» (⁴). Στο σύγκεκριμένο πρόγραμμα το Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να υποβάλει Πράσινη Βίβλο για τη ρύθμιση της σύγκρουσης δικαίων όσον αφορά τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων, καθώς και του ζητήματος της διεθνούς δικαιοδοσίας και της αμοιβαίας αναγνώρισης. Το πρόγραμμα τονίζει την ανάγκη να θεσπιστεί πράξη στον συγκεκριμένο τομέα.

(¹) ΕΕ L 159 της 16.6.2016, σ. 16.

(²) Γνωμοδότηση της 23ης Ιουνίου 2016 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

(³) ΕΕ C 12 της 15.1.2001, σ. 1.

(⁴) ΕΕ C 53 της 3.3.2005, σ. 1.

- (6) Στις 17 Ιουλίου 2006 η Επιτροπή εξέδωσε Πράσινη Βίβλο για τη ρύθμιση της σύγκρουσης νόμων όσον αφορά τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων, συμπεριλαμβανομένου του ζητήματος της διεθνούς δικαιοδοσίας και της αμοιβαίας αναγνώρισης. Η Πράσινη Βίβλος οδήγησε σε ευρεία διαβούλευση σχετικά με τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν, σε ευρωπαϊκό πλαίσιο, τα ζευγάρια κατά την εκκαθάριση της κοινής περιουσίας και με τα μέσα έννομης προστασίας που διαθέτουν για την επίλυση αυτών των προβλημάτων. Στην Πράσινη Βίβλο εξετάζονταν επίσης όλα τα ζητήματα ιδιωτικού διεθνούς δικαίου που αντιμετωπίζουν τα ζευγάρια που συνδέονται με άλλους είδους σχέσεις πλην του γάμου, π.χ. τα ζευγάρια που έχουν συνάψει σχέση καταχωρισμένης συμβίωσης, καθώς και τα ειδικά ζητήματα που αντιμετωπίζουν αυτά τα ζευγάρια.
- (7) Κατά τη συνεδρίασή του στις 10 και 11 Δεκεμβρίου 2009, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε νέο πολυετές πρόγραμμα καλούμενο «Το πρόγραμμα της Στοκχόλμης — Μια ανοικτή και ασφαλής Ευρώπη που εξυπηρετεί και προστατεύει τους πολίτες»⁽¹⁾. Στο εν λόγω πρόγραμμα το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκτιμά ότι η αμοιβαία αναγνώριση θα πρέπει να επεκταθεί σε τομείς οι οποίοι δεν καλύπτονται ακόμη αλλά είναι ουσιώδεις για την καθημερινή ζωή, όπως, για παράδειγμα, στις περιουσιακές συνέπειες του χωρισμού ζευγαριών, λαμβανομένων υπόψη των νομικών συστημάτων των κρατών μελών και της πολιτικής τους στον τομέα της δημόσιας τάξης (ordre public), καθώς και των εθνικών τους παραδόσεων.
- (8) Στην «Έκθεση του 2010 για την ιδιαίτερη της ΕΕ: άρση των εμποδίων στα δικαιώματα των πολιτών της Ένωσης», η οποία εκδόθηκε στις 27 Οκτωβρίου 2010, η Επιτροπή ανακοίνωσε την υποβολή νομοθετικής πρότασης η οποία θα επιτρέπει την κατάργηση των εμποδίων στην ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων και κυριώς την υπέρβαση των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν τα ζευγάρια κατά τη διαχείριση της περιουσίας τους ή τη διανομή της.
- (9) Στις 16 Μαρτίου 2011 η Επιτροπή εξέδωσε πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων, και πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των καταχωρισμένων συντρόφων.
- (10) Στη συνεδρίαση της 3ης Δεκεμβρίου 2015, το Συμβούλιο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν ήταν δυνατό να επιτευχθεί ομοφυλία για την έγκριση των προτάσεων κανονισμών σχετικά με τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων και τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων και ότι, επομένως, δεν ήταν δυνατόν να επιτευχθούν οι στόχοι συνεργασίας σε αυτόν τον τομέα εντός εύλογης χρονικής περιόδου από την Ένωση στο σύνολό της.
- (11) Από τον Δεκέμβριο του 2015 έως τον Φεβρουάριο του 2016, το Βέλγιο, η Βουλγαρία, η Τσεχική Δημοκρατία, η Γερμανία, η Ελλάδα, η Ισπανία, η Γαλλία, η Κροατία, η Ιταλία, το Λουξεμβούργο, η Μάλτα, οι Κάτω Χώρες, η Αυστρία, η Πορτογαλία, η Σλοβενία, η Φινλανδία και η Σουηδία απήγαγαν αίτημα στην Επιτροπή δηλώνοντας ότι επιθυμούν την καθιέρωση ενισχυμένης συνεργασίας μεταξύ τους στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των διεθνών ζευγαριών και, συγκεκριμένα, σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των συζύγων και σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των καταχωρισμένων συντρόφων, και ζητώντας από την Επιτροπή να υποβάλει σχετική πρόταση στο Συμβούλιο. Με επιστολή της τον Μάρτιο 2016 η Κύπρος ζήτησε να συμμετάσχει στην καθιέρωση ενισχυμένης συνεργασίας. Η Κύπρος επανέλαβε τη δήλωσή της κατά τις εργασίες του Συμβουλίου.
- (12) Στις 9 Ιουνίου 2016 το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφαση (ΕΕ) 2016/954 για την έγκριση μιας τέτοιας ενισχυμένης συνεργασίας.
- (13) Σύμφωνα με το άρθρο 328 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, οι ενισχυμένες συνεργασίες, κατά την καθιέρωσή τους, είναι ανοιχτές σε όλα τα κράτη μέλη, με την επιφύλαξη της τήρησης των ενδεχόμενων προϋποθέσεων συμμετοχής που ορίζει η απόφαση εξουσιοδότησης. Παραμένουν επίσης ανοικτές ανά πάσα στιγμή, με την επιφύλαξη της τήρησης —επιπλέον των εν λόγω προϋποθέσεων— των πράξεων που έχουν ήδη θεσπιστεί στο πλαίσιο αυτό. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στην ενισχυμένη συνεργασία θα πρέπει να εξασφαλίζουν την προώθηση της συνεργασίας όσο το δυνατόν περισσότερων κρατών μελών. Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και να εφαρμόζεται άμεσα μόνο στα συμμετέχοντα στην ενισχυμένη συνεργασία κράτη μέλη στον τομέα της διεθνούς δικαιοδοσίας, του εφαρμοστέου δίκαιου και της αναγνώρισης και εκτέλεσης αποφάσεων για τις περιουσιακές σχέσεις των διεθνών ζευγαριών, που καλύπτει τόσο τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων όσο και τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων, δυνάμει της απόφασης (ΕΕ) 2016/954 ή δυνάμει απόφασης εκδιομένης βάσει του δευτέρου ή τρίτου εδαφίου του άρθρου 331 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.
- (14) Σύμφωνα με το άρθρο 81 της ΣΛΕΕ, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των καταχωρισμένων συντρόφων οι οποίες έχουν διασυνοριακές επιπτώσεις.

⁽¹⁾ EE C 115 της 4.5.2010, σ. 1.

- (15) Προκειμένου να υπάρχει ασφάλεια δικαίου για τα ζευγάρια που δεν έχουν συνάψει γάμο όσον αφορά τα περιουσιακά τους στοιχεία και να τους προσφερθεί ένας κάποιος βαθμός προβλεψιμότητας, ενδείκνυται να καλυφθεί με μία ενιαία πράξη το σύνολο των κανόνων που διέπουν τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων.
- (16) Η αντιμετώπιση των μορφών συμβίωσης πέραν του γάμου διαφέρει στη νομοθεσία των κρατών μελών, και επιβάλλεται διάκριση μεταξύ των ζευγαριών των οποίων η συμβίωση έχει επισημοποιηθεί με την καταχώρισή της ενώπιον δημόσιας αρχής και των ζευγαριών που συζούν σε ανεπίσημη ελεύθερη ένωση. Αν και σε ορισμένα κράτη μέλη υπάρχουν νομοθετικές ρυθμίσεις για τα ζευγάρια αυτής της τελευταίας κατηγορίας, πρέπει να διακρίνονται από τις σχέσεις καταχωρισμένης συμβίωσης, των οποίων ο επίσημος χαρακτήρας επιτρέπει τη συνεκτίμηση των ιδιαιτεροτήτων τους και τον καθορισμό των κανόνων που τις διέπουν, στο πλαίσιο νομικής πράξης της Ένωσης. Για να διευκολυνθεί η απρόσκοπη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, ενδείκνυται να εξαλειφθούν τα εμπόδια για την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων που έχουν καταχωρίσει τη μεταξύ τους συμβίωση, ιδίως δε οι δυσκολίες που τα ζευγάρια αυτά συναντούν κατά τη διαχείριση ή τη διανομή της περιουσίας τους. Για να επιτευχθούν οι ανωτέρω στόχοι, θα πρέπει να συγκεντρωθούν στον παρόντα κανονισμό οι διατάξεις σχετικά με τη διενή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση ή, κατά περίπτωση, την αποδοχή, την εκτελεστότητα και την εκτέλεση αποφάσεων, δημόσιων εγγράφων και δικαστικών συμβιβασμών.
- (17) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να καλύπτει τα ζητήματα που έχουν σχέση με τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων. Η έννοια της «καταχωρισμένης συμβίωσης» θα πρέπει εδώ να οριστεί μόνο σε σχέση με τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού. Το ακριβές περιεχόμενο της έννοιας αυτής θα πρέπει να εξακολουθήσει οριζόμενο από το εθνικό δίκαιο των κρατών μελών. Καμία διάταξη του παρόντος κανονισμού δεν πρέπει να υποχρεώνει ένα κράτος μέλος του οποίου το δίκαιο δεν προβλέπει τον θεσμό της σχέσης καταχωρισμένης συμβίωσης να εισάγει τον θεσμό αυτό στην εθνική νομοθεσία του.
- (18) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να καλύπτει όλα τα ζητήματα αστικού δικαίου που άπτονται των περιουσιακών σχέσεων των καταχωρισμένων συντρόφων, σε σχέση τόσο με την καθημερινή διαχείριση των περιουσιακών αγαθών τους όσο και με την εκκαθάρισή τους, η οποία επέρχεται κυρίως λόγω χωρισμού του ζεύγους ή θανάτου ενός εκ των συντρόφων.
- (19) Ο παρών κανονισμός δεν πρέπει να εφαρμόζεται σε τομείς του αστικού δικαίου πέραν των περιουσιακών σχέσεων των καταχωρισμένων συντρόφων. Χάριν σαφήνειας, ορισμένα ζητήματα που θα μπορούσαν να θεωρηθούν ότι συνδέονται με τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων θα πρέπει να εξαιρεθούν ρητώς της εφαρμογής του.
- (20) Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει συνεπώς να εφαρμόζεται σε ζητήματα γενικής δικαιοπραξίας των συντρόφων. Ωστόσο, η εξαίρεση αυτή δεν θα πρέπει να καλύπτει τις ειδικές εξουσίες και τα ειδικά δικαιώματα είτε ενός των συντρόφων είτε αμφότερων των συντρόφων όσον αφορά τα περιουσιακά αγαθά, είτε μεταξύ τους είτε σε σχέση με τρίτους, δεδομένου ότι οι ανωτέρω εξουσίες και δικαιώματα θα πρέπει να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.
- (21) Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται σε άλλα παρεμπίπτοντα θέματα, όπως στην ύπαρξη, την εγκυρότητα ή την αναγνώριση μιας σχέσης καταχωρισμένης συμβίωσης, τα οποία εξακολουθούν να διέπονται από το εθνικό δίκαιο των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων ιδιωτικού διεθνούς δικαίου τους.
- (22) Δεδομένου ότι οι υποχρεώσεις διατροφής μεταξύ συζύγων διέπονται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 4/2009 του Συμβουλίου⁽¹⁾, αυτές θα πρέπει να αποκλειστούν από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, όπως και τα ζητήματα κληρονομικής διαδοχής ενός αποθανόντος συντρόφου, τα οποία καλύπτονται από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 650/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁾.
- (23) Θέματα δικαιωμάτων μεταβίβασης ή προσαρμογής μεταξύ συντρόφων συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων λόγω γήρατος ή αναπτηρίας, ανεξαρτήτως της φύσης τους, τα οποία εκτήμησαν κατά τη διάρκεια της σχέσης καταχωρισμένης συμβίωσης και τα οποία δεν παρήγαγαν συνταξιοδοτικά έσοδα κατά τη διάρκεια της σχέσης θα πρέπει να εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, λαμβανομένων υπόψη των ειδικών συστημάτων που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη. Ωστόσο, η εξαίρεση αυτή θα πρέπει να ερμηνεύεται αυστηρώς. Επομένως, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να διέπει ιδίως το ζήτημα του χαρακτηρισμού των περιουσιακών συνταξιοδοτικών στοιχείων, τα ποσά που έχουν ήδη καταβληθεί σε έναν σύντροφο κατά τη διάρκεια της σχέσης καταχωρισμένης συμβίωσης και την πιθανή αποζημίωση που θα χορηγηθεί στην περίπτωση συνταξιοδοτικού προγράμματος που χρηματοδοτείται με κοινά περιουσιακά στοιχεία.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 4/2009 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2008, για τη διενή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων και τη συνεργασία σε θέματα υποχρεώσεων διατροφής (ΕΕ L 7 της 10.1.2009, σ. 1).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 650/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2012, σχετικά με τη διενή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων, την αποδοχή και εκτέλεση δημόσιων εγγράφων στον τομέα της κληρονομικής διαδοχής και την καθιέρωση ευρωπαϊκού κληρονομιτηρίου (ΕΕ L 201 της 27.7.2012, σ. 107).

- (24) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να επιτρέπει τη δημιουργία ή τη μεταβίβαση, ως αποτέλεσμα των περιουσιακών σχέσεων καταχωρισμένων συντρόφων, δικαιώματος επί ακίνητης ή κινητής περιουσίας, βάσει του εφαρμοστέου δικαίου στις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων. Δεν θα πρέπει ωστόσο να θίγει τον κλειστό αριθμό («numerus clausus») των εμπράγματων δικαιωμάτων που είναι γνωστά στο εθνικό δίκαιο ορισμένων κρατών μελών. Ένα κράτος μέλος δεν θα πρέπει να υποχρεούται να αναγνωρίσει ένα εμπράγματο δικαιώμα επί περιουσιακών στοιχείων ευρισκομένων στο έδαφός του, εάν το εν λόγω δικαιώμα είναι άγνωστο στο δίκαιο του.
- (25) Ωστόσο, για να μπορούν παρ' όλα αυτά οι σύντροφοι να απολαύουν σε άλλο κράτος μέλος τα δικαιώματα που δημιουργήθηκαν ή μεταβιβάστηκαν σε αυτούς ως αποτέλεσμα των περιουσιακών σχέσεων μιας καταχωρισμένης συμβίωσης, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να προβλέπει την προσαρμογή του άγνωστου εμπράγματου δικαιώματος στο εγγύτερο ισοδύναμο εμπράγματο δικαιώμα που προβλέπει η νομοθεσία του εν λόγω άλλου κράτους μέλους. Στο πλαίσιο της προσαρμογής αυτής θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι σκοποί και τα συμφέροντα που επιδιώκονται από το εμπράγματο δικαιώμα και τα αποτελέσματα που επιφέρει. Προκειμένου να καθοριστεί το εγγύτερο ισοδύναμο εθνικό δικαιώμα, οι αρχές ή τα αρμόδια πρόσωπα του κράτους του οποίου το δίκαιο εφαρμόστηκε στις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων ενδέχεται να κληρθούν να παράσχουν περαιτέρω πληροφορίες για τη φύση και τα αποτελέσματα του δικαιώματος. Προς τον σκοπό αυτό, θα μπορούσαν να χρησιμοποιούνται τα υπάρχοντα δίκτυα δικαστικής συνεργασίας σε αστικές και εμπορικές υποδέσεις καθώς και οποιαδήποτε άλλα διαδέσιμα μέσα που διευκολύνουν την κατανόηση του αλλοδαπού δικαίου.
- (26) Η προσαρμογή άγνωστων εμπράγματων δικαιωμάτων, όπως προβλέπεται ρητά στον παρόντα κανονισμό, δεν θα πρέπει να αποκλείει άλλες μορφές προσαρμογής στο πλαίσιο της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.
- (27) Οι προϋποθέσεις καταχώρισης δικαιώματος επί ακίνητων ή κινητών περιουσιακών στοιχείων σε μητρώο θα πρέπει να εξαρεθούν από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Ως εκ τούτου, το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο τηρείται το μητρώο (για την ακίνητη περιουσία, το δίκαιο της τοποθεσίας του πράγματος) θα καθορίζει υπό ποιες νομικές προϋποθέσεις, και πώς, θα γίνεται η καταχώριση, καθώς και ποιες αρχές, όπως κτηματολογικά γραφεία ή συμβολαιογράφοι, είναι υπεύθυνες να ελέγχουν αν πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις και αν τα έγγραφα που υποβλήθηκαν επαρκούν ή περιέχουν τις απαιτούμενες πληροφορίες. Ειδικότερα, οι αρχές μπορούν να ελέγχουν ότι το δικαιώμα του συντρόφου επί της περιουσίας που αναφέρεται στο έγγραφο που υποβάλλεται προς καταχώριση είναι δικαιώμα που καταχωρίζεται ως τέτοιο στο μητρώο ή αποδεικνύεται με άλλον τρόπο σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο τηρείται το μητρώο. Προς αποφυγή διπλής καταχώρισης εγγράφων, οι αρχές καταχώρισης θα πρέπει να δέχονται τα έγγραφα που συντάχθηκαν από τις αρμόδιες αρχές σε άλλο κράτος μέλος και των οποίων η κυκλοφορία προβλέπεται από τον παρόντα κανονισμό. Αυτό δεν θα πρέπει να εμποδίζει τις αρχές που συμμετέχουν στη καταχώριση να καλούν το πρόσωπο που ζητεί την καταχώριση να υποβάλει πρόσθιτες πληροφορίες ή να προσκομίσει συμπληρωματικά έγγραφα που απαιτούνται από το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο τηρείται το μητρώο, για παράδειγμα πληροφορίες ή έγγραφα που αφορούν την πληρωμή φόρων. Η αρμόδια αρχή μπορεί να υποδειξεί στο πρόσωπο που ζητεί την καταχώριση τον τρόπο με τον οποίο είναι δυνατόν να δοθούν οι πληροφορίες ή τα έγγραφα που λείπουν.
- (28) Τα αποτελέσματα της καταχώρισης δικαιώματος σε μητρώο θα πρέπει επίσης να αποκλειστούν από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Συνεπώς, το κατά πόσον, π.χ., η καταχώριση έχει δηλωτικό ή συστατικό αποτέλεσμα θα πρέπει να κρίνεται από το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο τηρείται το μητρώο. Επομένως, εφόσον, π.χ., η κτήση δικαιώματος επί ακίνητου απαιτεί καταχώριση σε μητρώο σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο τηρείται το μητρώο, προκειμένου να διασφαλιστεί erga omnes το αποτέλεσμα της εγγραφής ή να προστατευθούν δικαιοπραξίες, η χρονική στιγμή κτήσης του δικαιώματος θα πρέπει να καθορίζεται από το δίκαιο του εν λόγω κράτους μέλους.
- (29) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να σέβεται τα διάφορα καθεστώτα περιουσιακών σχέσεων των καταχωρισμένων συντρόφων τα οποία ισχύουν στα κράτη μέλη. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, στον όρο «δικαστήριο» θα πρέπει συνεπώς να δοθεί ευρεία έννοια ώστε να καλύπτει όχι μόνο τα δικαστήρια κατά κυριολεξία, που ασκούν δικαιοδοτικά καθήκοντα, αλλά και, για παράδειγμα, τους συμβολαιογράφους που ασκούν σε ορισμένα κράτη μέλη δικαιοδοτικά καθήκοντα σε υποδέσεις περιουσιακών σχέσεων των συντρόφων κατά τον ίδιο τρόπο με τα δικαστήρια, καθώς και τους συμβολαιογράφους και επαγγελματίες του νομικού κλάδου, οι οποίοι σε ορισμένα κράτη μέλη ασκούν δικαιοδοτικά καθήκοντα σχετικά με τις περιουσιακές σχέσεις καταχωρισμένων συντρόφων κατ' εξουσιοδότηση δικαστηρίου. Όλα τα δικαστήρια, όπως ορίζονται στον παρόντα κανονισμό, θα πρέπει να δεσμεύονται από τους κανόνες περί διεθνούς δικαιοδοσίας που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό. Αντίθετα, ο όρος «δικαστήριο» δεν θα πρέπει να καλύπτει μη δικαιοστικές αρχές κράτους μέλους που έχουν εξουσιοδοτηθεί δυνάμει του εθνικού δικαίου να επιλαμβάνονται υποδέσεων περιουσιακών σχέσεων καταχωρισμένων συντρόφων, όπως είναι οι συμβολαιογράφοι στα περισσότερα κράτη μέλη, εφόσον, όπως συμβαίνει συνήθως, δεν ασκούν δικαιοδοτικά καθήκοντα.
- (30) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να επιτρέπει σε όλους τους συμβολαιογράφους, που έχουν αρμοδιότητα σε υποδέσεις περιουσιακών σχέσεων καταχωρισμένων συντρόφων στα κράτη μέλη, να ασκούν αυτήν την αρμοδιότητα. Το κατά πόσον οι συμβολαιογράφοι συγκεκριμένου κράτους μέλους δεσμεύονται από τους κανόνες περί διεθνούς δικαιοδοσίας που θεσπίζονται στον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να εξαρτάται από το εάν καλύπτονται ή όχι από τον όρο «δικαστήριο» για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού.

- (31) Οι πράξεις που εκδίδονται από συμβολαιογράφους σε θέματα περιουσιακών σχέσεων καταχωρισμένων συντρόφων στα κράτη μέλη θα πρέπει να κυκλοφορούν σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό. Όταν οι συμβολαιογράφοι ασκούν δικαιοδοτικά καθήκοντα θα πρέπει να δεσμεύονται από τους κανόνες περί διεθνούς δικαιοδοσίας του παρόντος κανονισμού και οι αποφάσεις που εκδίδονται θα πρέπει να κυκλοφορούν σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού για την αναγνώριση, την εκτελεστότητα και την εκτέλεση των αποφάσεων. Όταν οι συμβολαιογράφοι δεν ασκούν δικαιοδοτικά καθήκοντα δεν θα πρέπει να δεσμεύονται από αυτούς τους κανόνες περί διεθνούς δικαιοδοσίας και τα δημόσια έγγραφα που εκδίδονται θα πρέπει να κυκλοφορούν σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού περί δημόσιων εγγράφων.
- (32) Για να λαμβάνεται υπόψη η αυξανόμενη κινητικότητα των ζευγαριών και να διευκολύνεται η ορθή απονομή δικαιούσης, οι κανόνες περί διεθνούς δικαιοδοσίας του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να επιτρέπουν τη διαχείριση των διαφόρων σχετικών υποθέσεων των πολιτών από τα δικαστήρια του ίδιου κράτους μέλους. Για αυτόν τον σκοπό, ο κανονισμός θα πρέπει να εξασφαλίζει ότι η διεθνής δικαιοδοσία στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των καταχωρισμένων συντρόφων ασκείται στο κράτος μέλος του οποίου τα δικαστήρια καλούνται να αποφανθούν επί υπόθεσης κληρονομικής διαδοχής ενός συντρόφου σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 650/2012 ή λύσης ή ακύρωσης της σχέσης καταχωρισμένης συμβίωσης.
- (33) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να προβλέπει ότι, όταν εκκρεμούν διαδικασίες σχετικά με την κληρονομική διαδοχή ενός συντρόφου ενώπιον δικαστηρίου κράτους μέλους επιληφθέντος δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 650/2012, τα δικαστήρια αυτού του κράτους πρέπει να έχουν διεθνή δικαιοδοσία να αποφανθούν επί θεμάτων περιουσιακών σχέσεων των καταχωρισμένων συντρόφων τα οποία ανακύπτουν σε σχέση με τη συγκεκριμένη υπόθεση κληρονομικής διαδοχής.
- (34) Ομοίως, θέματα περιουσιακών σχέσεων καταχωρισμένων συντρόφων τα οποία ανακύπτουν σε σχέση με διαδικασίες ενώπιον του δικαστηρίου ενός κράτους μέλους στο οποίο έχει υποβληθεί αίτηση λύσης ή ακύρωσης μιας σχέσης καταχωρισμένης συμβίωσης θα πρέπει να κρίνονται από τα δικαστήρια αυτού του κράτους μέλους, κατόπιν συναίνεσης των συντρόφων.
- (35) Στην περίπτωση που θέματα περιουσιακών σχέσεων καταχωρισμένων συντρόφων δεν συνδέονται με διαδικασίες ενώπιον του δικαστηρίου ενός κράτους μέλους σχετικά με την κληρονομική διαδοχή ενός συντρόφου ή τη λύση ή ακύρωση της σχέσης καταχωρισμένης συμβίωσης, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να προβλέπει μια κλίμακα διαδοχικών συνδετικών στοιχείων βάσει των οποίων προσδιορίζεται η διεθνής δικαιοδοσία, αρχίζοντας από τη συνήθη διαμονή των συντρόφων κατά τον χρόνο που επιλαμβάνεται το δικαστήριο. Το τελευταίο επίπεδο στην κλίμακα συνδετικών στοιχείων διεθνούς δικαιοδοσίας θα πρέπει να είναι το κράτος μέλος δυνάμει του δικαίου του οποίου πραγματοποιήθηκε η υποχρεωτική καταχώριση της συμβίωσης για την εγκαθίδρυσή της. Αυτά τα συνδετικά στοιχεία έχουν τεθεί λόγω της αυξανόμενης κινητικότητας των πολιτών και για να διασφαλίζουν την ύπαρξη ενός πραγματικού συνδετικού στοιχείου μεταξύ των συντρόφων και του κράτους μέλους στο οποίο ασκείται διεθνής δικαιοδοσία.
- (36) Δεδομένου ότι δεν προβλέπεται σε όλα τα κράτη μέλη ο θεσμός της σχέσης καταχωρισμένης συμβίωσης, τα δικαστήρια ενώπιον κράτους μέλους στου οποίου το δίκαιο δεν προβλέπεται ο θεσμός της σχέσης καταχωρισμένης συμβίωσης ενδέχεται να πρέπει, κατ' εξαίρεση, να κηρύξουν εαυτά αναρμόδια δυνάμει του παρόντος κανονισμού. Σε αυτή την περίπτωση, τα δικαστήρια πρέπει να ενεργούν ταχύτατα και το οικείο μέρος πρέπει να έχει τη δυνατότητα να απευθυνθεί σε οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος στο οποίο μπορεί να ασκηθεί διεθνής δικαιοδοσία βάσει των συνδετικών στοιχείων, ανεξαρτήτως της σειράς των σχετικών λόγων άσκησης διεθνούς δικαιοδοσίας στην κλίμακα, με σεβασμό, παράλληλα, στην αυτονομία των μερών. Οποιοδήποτε δικαστήριο το οποίο επιλαμβάνεται υπόθεσης κατόπιν της κήρυξης αναρμόδιότητας άλλου δικαστηρίου, με την εξαίρεση των δικαστηρίων του κράτους μέλους δυνάμει του δικαίου του οποίου δημιουργήθηκε η σχέση καταχωρισμένης συμβίωσης, το οποίο έχει διεθνή δικαιοδοσία βάσει συμφωνίας παρέκτασης αρμοδιότητας ή βάσει της παράστασης του εναγομένου, ενδέχεται επίσης κατ' εξαίρεση να χρειαστεί να κηρύξει εαυτό αναρμόδιο υπό τις ίδιες προϋποθέσεις. Τέλος, σε περίπτωση που κανένα δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο να επιληφθεί της υπόθεσης με βάση τις λοιπές διατάξεις του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να τεθεί στον παρόντα κανονισμό κανόνας περί επικουρικής δικαιοδοσίας, προκειμένου να αποτραπεί κάθε ενδεχόμενο αρνησιδικίας.
- (37) Για μεγαλύτερη ασφάλεια δικαίου, προβλεψιμότητα και αυτονομία των μερών, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να δίνει τη δυνατότητα στα μέρη, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να συνάψουν συμφωνία παρέκτασης δικαιοδοσίας υπέρ των δικαστηρίων του κράτους μέλους του οποίου το δίκαιο εφαρμόζεται στις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων ή υπέρ των δικαστηρίων του κράτους μέλους δυνάμει του δικαίου του οποίου δημιουργήθηκε η σχέση καταχωρισμένης συμβίωσης.
- (38) Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να εμποδίζει τους διαδίκους να επιλύσουν εξωδικαστικά την υπόθεση με φιλικό διακανονισμό ενώπιον συμβολαιογράφου σε κράτος μέλος της επιλογής τους, αν το επιτρέπει το δίκαιο του εν λόγω κράτους μέλους. Αυτό θα πρέπει να ισχύει ακόμη και όταν το εφαρμοστέο δίκαιο που διέπει τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων δεν είναι το δίκαιο του εν λόγω κράτους μέλους.
- (39) Για να εξασφαλιστεί ότι τα δικαστήρια όλων των κρατών μελών θα μπορούν, για τους ίδιους λόγους, να ασκούν διεθνή δικαιοδοσία επί των περιουσιακών σχέσεων των καταχωρισμένων συντρόφων, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να απαριθμεί εξαντλητικά τους λόγους για τους οποίους μπορεί να ασκηθεί αυτή την επικουρική διεθνής δικαιοδοσία.

- (40) Προκειμένου να θεραπεύονται, ειδικότερα, καταστάσεις αρνησιδικίας, όταν πρέπει επίσης να προβλεφθεί στον παρόντα κανονισμό αναγκαστική δικαιοδοσία (forum necessitatis), που θα επιτρέπει σε δικαστήριο κράτους μέλους, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, να αποφαίνεται επί υπόθεσης περιουσιακών σχέσεων των καταχωρισμένων συντρόφων η οποία σχετίζεται στενά με τρίτο κράτος. Αυτό μπορεί να συμβεί όταν η έναρξη διαδικασίας στο εν λόγω τρίτο κράτος είναι ανέφικτη, παραδείγματος χάριν λόγω εμφυλίου πολέμου, ή όταν δεν μπορεί ευλόγως να αναμένεται ότι ο σύντροφος θα κινήσει ή θα διεξαγάγει διαδικασία στο κράτος αυτό. Η εν λόγω διεθνής δικαιοδοσία που βασίζεται στο forum necessitatis θα πρέπει, ωστόσο, να ασκηθεί μόνον όταν η υπόθεση παρουσιάζει επαρκή σχέση με το κράτος μέλος του επιληφθέντος δικαστηρίου.
- (41) Χάριν της απρόσκοπτης απονομής δικαιοσύνης θα πρέπει να αποφεύγεται η έκδοση αντικρουσθμένων αποφάσεων σε διαφορετικά κράτη μέλη. Προς τον σκοπό αυτό, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να προβλέπει γενικούς δικονομικούς κανόνες, παρεμφερείς με εκείνους άλλων νομικών πράξεων της Ένωσης στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας σε αστικές υποθέσεις. Ένας από αυτούς είναι ο κανόνας περί εκκρεμοδικίας, ο οποίος εφαρμόζεται εάν η ίδια υπόθεση περιουσιακών σχέσεων των καταχωρισμένων συντρόφων εισάγεται ενώπιον διαφορετικών δικαστηρίων σε διάφορα κράτη μέλη. Ο κανόνας καθορίζει ποιο δικαστήριο θα πρέπει να προβεί στην εκδίκαση της υπόθεσης.
- (42) Για να είναι δυνατό για τους πολίτες να αξιοποιήσουν, υπό συνθήκες πλήρους ασφάλειας δικαίου, τα πλεονεκτήματα της εσωτερικής αγοράς, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να τους επιτρέπει να γνωρίζουν εκ των προτέρων το δίκαιο που θα εφαρμοστεί στις περιουσιακές σχέσεις τους. Θα πρέπει να δεσπιστούν επομένως εναρμονισμένοι κανόνες περί σύγκρουσης δικαίων προς αποφυγήν αντιφατικών αποτελεσμάτων. Ο κύριος κανόνας θα πρέπει να διασφαλίζει ότι οι περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων θα διέπονται από ένα δίκαιο δυνάμενο να προβλεφθεί και με το οποίο συνδέονται στενά. Για λόγους ασφάλειας δικαίου και προς αποφυγή κατάτμησης των περιουσιακών σχέσεων των συντρόφων, το εφαρμοστέο δίκαιο θα πρέπει να διέπει το σύνολο των περιουσιακών σχέσεων των καταχωρισμένων συντρόφων, δηλαδή όλες τις περιουσιακές σχέσεις που καλύπτονται από τη σχέση καταχωρισμένης συμβίωσης, ανεξάρτητα από τη φύση τους και από το εάν αυτές υπάρχουν σε άλλο κράτος μέλος ή σε τρίτο κράτος.
- (43) Το δίκαιο που ορίζεται διά του παρόντος κανονισμού πρέπει να εφαρμόζεται ακόμα και όταν δεν είναι το δίκαιο κράτους μέλους.
- (44) Προκειμένου να διευκολύνει τους συντρόφους στη διαχείριση των περιουσιακών αγαθών τους, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να τους επιτρέπει να επιλέγουν το εφαρμοστέο στις περιουσιακές τους σχέσεις δίκαιο, ανεξάρτητα από τη φύση των περιουσιακών αγαθών ή τον τόπο στον οποίο βρίσκονται, μεταξύ των δικαίων που έχουν στενή σχέση με τους συντρόφους, παραδείγματος χάριν λόγω της συνήθους διαμονής ή της ιδιαγένειας καθενός από αυτούς. Ωστόσο, για να μην καθίσταται κενή περιεχομένη η επιλογή δικαίου και, επομένως, για να μη βρεθούν οι σύντροφοι σε νομικό κενό, το επιλεγόμενο δίκαιο θα πρέπει να περιορίζεται σε ένα δίκαιο στο οποίο αναγνωρίζονται περιουσιακές σχέσεις καταχωρισμένων συντρόφων. Η επιλογή αυτή μπορεί να πραγματοποιηθεί οποιαδήποτε στιγμή, πριν από την καταχώριση της συμβίωσης, κατά την καταχώριση της συμβίωσης ή κατά τη διάρκεια της σχέσης καταχωρισμένης συμβίωσης.
- (45) Χάριν ασφαλείας δικαίου των συναλλαγών και για να αποτραπεί οποιαδήποτε μεταβολή του ισχύοντος για τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων δικαίου χωρίς σχετική ενημέρωση των συντρόφων, δεν πρέπει να επέρχεται οποιαδήποτε μεταβολή όσον αφορά το δίκαιο που εφαρμόζεται στις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων χωρίς ρητή έκφραση της βιούλησης των μερών για μια τέτοια μεταβολή. Η μεταβολή την οποία αποφασίζουν οι σύντροφοι δεν θα πρέπει να έχει αναδρομικό αποτέλεσμα, εκτός εάν οι σύζυγοι το αποφασίσουν ρητώς. Η μεταβολή ουδέποτε δύναται να παραβιάζει δικαιώματα τρίτων.
- (46) Θα πρέπει να τεθούν κανόνες για το ουσιαστικό και το τυπικό κύρος μιας συμφωνίας επιλογής εφαρμοστέου δικαίου έτσι ώστε οι σύντροφοι να μπορούν να προβαίνουν ευκολότερα σε συνειδητή επιλογή και να γίνεται σεβαστή η συναίνεσή τους, με στόχο να εξασφαλιστούν η ασφάλεια δικαίου και η καλύτερη πρόσβαση στη δικαιοσύνη. Όσον αφορά το κύρος, θα πρέπει να δεσπιστούν ορισμένες διασφαλίσεις για να είναι βέβαιο ότι οι σύντροφοι έχουν επιγνωση των συνεπιών της επιλογής τους. Η συμφωνία επιλογής εφαρμοστέου δικαίου θα πρέπει οπωδήποτε να είναι έγγραφη και να φέρει ημερομηνία και υπογραφή αμφοτέρων των συντρόφων. Εντούτοις, αν το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο οι δύο σύντροφοι έχουν τη συνήθη διαμονή τους κατά τον χρόνο σύναψης της συμφωνίας προβλέπει πρόσθετους τυπικούς κανόνες, αυτοί θα πρέπει να τηρούνται. Επί παραδείγματι, τέτοιοι πρόσθετοι τυπικοί κανόνες είναι δυνατό να ισχύουν σε κράτος μέλος στο οποίο η συμφωνία ενσωματώνεται σε συμφωνία περί ρυθμίσεως των περιουσιακών σχέσεων των συντρόφων. Αν κατά τον χρόνο σύναψης της συμφωνίας οι σύντροφοι έχουν τη συνήθη διαμονή τους σε διαφορετικά κράτη μέλη που προβλέπουν διαφορετικούς τυπικούς κανόνες, θα πρέπει να είναι αρκετό να τηρηθούν οι τυπικοί κανόνες του ενός από αυτά τα κράτη. Αν κατά τον χρόνο σύναψης της συμφωνίας μόνον ο ένας από τους συντρόφους έχει τη συνήθη διαμονή του σε κράτος μέλος που προβλέπει πρόσθετους τυπικούς κανόνες, αυτοί οι κανόνες θα πρέπει να τηρηθούν.
- (47) Η συμφωνία περί ρυθμίσεως των περιουσιακών σχέσεων των συντρόφων αποτελεί μια μορφή διευθέτησης περιουσιακών σχέσεων, της οποίας το παραδεκτό και η αποδοχή διαφέρουν μεταξύ των κρατών μελών. Για να διευκολυνθεί στα κράτη μέλη η αποδοχή των περιουσιακών δικαιωμάτων που έχουν αποκτηθεί μέσω συμφωνίας περί ρυθμίσεως των περιουσιακών σχέσεων των συντρόφων, θα πρέπει να καθοριστούν κανόνες σχετικά με το τυπικό κύρος των συμφωνιών

περί ρυθμίσεως των περιουσιακών σχέσεων των συντρόφων. Η συμφωνία όταν πρέπει τουλάχιστον να είναι έγγραφη και να φέρει ημερομηνία και υπογραφή και των δύο συντρόφων. Ωστόσο, η συμφωνία όταν πρέπει να πληροί επίσης συμπληρωματικές τυπικές προϋποθέσεις οριζόμενες στο εφαρμοστέο στις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων δίκαιο, όπως καθορίζεται στον παρόντα κανονισμό και στο δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο οι σύντροφοι έχουν τη συνήθη διαμονή τους. Ο παρών κανονισμός όταν πρέπει επίσης να καθορίζει το δίκαιο που θα διέπει το ουσιαστικό κύρος της εν λόγω συμφωνίας.

- (48) Αν δεν έχει επιλεγεί εφαρμοστέο δίκαιο και προκειμένου να συνδυαστούν η προβλεψιμότητα και η ασφάλεια δικαίου με την πραγματικότητα της ζωής του ζευγαριού, ο παρών κανονισμός όταν πρέπει να ορίζει ότι στις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων εφαρμόζεται το δίκαιο του κράτους βάσει του οποίου πραγματοποιήθηκε η υποχρεωτική καταχώριση της συμβίωσης ώστε αυτή να συσταθεί.
- (49) Όταν ο παρών κανονισμός αναφέρει ως συνδετικό στοιχείο την ιδιαίτερη, το ζήτημα του τρόπου αντιμετώπισης ενός προσώπου που έχει ιδιαίτερες περισσότερων κρατών αποτελεί παρεμπίπτον δέμα, που δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού και ότι πρέπει να υπόκειται στο εθνικό δίκαιο, συμπεριλαμβανομένων, ενδεχομένως, των διεθνών συμβάσεων, στο πλαίσιο του απόλυτου σεβασμού των γενικών αρχών της Ένωσης. Το ζήτημα αυτό δεν όταν πρέπει να επηρεάζει το κύρος επιλογής εφαρμοστέου δικαίου η οποία πραγματοποιείται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.
- (50) Όσον αφορά τον καθορισμό του εφαρμοστέου στις περιουσιακές σχέσεις καταχωρισμένων συντρόφων δίκαιου όταν δεν έχει επιλεγεί εφαρμοστέο δίκαιο και δεν έχει συναφθεί συμφωνία περί ρυθμίσεως των περιουσιακών σχέσεων των συντρόφων, η δικαστική αρχή ενός κράτους μέλους, εφόσον ζητηθεί από οποιονδήποτε από τους συντρόφους, όταν πρέπει, σε εξαιρετικές περιπτώσεις —αν οι σύντροφοι έχουν μετακομίσει στο κράτος της συνήθους διαμονής τους για μεγάλο χρονικό διάστημα— να μπορεί να αποφανθεί ότι το δίκαιο αυτού του κράτους μπορεί να εφαρμόζεται εάν οι σύντροφοι έχουν βασιστεί σε αυτό. Σε κάθε περίπτωση, η μεταβολή δεν δύναται να παραβιάζει δικαιώματα τρίτων.
- (51) Το δίκαιο που ορίζεται ως εφαρμοστέο στις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων όταν πρέπει να διέπει τις συνέπειες που προκαλούνται από τον διαφορετικό χαρακτηρισμό των περιουσιακών στοιχείων ενός ή και των δύο συντρόφων κατά τη διάρκεια της σχέσης καταχωρισμένης συμβίωσης και μετά τη λύση της, έως την εκκαθάριση της περιουσίας. Θα πρέπει να καλύπτονται επίσης οι επιπτώσεις των περιουσιακών σχέσεων των καταχωρισμένων συντρόφων στις νομικές σχέσεις μεταξύ ενός συντρόφου και τρίτων. Ωστόσο, ένας σύντροφος μπορεί να επικαλεστεί το εφαρμοστέο στις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων δίκαιο έναντι τρίτου για σκοπούς ρύθμισης των εν λόγω επιπτώσεων μόνον όταν οι νομικές σχέσεις μεταξύ του/της συντρόφου και του τρίτου δημιουργήθηκαν σε μια χρονική στιγμή που το τρίτο πρόσωπο γνωρίζει ή έπρεπε να γνωρίζει το συγκεκριμένο δίκαιο.
- (52) Λόγοι δημόσιου συμφέροντος, όπως η προστασία της πολιτικής, κοινωνικής ή οικονομικής οργάνωσης ενός κράτους μέλους, όταν πρέπει να δικαιολογούν την αναγνώριση στα δικαστήρια και σε άλλες αρμόδιες αρχές των κρατών μελών της δυνατότητας να κάνουν χρήση, εκτάκτως, εξαιρέσεως για λόγους υπερισχυουσών διατάξεων υποχρεωτικού χαρακτήρα. Αντιστοίχως, η έννοια των «υπερισχυουσών διατάξεων υποχρεωτικού χαρακτήρα» όταν πρέπει να καλύπτει κανόνες επιτακτικού χαρακτήρα, όπως κανόνες για την προστασία της οικογενειακής στέγης. Παρ' όλα αυτά, η εν λόγω παρέκκλιση από την εφαρμογή του εφαρμοστέου στις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων δικαίου χρηζεί συσταλτικής ερμηνείας, ούτως ώστε να μην αντιστρατεύεται τον γενικό στόχο του παρόντος κανονισμού.
- (53) Λόγοι δημόσιου συμφέροντος όταν πρέπει να παρέχουν επίσης τη δυνατότητα στα δικαστήρια και σε άλλες αρμόδιες αρχές που επιλαμβάνονται υποθέσεων περιουσιακών σχέσεων των καταχωρισμένων συντρόφων στα κράτη μέλη, να μη λαμβάνουν υπόψη, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, ορισμένες διατάξεις αλλοδαπού δικαίου εφόσον σε μια συγκεκριμένη περίπτωση η εφαρμογή των διατάξεων αυτών όταν ήταν προδήλως ασυμβίβαστη με τη δημόσια τάξη (ordre public) του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους. Εντούτοις, τα δικαστήρια ή άλλες αρμόδιες αρχές δεν όταν πρέπει να μπορούν να προβάλλουν εξαιρεσιμή δημοσίας τάξεως προκειμένου να μην εφαρμόσουν το δίκαιο ενός άλλου κράτους ή για να αρνηθούν να αναγνωρίσουν —ή κατά περίπτωση να αποδεχθούν— ή να εκτελέσουν απόφαση, δημόσιο έγγραφο ή δικαστικό συμβίβασμό που προέρχονται από άλλο κράτος μέλος, εφόσον η άρνηση όταν ήταν αντίθετη προς τον Χάρτη των Θεμελιώδων Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης («Χάρτης»), και ιδίως προς το άρθρο 21 περί της αρχής της απαγόρευσης των διακρίσεων.
- (54) Επειδή υπάρχουν κράτη στα οποία συνυπάρχουν δύο ή περισσότερα συστήματα δικαίου ή σύνολα κανόνων τα οποία αφορούν τα ζητήματα που ρυθμίζονται από τον παρόντα κανονισμό, ενδείκνυται να προβλεφθεί σε ποιο μέτρο οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού εφαρμόζονται στις διάφορες εδαφικές ενότητες αυτών των κρατών.
- (55) Στο πλαίσιο του γενικού στόχου του παρόντος κανονισμού, ο οποίος συνίσταται στην αμοιβαία αναγνώριση των αποφάσεων που εκδίδονται στα κράτη μέλη σε υποθέσεις περιουσιακών σχέσεων των καταχωρισμένων συντρόφων, ο παρών κανονισμός όταν πρέπει να προβλέπει κανόνες σχετικά με την αναγνώριση, την εκτελεστότητα και την εκτέλεση των αποφάσεων παρεμφερείς με εκείνους άλλων νομικών πράξεων της Ένωσης στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας σε αστικές υποθέσεις.

- (56) Για να λαμβάνονται υπόψη τα διαφορετικά συστήματα για τη ρύθμιση υποθέσεων περιουσιακών σχέσεων των καταχωρισμένων συντρόφων στα κράτη μέλη, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να διασφαλίζει την αποδοχή και την εκτελεστότητα σε όλα τα κράτη μέλη των δημόσιων εγγράφων σε υποθέσεις περιουσιακών σχέσεων των καταχωρισμένων συντρόφων.
- (57) Τα δημόσια έγγραφα θα πρέπει να έχουν την ίδια αποδεικτική ισχύ σε άλλο κράτος μέλος με αυτή που έχουν στο κράτος μέλος προέλευσης ή την πλέον παρόμοια ισχύ. Κατά τον προσδιορισμό της αποδεικτικής ισχύος ενός δημόσιου εγγράφου σε άλλο κράτος μέλος ή της πλέον παρόμοιας ισχύος, θα πρέπει να γίνεται παραπομπή στο είδος και την εμβέλεια της αποδεικτικής ισχύος του δημόσιου εγγράφου στο κράτος μέλος προέλευσης. Η αποδεικτική ισχύς ενός δημόσιου εγγράφου σε άλλο κράτος μέλος θα πρέπει συνεπώς να εξαρτάται από το δίκαιο του κράτους μέλους προέλευσης.
- (58) Η «γνησιότητα» δημόσιου εγγράφου θα πρέπει να αποτελεί αυτοτελή έννοια που καλύπτει στοιχεία όπως η αυθεντικότητα του εγγράφου, οι τυπικές προϋποθέσεις του εγγράφου, οι εξουσίες της αρχής που συντάσσει το έγγραφο και η διαδικασία σύνταξης του εγγράφου. Θα πρέπει να καλύπτει επίσης τα πραγματικά στοιχεία που έχουν καταχωριστεί στο δημόσιο έγγραφο από την οικεία αρχή, όπως το γεγονός ότι τα αναφερόμενα μέρη εμφανίστηκαν ενώπιον αυτής της αρχής την αναφερόμενη ημερομηνία και ότι προέβησαν στις αναφερόμενες δηλώσεις. Οποιοδήποτε μέρος επιθυμεί να αμφισβητήσει τη γνησιότητα δημόσιου εγγράφου θα πρέπει να το πράξει ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου στο κράτος μέλος προέλευσης του δημόσιου εγγράφου σύμφωνα με το δίκαιο αυτού του κράτους μέλους.
- (59) Ο όρος «τις νομικές πράξεις ή τις έννομες σχέσεις που έχουν καταγραφεί σε δημόσιο έγγραφο» θα πρέπει να ερμηνεύεται ως αναφερόμενος στο ουσιαστικό περιεχόμενο που έχει καταγραφεί στο δημόσιο έγγραφο. Οποιοδήποτε μέρος επιθυμεί να αμφισβητήσει τις νομικές πράξεις ή τις έννομες σχέσεις που έχουν καταγραφεί σε δημόσιο έγγραφο θα πρέπει να το πράξει ενώπιον των δικαστηρίων που έχουν διεθνή δικαιοδοσία δυνάμει του παρόντος κανονισμού, τα οποία θα πρέπει να αποφασίζουν επί της αμφισβήτησης σύμφωνα με το εφαρμοστέο στις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων δίκαιο.
- (60) Εάν εγερθεί παρεμπιπτόντως θέμα σχετικό με τις νομικές πράξεις ή τις έννομες σχέσεις που έχουν καταγραφεί σε δημόσιο έγγραφο στο πλαίσιο διαδικασίας ενώπιον δικαστηρίου κράτους μέλους, το δικαστήριο αυτό θα πρέπει να έχει δικαιοδοσία να επιληφθεί του θέματος.
- (61) Το αμφισβητηθέν δημόσιο έγγραφο δεν θα πρέπει να έχει αποδεικτική ισχύ σε κράτος μέλος διαφορετικό του κράτους μέλους προέλευσης ενόσω η αμφισβήτηση εκκρεμεί. Εάν η αμφισβήτηση αφορά μόνο συγκεκριμένο στοιχείο σχετικό με τις νομικές πράξεις ή τις έννομες σχέσεις που έχουν καταγραφεί στο δημόσιο έγγραφο, το υπό αμφισβήτηση δημόσιο έγγραφο δεν θα πρέπει να έχει αποδεικτική ισχύ σε κράτος μέλος διαφορετικό του κράτους μέλους προέλευσης όσον αφορά το ζήτημα που αμφισβήτησε, για όσο χρονικό διάστημα εκκρεμεί η αμφισβήτηση. Ένα δημόσιο έγγραφο το οποίο ύστερα από αμφισβήτηση κηρύσσεται άκυρο θα πρέπει να πάω να έχει οποιαδήποτε αποδεικτική ισχύ.
- (62) Η αρχή στην οποία υποβάλλονται δύο ασυμβίβαστα δημόσια έγγραφα, στο πλαίσιο της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να αξιολογήσει εάν και σε ποιο από τα δημόσια έγγραφα θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα λαμβάνοντας υπόψη τις περιοτάσεις της συγκεκριμένης υπόθεσης. Εφόσον από τις περιοτάσεις αυτές δεν καθίσταται σαφές εάν και σε ποιο δημόσιο έγγραφο θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα, το ζήτημα θα πρέπει να κρίνεται από τα δικαστήρια που έχουν διεθνή δικαιοδοσία δυνάμει του παρόντος κανονισμού ή εφόσον εγερθεί παρεμπιπτόντως ως σχετικό θέμα στο πλαίσιο διαδικασίας από το δικαστήριο που έχει επιληφθεί της εν λόγω διαδικασίας. Σε περίπτωση ασυμβατότητας μεταξύ δημόσιου εγγράφου και απόφασης, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι λόγοι μη αναγνώρισης των αποφάσεων δυνάμει του παρόντος κανονισμού.
- (63) Η αναγνώριση και η εκτέλεση μιας απόφασης που αφορά τις περιουσιακές σχέσεις καταχωρισμένων συντρόφων δυνάμει του παρόντος κανονισμού δεν πρέπει κατ' ουδένα τρόπο να υποδηλώνουν την αναγνώριση της σχέσης καταχωρισμένης συμβίωσης για την οποία εκδόθηκε η απόφαση.
- (64) Θα πρέπει να ρυθμιστεί η σχέση μεταξύ του παρόντος κανονισμού και των διμερών ή πολυμερών συμβάσεων στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των καταχωρισμένων συντρόφων στις οποίες έχουν προσχωρήσει τα κράτη μέλη.
- (65) Για να διευκολύνεται η εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να προβλέπεται υποχρέωση των κρατών μελών να γνωστοποιούν ορισμένες πληροφορίες σχετικά με τις νομοθετικές και δικονομικές διατάξεις που αφορούν τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου για αστικές και εμπορικές υποθέσεις που ιδρυσε η απόφαση 2001/470/EK του Συμβουλίου⁽¹⁾. Για να δημοσιεύονται εγκαίρως

⁽¹⁾ Απόφαση 2001/470/EK του Συμβουλίου, της 28ης Μαΐου 2001, σχετικά με τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού δικαστικού δικτύου για αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ L 174 της 27.6.2001, σ. 25).

στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης όλες οι πληροφορίες που συνδέονται με την πρακτική εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, τα κράτη μέλη όταν πρέπει επίσης να γνωστοποιήσουν τις πληροφορίες αυτές στην Επιτροπή πριν από την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

- (66) Επίσης, για να διευκολυνθεί η εφαρμογή του παρόντος κανονισμού και να αξιοποιηθούν οι σύγχρονες τεχνολογίες των επικοινωνιών, όταν πρέπει να προβλεφθούν τυποποιημένα έντυπα για τις βεβαιώσεις που θα προσκομίζονται στο πλαίσιο της αίτησης κήρυξης της εκτελεστόητας μιας απόφασης, ενός δημόσιου εγγράφου ή ενός δικαστικού συμβίβασμού.
- (67) Κατά τον υπολογισμό των χρονικών περιόδων και των προθεσμιών που προβλέπει ο παρών κανονισμός, είναι σκόπιμο να εφαρμόζεται ο κανονισμός (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1182/71 του Συμβουλίου⁽¹⁾.
- (68) Για να διασφαλιστούν ενιαίοι όροι εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, όταν πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή σχετικά με την κατάρτιση και μεταγενέστερη τροποποίηση των βεβαιώσεων και των εντύπων για την κήρυξη της εκτελεστόητας των αποφάσεων, των δικαστικών συμβίβασμών και των δημοσίων εγγράφων. Οι αρμοδιότητες αυτές όταν πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁾.
- (69) Για την έκδοση των εκτελεστικών πράξεων για τη σύνταξη και τη μεταγενέστερη τροποποίηση των βεβαιώσεων και των εντύπων που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό όταν πρέπει να χρησιμοποιείται η συμβουλευτική διαδικασία.
- (70) Οι στόχοι του παρόντος κανονισμού, δηλαδή η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η δυνατότητα που παρέχεται στους συντρόφους να ρυθμίζουν τις μεταξύ τους και έναντι τρίτων περιουσιακές σχέσεις κατά τη διάρκεια της κοινής τους ζωής καθώς και κατά τη στιγμή της εκκαθάρισης των περιουσιακών αγαθών τους, καθώς επίσης η μεγαλύτερη προβλεψιμότητα και ασφάλεια δικαιου, δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη, αλλά μπορούν, λόγω της κλίμακας και των αποτελεσμάτων του παρόντος κανονισμού, να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, κατά περίπτωση μέσω ενισχυμένης συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών. Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας που διατυπώνεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ), η Ένωση είναι επομένως αρμόδια να αποφασίζει. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ίδιου άρθρου, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια προς επίτευξη των στόχων αυτών.
- (71) Ο παρών κανονισμός σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται από τον Χάρτη, ιδίως δε από τα άρθρα 7, 9, 17, 21 και 47, που αφορούν, αντίστοιχα, τον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής, το δικαίωμα ίδρυσης οικογένειας σύμφωνα με τις εθνικές νομοθεσίες, το δικαίωμα ιδιοκτησίας, την απαγόρευση διακρίσεων και το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτου δικαιοστηρίου. Κατά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, τα δικαιοτήρια και οι λοιπές αρμόδιες αρχές των κρατών μελών οφείλουν να σέβονται τα εν λόγω δικαιώματα και αρχές,

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των καταχωρισμένων συντρόφων.

Δεν εφαρμόζεται σε φορολογικά, τελωνειακά ή διοικητικά ζητήματα.

2. Εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού τα ακόλουθα:

- α) η δικαιοπρακτική ικανότητα των συντρόφων.
- β) η ύπαρξη, η εγκυρότητα ή η αναγνώριση μιας σχέσης καταχωρισμένης συμβίωσης.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1182/71 του Συμβουλίου, της 3ης Ιουνίου 1971, περί καθορισμού των κανόνων που εφαρμόζονται στις προθεσμίες, ημερομηνίες και διορίες (ΕΕ L 124 της 8.6.1971, σ. 1).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της ασκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

- γ) οι υποχρεώσεις διατροφής·
- δ) η κληρονομική διαδοχή του/της αποθανόντος/-ούσας συντρόφου·
- ε) η κοινωνική ασφάλιση·
- στ) το δικαίωμα μεταβίβασης ή προσαρμογής μεταξύ συντρόφων, στην περίπτωση λύσης ή ακύρωσης της σχέσης καταχωρισμένης συμβίωσης, συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων λόγω γήρατος ή αναπηρίας τα οποία αποκτώνται κατά τη διάρκεια της σχέσης καταχωρισμένης συμβίωσης και τα οποία δεν έχουν παραγάγει συνταξιοδοτικά έσοδα κατά τη διάρκεια της σχέσης καταχωρισμένης συμβίωσης·
- ζ) η φύση εμπράγματων δικαιωμάτων επί περιουσιακών αγαθών· και
- η) οποιαδήποτε καταχώριση σε μητρώο δικαιωμάτων επί ακίνητης ή κινητής περιουσίας, περιλαμβανομένων των νομικών απαιτήσεων της καταχώρισης, και τα αποτελέσματα της καταχώρισης ή της μη καταχώρισης αυτών των δικαιωμάτων σε μητρώο.

Άρθρο 2

Αρμοδιότητα στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των καταχωρισμένων συντρόφων εντός των κρατών μελών

Ο παρών κανονισμός δεν θίγει την αρμοδιότητα των αρχών των κρατών μελών να επιλαμβάνονται υποθέσεων περιουσιακών σχέσεων των καταχωρισμένων συντρόφων.

Άρθρο 3

Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, νοούνται ως:
  - α) «σχέση καταχωρισμένης συμβίωσης»: το καθεστώς που διέπει την κοινή ζωή δύο ανθρώπων, το οποίο προβλέπεται στο εθνικό δίκαιο, πρέπει να καταχωρίζεται δυνάμει αυτού του δικαίου και πληροί τις νομικές διατυπώσεις που απαιτούνται από το δίκαιο αυτό για τη δημιουργία του·
  - β) «περιουσιακές σχέσεις καταχωρισμένων συντρόφων»: σύνολο κανόνων σχετικών με τις περιουσιακές σχέσεις των συντρόφων μεταξύ τους και έναντι τρίτων, οι οποίες προκύπτουν ως αποτέλεσμα της νομικής σχέσης που δημιουργείται από την καταχώριση της σχέσης συμβίωσης ή τη λύση της·
  - γ) «συμφωνία περί ρυθμίσεως των περιουσιακών σχέσεων των συντρόφων»: συμφωνία μεταξύ συντρόφων ή μελλοντικών συντρόφων διά της οποίας αυτοί/-ες οργανώνουν τις περιουσιακές σχέσεις τους·
  - δ) «δημόσιο έγγραφο»: έγγραφο σε υπόθεση περιουσιακών σχέσεων καταχωρισμένων συντρόφων που έχει συνταχθεί ή καταχωριστεί επίσημα ως δημόσιο έγγραφο σε κράτος μέλος και του οποίου η γνησιότητα:
    - i) αφορά την υπογραφή και το περιεχόμενο του δημόσιου εγγράφου, και
    - ii) πιστοποιείται από δημόσια ή άλλη αρχή, εξουσιοδοτημένη προς τούτο από το κράτος μέλος προέλευσης·
  - ε) «απόφαση»: απόφαση σε υπόθεση περιουσιακών σχέσεων καταχωρισμένων συντρόφων που εκδόθηκε από δικαστήριο κράτους μέλους, όπουα κι αν είναι η ονομασία της, όπως απόφαση για τον προσδιορισμό από τον γραμματέα των δικαστικών εξόδων ή δαπανών·
  - στ) «δικαστικός συμβιβασμός»: συμβιβασμός σε υπόθεση περιουσιακών σχέσεων καταχωρισμένων συντρόφων, ο οποίος επικυρώθηκε από δικαστήριο ή καταρτίστηκε ενώπιον δικαστηρίου κατά τη διάρκεια διαδικασίας·
  - ζ) «κράτος μέλος προέλευσης»: το κράτος μέλος στο οποίο εκδόθηκε η απόφαση, συντάχθηκε το δημόσιο έγγραφο ή εγκρίθηκε ή επετεύχθη ο δικαστικός συμβιβασμός·
  - η) «κράτος μέλος εκτέλεσης»: το κράτος μέλος στο οποίο επιδιώκεται η αναγνώριση και/ή η εκτέλεση της απόφασης, του δημόσιου εγγράφου ή του δικαστικού συμβιβασμού·

2. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, με τον όρο «δικαστήριο» νοούνται οποιαδήποτε δικαστική αρχή και όλες οι άλλες αρχές και οι επαγγελματίες του νομικού κλάδου με αρμοδιότητα σε υποθέσεις περιουσιακών σχέσεων καταχωρισμένων συντρόφων, που ασκούν δικαστικά καθήκοντα ή ενεργούν κατ' ανάθεση εξουσίας από δικαστική αρχή ή υπό τον έλεγχό της, εφόσον αυτές οι άλλες αρχές και οι επαγγελματίες του νομικού κλάδου προσφέρουν τα ίδια δικονομικά εχέγγυα όσον αφορά την αμεροληψία και το δικαίωμα ακρόβασης όλων των μερών και ότι οι αποφάσεις τους, σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο υπάγονται:

- α) επιδέχονται έφεσης ή αναθεώρησης από δικαστική αρχή· και
- β) έχουν ανάλογη ισχύ και αποτέλεσμα με απόφαση δικαστικής αρχής για το ίδιο θέμα.

Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τις άλλες αρχές και τους επαγγελματίες του νομικού κλάδου που προβλέπονται στο πρώτο εδάφιο σύμφωνα με το άρθρο 64.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΔΙΕΘΝΗΣ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ

'Αρθρο 4

Διεθνής δικαιοδοσία σε περίπτωση θανάτου ενός εκ των συντρόφων

Όταν δικαστήριο κράτους μέλους επιλαμβάνεται υπόθεσης κληρονομικής διαδοχής καταχωρισμένου συντρόφου δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 650/2012, τα δικαστήρια αυτού του κράτους έχουν διεθνή δικαιοδοσία να αποφαίνονται επί θεμάτων περιουσιακών σχέσεων των καταχωρισμένων συντρόφων τα οποία ανακύπτουν σχετικά με τη συγκεκριμένη υπόθεση λύσης ή ακύρωσης, εφόσον οι κληρονομικής διαδοχής.

'Αρθρο 5

Διεθνής δικαιοδοσία σε περιπτώσεις λύσης ή ακύρωσης

1. Όταν δικαστήριο κράτους μέλους επιλαμβάνεται υπόθεσης λύσης ή ακύρωσης συμβίωσης, τα δικαστήρια αυτού του κράτους έχουν διεθνή δικαιοδοσία να αποφαίνονται επί ζητημάτων των περιουσιακών σχέσεων των καταχωρισμένων συντρόφων τα οποία ανακύπτουν σχετικά με τη συγκεκριμένη υπόθεση λύσης ή ακύρωσης, εφόσον οι σύντροφοι συναίνούν σχετικά.

2. Εάν η αναφερόμενη στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου συμφωνία συνάπτεται πριν το δικαστήριο κληθεί να αποφανθεί επί θεμάτων περιουσιακών σχέσεων των καταχωρισμένων συντρόφων, η συμφωνία πρέπει είναι σύμφωνη με το άρθρο 7.

'Αρθρο 6

Διεθνής δικαιοδοσία σε άλλες περιπτώσεις

Όταν κανένα δικαστήριο κράτους μέλους δεν έχει διεθνή δικαιοδοσία σύμφωνα με τα άρθρα 4 ή 5 ή σε άλλες περιπτώσεις πλην αυτών που ορίζονται στα εν λόγω άρθρα, διεθνή δικαιοδοσία να αποφαίνονται επί των περιουσιακών σχέσεων καταχωρισμένων συντρόφων ασκούν τα δικαστήρια του κράτους μέλους:

- α) στην επικράτεια του οποίου έχουν τη συνήθη διαμονή τους οι σύντροφοι κατά τον χρόνο υποβολής αγωγής στο δικαστήριο ή, ελλείψει αυτής·
- β) στην επικράτεια του οποίου είχαν την τελευταία συνήθη διαμονή τους οι σύντροφοι, εφόσον ένας εξ αυτών εξακολουθεί να διαιτεί εκεί κατά τον χρόνο υποβολής αγωγής στο δικαστήριο ή, ελλείψει αυτής·
- γ) στην επικράτεια του οποίου έχει τη συνήθη διαμονή του ο εναγόμενος κατά τον χρόνο υποβολής αγωγής στο δικαστήριο ή, ελλείψει αυτής·
- δ) της κοινής ιδιαγένειας των συντρόφων κατά τον χρόνο υποβολής αγωγής στο δικαστήριο ή, ελλείψει αυτής·
- ε) δυνάμει του δικαίου του οποίου δημιουργήθηκε η σχέση καταχωρισμένης συμβίωσης.

'Αρθρο 7

Παρέκταση αρμοδιότητας

1. Στις αναφερόμενες στο άρθρο 6 περιπτώσεις, τα μέρη μπορεί να συμφωνήσουν ότι τα δικαστήρια του κράτους μέλους του οποίου το δίκαιο είναι εφαρμοστέο σύμφωνα με το άρθρο 22 ή το άρθρο 26 παράγραφος 1 ή τα δικαστήρια του κράτους μέλους δυνάμει του δικαίου του οποίου δημιουργήθηκε η σχέση καταχωρισμένης συμβίωσης έχουν αποκλειστική διεθνή δικαιοδοσία να αποφαίνονται για τις περιουσιακές σχέσεις των εν λόγω καταχωρισμένων συντρόφων.

2. Η συμφωνία της παραγράφου 1 καταρτίζεται εγγράφως και φέρει ημερομηνία και υπογραφή των μερών. Κάθε διαβίβαση διάλ ηλεκτρονικής οδού που εξασφαλίζει σε μόνιμη βάση τη μεταγενέστερη πρόσβαση στο περιεχόμενο της συμφωνίας θεωρείται καταρτισθείσα εγγράφως.

'Αρθρο 8

Διεθνής δικαιοδοσία που βασίζεται στην παράσταση του εναγομένου ενώπιον του δικαστηρίου

1. Πέραν των περιπτώσεων όπου η διεθνής δικαιοδοσία απορρέει από άλλες διατάξεις του παρόντος κανονισμού, το δικαστήριο κράτους μέλους του οποίου το δίκαιο εφαρμόζεται σύμφωνα με το άρθρο 22 ή το άρθρο 26 παράγραφος 1, και ενώπιον του οποίου ο εναγόμενος παρίσταται, αποκτά διεθνή δικαιοδοσία. Ο κανόνας αυτός δεν εφαρμόζεται εάν η παράσταση έχει ως σκοπό την αμφισβήτηση της διεθνούς δικαιοδοσίας ή στις αναφερόμενες στο άρθρο 4 περιπτώσεις.

2. Πριν κηρύξει εαυτό αρμόδιο δυνάμει της παραγράφου 1, το δικαστήριο μεριμνά ώστε ο εναγόμενος να ενημερωθεί για το δικαίωμά του να αμφισβητήσει τη διεθνή δικαιοδοσία και για τις συνέπειες της παράστασης ή της μη παράστασης.

'Αρθρο 9

Εναλλακτική διεθνής δικαιοδοσία

1. Εάν δικαστήριο κράτους μέλους το οποίο έχει διεθνή δικαιοδοσία δυνάμει του άρθρου 4, του άρθρου 5 ή του άρθρου 6 στοιχεία α), β), γ) ή δ) κρίνει ότι το δίκαιο του δεν προβλέπει τον θεσμό της σχέσης καταχωρισμένης συμβίωσης, δύναται να κηρύξει εαυτό αναρμόδιο. Εάν το δικαστήριο αποφασίσει να κηρύξει εαυτό αναρμόδιο, οφείλει να το πράξει χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

2. Στην περίπτωση που δικαστήριο αναφερόμενο στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου κηρύξει εαυτό αναρμόδιο και, εφόσον τα μέρη συμφωνήσουν να αναδέσουν διεθνή δικαιοδοσία στα δικαστήρια οποιουδήποτε άλλου κράτους μέλους σύμφωνα με το άρθρο 7, διεθνή δικαιοδοσία σχετικά με τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων ασκούν τα δικαστήρια του συγκεκριμένου κράτους μέλους.

Σε άλλες περιπτώσεις, διεθνής δικαιοδοσία επί των περιουσιακών σχέσεων καταχωρισμένων συντρόφων ασκείται από τα δικαστήρια οποιουδήποτε άλλου κράτους μέλους δυνάμει του άρθρου 6 ή του άρθρου 8.

3. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση που έχει εκδοθεί για τα μέρη απόφαση λύσης ή ακύρωσης σχέσης καταχωρισμένης συμβίωσης η οποία μπορεί να αναγνωριστεί στο κράτος μέλος εκδίκασης της υπόθεσης.

'Αρθρο 10

Επικουρική διεθνής δικαιοδοσία

Στην περίπτωση που κανένα δικαστήριο κράτους μέλους δεν έχει διεθνή δικαιοδοσία δυνάμει των άρθρων 4, 5, 6, 7 ή 8 ή στην περίπτωση που όλα τα δικαστήρια σύμφωνα με το άρθρο 9 έχουν κηρύξει εαυτά αναρμόδια και κανένα δικαστήριο κράτους μέλους δεν έχει διεθνή δικαιοδοσία δυνάμει του άρθρου 6 στοιχείο ε), του άρθρου 7 ή του άρθρου 8, τα δικαστήρια κράτους μέλους έχουν διεθνή δικαιοδοσία εφόσον ένας εκ των συντρόφων ή αμφότεροι οι σύντροφοι έχουν ακίνητη περιουσία στην επικράτεια αυτού του κράτους μέλους. Ωστόσο, σε αυτή την περίπτωση, το επιληφθέν δικαστήριο έχει διεθνή δικαιοδοσία να αποφαίνεται μόνο σχετικά με την εν λόγω ακίνητη περιουσία.

'Αρθρο 11

Αναγκαστική δικαιοδοσία (forum necessitatis)

Στην περίπτωση που κανένα δικαστήριο κράτους μέλους δεν έχει διεθνή δικαιοδοσία δυνάμει των άρθρων 4, 5, 6, 7, 8 ή 10 ή στην περίπτωση που όλα τα δικαστήρια σύμφωνα με το άρθρο 9 έχουν κηρύξει εαυτά αναρμόδια και κανένα δικαστήριο κράτους μέλους δεν έχει διεθνή δικαιοδοσία δυνάμει του άρθρου 6 (στοιχείο ε) ή των άρθρων 7, 8 ή 10, τα δικαστήρια κράτους μέλους μπορούν, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, να αποφαίνονται επί των περιουσιακών σχέσεων καταχωρισμένων συντρόφων, σε περίπτωση που αποδεικνύεται αδύνατη ή μη εύλογη η κίνηση ή η διεξαγωγή διαδικασίας σε τρίτη χώρα με την οποία συνδέεται στενά η συγκεκριμένη υπόθεση.

Η υπόθεση πρέπει να παρουσιάζει επαρκή δεσμό με το κράτος μέλος του επιληφθέντος δικαστηρίου.

'Αρθρο 12

Ανταγωγή

Το δικαστήριο ενώπιον του οποίου εκκρεμεί η διαδικασία δυνάμει των άρθρων 4, 5, 6, 7, 8, 10 ή 11 είναι επίσης αρμόδιο να εξετάσει την ανταγωγή στο μέτρο που αυτή εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

'Αρθρο 13

Περιορισμός των διαδικασιών

- Όταν η περιουσία του θανόντος του οποίου η κληρονομική διαδοχή εμπίπτει στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 650/2012 περιλαμβάνει περιουσιακά στοιχεία που βρίσκονται σε τρίτο κράτος, το δικαστήριο που επελήφθη της υπόθεσης των περιουσιακών σχέσεων των καταχωρισμένων συντρόφων μπορεί, κατόπιν αιτήσεως ενός των διαδίκων, να αποφασίσει να μην αποφανθεί επί ενός ή περισσοτέρων από τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία, εάν αναμένεται ότι η απόφασή του περί των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων δεν θα αναγνωριστεί και, κατά περίπτωση, δεν θα κηρυχθεί εκτελεστή στο συγκεκριμένο τρίτο κράτος.
- Η παράγραφος 1 δεν θίγει το δικαίωμα των διαδίκων να περιορίσουν το πεδίο εφαρμογής της διαδικασίας σύμφωνα με το δικαίο του κράτους μέλους του επιληφθέντος δικαστηρίου.

'Αρθρο 14

Επιληφθέν δικαστήριο

Για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου, ένα δικαστήριο λογίζεται ως επιληφθέν:

- α) από την ημερομηνία κατάθεσης στο δικαστήριο του εισαγωγικού εγγράφου της δίκης ή άλλου ισοδύναμου εγγράφου, εφόσον ο ενάγων δεν παρέλειψε στη συνέχεια να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα για την κοινοποίηση ή την επίδοση του εγγράφου στον εναγόμενο.
- β) εάν το έγγραφο πρέπει να επιδοθεί προτού κατατεθεί στο δικαστήριο, μόλις παραληφθεί από την αρχή που είναι υπεύθυνη για την επίδοση, εφόσον ο ενάγων δεν παρέλειψε στη συνέχεια να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα για την κατάθεση του εγγράφου στο δικαστήριο· ή
- γ) εφόσον η διαδικασία τίθεται σε κίνηση αυτεπαγγέλτως, μόλις ληφθεί από το δικαστήριο η απόφαση για την έναρξη των διαδικασιών, ή, αν η απόφαση αυτή δεν απαιτείται, μόλις η υπόθεση καταχωριστεί στο μητρώο του δικαστηρίου.

'Αρθρο 15

Έρευνα της διεθνούς δικαιοδοσίας

Το δικαστήριο κράτους μέλους διαπιστώνει αυτεπάγγελτα την έλλειψη διεθνούς δικαιοδοσίας του, εφόσον επιλαμβάνεται υπόθεσης η οποία αφορά περιουσιακές σχέσεις καταχωρισμένων συντρόφων για την οποία δεν έχει διεθνή δικαιοδοσία δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 16

Έρευνα του παραδεκτού

1. Όταν εναγόμενος που έχει τη συνήθη διαμονή του στο έδαφος κράτους άλλου από το κράτος μέλος στο οποίο ασκείται η αγωγή δεν παρίσταται, το αρμόδιο κατά τον παρόντα κανονισμό δικαστήριο υποχρεούται να αναστείλει τη διαδικασία μέχρις ότου εξακριβώθει ότι ο εναγόμενος ήταν σε θέση να παραλάβει το εισαγωγικό της δίκης έγγραφο ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο εγκαίρως ώστε να προετοιμάσει την υπεράσπισή του, ή ότι πραγματοποιήθηκαν όλες οι αναγκαίες προς τούτο ενέργειες.

2. Το άρθρο 19 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1393/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁾ εφαρμόζεται αντί της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, εάν το εισαγωγικό της δίκης έγγραφο ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο έπρεπε να διαβιβαστεί από το ένα κράτος μέλος στο άλλο δυνάμει του εν λόγω κανονισμού.

3. Όταν δεν είναι εφαρμοστέες οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1393/2007, εφαρμόζεται το άρθρο 15 της σύμβασης της Χάγης, της 15ης Νοεμβρίου 1965, για την επίδοση και την κοινοποίηση στο εξωτερικό δικαστικών και εξώδικων πράξεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, εάν το εισαγωγικό έγγραφο της δίκης ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο έπρεπε να διαβιβαστεί στην αλλοδαπή σύμφωνα με τη συγκεκριμένη σύμβαση.

Άρθρο 17

Εκκρεμοδικία

1. Αν έχουν ασκηθεί αγωγές με το ίδιο αντικείμενο και την ίδια αιτία μεταξύ των ιδίων διαδίκων ενώπιον δικαστηρίων διαφορετικών κρατών μελών, κάθε δικαστήριο εκτός εκείνου που επελήφθη πρώτο αναστέλλει αυτεπάγγελτα τη διαδικασία του μέχρι να διαπιστωθεί η διεθνής δικαιοδοσία του δικαστηρίου που επελήφθη πρώτο.

2. Στις αναφερόμενες στην παράγραφο 1 περιπτώσεις, εφόσον ζητηθεί από δικαστήριο που έχει επιληφθεί διαφοράς, οποιοδήποτε άλλο επιληφθέν δικαστήριο οφείλει να ενημερώσει χωρίς καθυστέρηση το πρώτο δικαστήριο για την ημερομηνία κατά την οποία επελήφθη της υποθέσεως.

3. Όταν διαπιστωθεί η δικαιοδοσία του δικαστηρίου που επελήφθη πρώτο, κάθε δικαστήριο που επιλαμβάνεται μεταγενέστερα οφείλει να κηρύξει εαυτό αναρμόδιο προς χάριν αυτού του δικαστηρίου.

Άρθρο 18

Συναφείς αγωγές

1. Όταν συναφείς αγωγές εκκρεμούν ενώπιον δικαστηρίων διαφόρων κρατών μελών, κάθε δικαστήριο εκτός εκείνου που έχει πρώτο επιληφθεί μπορεί να αναστείλει την εκδίκαση.

2. Όταν οι αγωγές της παραγράφου 1 εκκρεμούν σε πρώτο βαθμό δικαιοδοσίας, κάθε δικαστήριο εκτός εκείνου που έχει πρώτο επιληφθεί δύναται επίσης, με αίτηση ενός από τους διαδίκους, να διαπιστώσει την έλλειψη διεθνούς δικαιοδοσίας του, υπό την προϋπόθεση ότι το πρώτο δικαστήριο έχει διεθνή δικαιοδοσία και για τις δύο αγωγές και ότι το δίκαιο του επιτρέπει την ένωση συναφών υποθέσεων.

3. Θεωρούνται συναφείς, για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, αγωγές που συνδέονται μεταξύ τους τόσο στενά ώστε να υπάρχει συμφέρον να εξεταστούν και να εκδικαστούν ταυτόχρονα, για να αποφευχθεί ο κίνδυνος έκδοσης ασυμβίβαστων μεταξύ τους αποφάσεων σε περίπτωση που οι υποθέσεις εκδικάζονταν χωριστά.

Άρθρο 19

Ασφαλιστικά μέτρα

Τα ασφαλιστικά μέτρα που προβλέπονται από το δίκαιο κράτους μέλους μπορούν να ζητηθούν από τις δικαστικές αρχές του κράτους αυτού, έστω και αν δικαστήριο άλλου κράτους μέλους έχει, σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, διεθνή δικαιοδοσία για την ουσία της υπόθεσης.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1393/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Νοεμβρίου 2007, περί επιδόσεως και κοινοποίησης στα κράτη μέλη δικαστικών και εξώδικων πράξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις («επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων») και κατάργησης του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1348/2000 του Συμβουλίου (ΕΕ L 324 της 10.12.2007, σ. 79).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΔΙΚΑΙΟ

'Αρθρο 20

Καθολική εφαρμογή

Το δίκαιο που ορίζεται από τον παρόντα κανονισμό ως εφαρμοστέο εφαρμόζεται ακόμη και αν δεν πρόκειται για δίκαιο κράτους μέλους.

'Αρθρο 21

Ενότητα του εφαρμοστέου δικαίου

Το εφαρμοστέο στις περιουσιακές σχέσεις καταχωρισμένων συντρόφων δίκαιο εφαρμόζεται σε όλα τα περιουσιακά αγαθά τα οποία αφορούν οι εν λόγω σχέσεις, ανεξαρτήτως της τοποθεσίας τους.

'Αρθρο 22

Επιλογή του εφαρμοστέου δικαίου

1. Οι σύντροφοι ή οι μελλοντικοί σύντροφοι μπορεί να συμφωνήσουν να ορίσουν ή να μεταβάλουν το εφαρμοστέο στις περιουσιακές σχέσεις τους δίκαιο, εφόσον αυτό το δίκαιο αναγνωρίζει περιουσιακές σχέσεις βάσει του θεσμού της καταχωρισμένης συμβίωσης και είναι ένα από τα ακόλουθα:

- α) το δίκαιο του κράτους στο οποίο οι σύντροφοι ή οι μελλοντικοί σύντροφοι ή ένας εξ αυτών έχουν τη συνήθη διαμονή τους κατά τον χρόνο σύναψης της συμφωνίας;
- β) το δίκαιο του κράτους της ιδιαγένειας οποιουδήποτε εκ των συντρόφων ή των μελλοντικών συντρόφων κατά τον χρόνο σύναψης της συμφωνίας;
- γ) το δίκαιο του κράτους δυνάμει του δικαίου του οποίου δημιουργήθηκε η σχέση καταχωρισμένης συμβίωσης.

2. Εκτός εάν συμφωνήσουν διαφορετικά οι σύντροφοι, η μεταβολή του εφαρμοστέου στις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων δικαίου που πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια της συμβίωσης παράγει αποτελέσματα μόνο για το μέλλον.

3. Καμία αναδρομική μεταβολή του εφαρμοστέου δικαίου δυνάμει της παραγράφου 2 δεν επιτρέπεται να θίγει δικαιώματα τρίτων που απορρέουν από αυτό το δίκαιο.

'Αρθρο 23

Τυπικό κύρος της συμφωνίας επιλογής εφαρμοστέου δικαίου

1. Η συμφωνία που προβλέπεται στο άρθρο 22 διατυπώνεται εγγράφως, φέρει ημερομηνία και υπογραφή αμφοτέρων των συντρόφων. Κάθε διαβίβαση διά της ηλεκτρονικής οδού που εξασφαλίζει σε μόνιμη βάση τη μεταγενέστερη πρόσθιαση στο περιεχόμενο της συμφωνίας θεωρείται ότι έχει καταρτιστεί εγγράφως.

2. Αν το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο αμφότεροι οι σύντροφοι έχουν τη συνήθη διαμονή τους κατά τον χρόνο σύναψης της συμφωνίας προβλέπει πρόσθιες τυπικές προϋποθέσεις για τις συμφωνίες περί ρυθμίσεως των περιουσιακών σχέσεων των συντρόφων, αυτές θα πρέπει να τηρούνται.

3. Αν κατά τον χρόνο σύναψης της συμφωνίας οι σύντροφοι έχουν τη συνήθη διαμονή τους σε διαφορετικά κράτη μέλη και αν τα δίκαια των εν λόγω κρατών προβλέπουν ανόμοιες τυπικές προϋποθέσεις για τις συμφωνίες περί ρυθμίσεως των περιουσιακών σχέσεων των συντρόφων, η συμφωνία είναι τυπικώς έγκυρη εφόσον πληροί τις προϋποθέσεις τις οποίες προβλέπει το δίκαιο μίας από τις εν λόγω χώρες.

4. Αν κατά τον χρόνο σύναψης της συμφωνίας ο ένας μόνον εκ των συντρόφων έχει τη συνήθη διαμονή του σε κράτος μέλος το οποίο προβλέπει πρόσθιες τυπικές προϋποθέσεις για συμφωνίες περί ρυθμίσεως των περιουσιακών σχέσεων των συντρόφων, εφαρμόζονται οι εν λόγω προϋποθέσεις.

Άρθρο 24

Συναίνεση και ουσιαστικό κύρος

1. Η ύπαρξη και το κύρος μιας συμφωνίας περί επιλογής του δικαίου ή μιας διάταξής του διέπονται από το δίκαιο που θα ήταν εφαρμοστέο επί της συμφωνίας σύμφωνα με το άρθρο 22 αν η συμφωνία ή η διάταξη ήταν έγκυρη.
2. Ωστόσο, για να αποδείξει ένας σύντροφος ότι δεν έχει συναίνεση, μπορεί να επικαλεστεί το δίκαιο της χώρας όπου είχε τη συνήθη διαμονή του κατά τον χρόνο υποβολής της αγωγής ενώπιον του δικαστηρίου, αν από τις περιστάσεις συνάγεται ότι δεν θα ήταν εύλογο να προσδιοριστεί το αποτέλεσμα της συμπεριφοράς του σύμφωνα με το δίκαιο που ορίζεται στην παράγραφο 1.

Άρθρο 25

Τυπικό κύρος της συμφωνίας περί ρυθμίσεως των περιουσιακών σχέσεων των συντρόφων

1. Η συμφωνία περί ρυθμίσεως των περιουσιακών σχέσεων των συντρόφων διατυπώνεται εγγράφως, φέρει ημερομηνία και υπογραφή αμφοτέρων των συντρόφων. Κάθε διαβίβαση διά της ηλεκτρονικής οδού που έχει συναρμολογηθεί σε μόνιμη βάση τη μεταγενέστερη πρόσβαση στο περιεχόμενο της συμφωνίας θεωρείται ότι έχει καταρτιστεί εγγράφως.
2. Αν το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο αμφότεροι οι σύντροφοι έχουν τη συνήθη διαμονή τους κατά τον χρόνο σύναψης της συμφωνίας προβλέπει πρόσθετες τυπικές προϋποθέσεις για τις συμφωνίες περί ρυθμίσεως των περιουσιακών σχέσεων των συντρόφων, αυτές πρέπει να πληρούνται.

Αν κατά τον χρόνο σύναψης της συμφωνίας οι σύντροφοι έχουν τη συνήθη διαμονή τους σε διαφορετικά κράτη μέλη και αν τα δίκαια των εν λόγω κρατών προβλέπουν ανόμιες τυπικές προϋποθέσεις για τις συμφωνίες περί ρυθμίσεως των περιουσιακών σχέσεων των συντρόφων, η συμφωνία είναι τυπικώς έγκυρη εφόσον πληροί τις προϋποθέσεις τις οποίες προβλέπει το δίκαιο μίας από τις εν λόγω χώρες.

Αν κατά τον χρόνο σύναψης της συμφωνίας ο ένας μόνον εκ των συντρόφων έχει τη συνήθη διαμονή του σε κράτος μέλος το οποίο προβλέπει πρόσθετες τυπικές προϋποθέσεις για συμφωνίες περί ρυθμίσεως των περιουσιακών σχέσεων των συντρόφων, οι εν λόγω προϋποθέσεις πρέπει να πληρούνται.

3. Αν το εφαρμοστέο στις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων δίκαιο επιβάλλει επιπρόσθετες τυπικές προϋποθέσεις, οι εν λόγω προϋποθέσεις πρέπει να πληρούνται.

Άρθρο 26

Εφαρμοστέο δίκαιο ελλείψει επιλογής των μερών

1. Ελλείψει συμφωνίας επιλογής δικαίου δυνάμει του άρθρου 22, το εφαρμοστέο στις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων δίκαιο είναι το δίκαιο του κράτους δυνάμει του δικαίου του οποίου δημιουργήθηκε η σχέση καταχωρισμένης συμβίωσης.
2. Κατ' εξαίρεση και εφόσον υποβληθεί αίτηση από οποιονδήποτε από τους συντρόφους, η δικαστική αρχή που έχει διεθνή δικαιοδοσία να αποφανθεί επί θεμάτων περιουσιακών σχέσεων των καταχωρισμένων συντρόφων μπορεί να αποφασίσει ότι οι περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων διέπονται από το δίκαιο διαφορετικού κράτους από αυτό του οποίου το δίκαιο είναι εφαρμοστέο δυνάμει της παραγράφου 1, εάν το δίκαιο αυτού του έτερου κράτους αναγνωρίζει περιουσιακές σχέσεις απορρέουσες από τον θεσμό της σχέσης καταχωρισμένης συμβίωσης και εάν ο αιτών αποδείξει ότι:
  - α) οι σύντροφοι διατηρούσαν την τελευταία κοινή συνήθη διαμονή τους σε αυτό το άλλο κράτος για σημαντικά μεγάλο χρονικό διάστημα· και
  - β) αμφότεροι οι σύντροφοι βασίστηκαν στο δίκαιο αυτού του έτερου κράτους κατά τη ρύθμιση ή τον σχεδιασμό των περιουσιακών τους σχέσεων.

Το δίκαιο του εν λόγω έτερου κράτους εφαρμόζεται από τη στιγμή της δημιουργίας της σχέσης καταχωρισμένης συμβίωσης, εκτός εάν ένας εκ των συντρόφων διαφωνεί. Στη δεύτερη περίπτωση, το δίκαιο του εν λόγω έτερου κράτους παράγει αποτελέσματα από τον καθορισμό της τελευταίας κοινής συνήθους διαμονής στο εν λόγω έτερο κράτος.

Η εφαρμογή του δικαίου του έτερου κράτους δεν θίγει τα δικαιώματα τρίτων που απορρέουν από το εφαρμοστέο δυνάμει της παραγράφου 1 δικαιο.

Η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση που οι σύντροφοι έχουν συνάψει συμφωνία περί ρυθμίσεως των περιουσιακών σχέσεών τους πριν από τον καθορισμό της τελευταίας κοινής συνήθους διαμονής τους στο εν λόγω έτερο κράτος.

'Αρθρο 27

Πεδίο εφαρμογής του εφαρμοστέου δικαίου

Το εφαρμοστέο στις περιουσιακές σχέσεις καταχωρισμένων συντρόφων δικαιο δυνάμει του παρόντος κανονισμού καθορίζει, μεταξύ άλλων:

- α) τον διαφορετικό χαρακτηρισμό των περιουσιακών αγαθών οποιουδήποτε εκ των συντρόφων ή αμφότερων των συντρόφων κατά τη διάρκεια και μετά τη σχέση καταχωρισμένης συμβίωσης·
- β) τη μεταφορά περιουσιακών αγαθών από μία κατηγορία σε άλλη·
- γ) την ευθύνη του ενός συντρόφου για τις υποχρεώσεις και τις οφειλές του άλλου συντρόφου·
- δ) τις εξουσίες, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις οποιουδήποτε εκ των συντρόφων ή αμφότερων των συντρόφων σχετικά με τα περιουσιακά αγαθά·
- ε) τον καταμερισμό, τη διανομή ή την εκκαθάριση της περιουσίας μετά τη λύση της σχέσης καταχωρισμένης συμβίωσης·
- στ) τις επιπτώσεις των περιουσιακών σχέσεων των καταχωρισμένων συντρόφων στις νομικές σχέσεις μεταξύ ενός συντρόφου και τρίτων· και
- ζ) το ουσιαστικό κύρος μιας συμφωνίας περί ρυθμίσεως των περιουσιακών σχέσεων των συντρόφων.

'Αρθρο 28

Αποτελέσματα έναντι τρίτων

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 27 στοιχείο στ), ένας σύντροφος δεν μπορεί να επικαλεστεί το δίκαιο που διέπει τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων μεταξύ τους έναντι τρίτου σε μια διαφορά μεταξύ του τρίτου και οποιουδήποτε εκ των συντρόφων ή αμφότερων των συντρόφων, εκτός εάν το τρίτο πρόσωπο γνώριζε ή, ενεργώντας με τη δέουσα επιμέλεια, διειλέγει αυτό το δίκαιο.

2. Το τρίτο μέρος θεωρείται ότι γνωρίζει ποιο δίκαιο διέπει τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων εάν:

- α) είναι το δίκαιο:
  - i) του κράτους του οποίου το δίκαιο εφαρμόζεται στη συναλλαγή μεταξύ ενός συντρόφου και του τρίτου μέρους,
  - ii) του κράτους στο οποίο ο συμβαλλόμενος σύντροφος και το τρίτο μέρος διατηρούν τη συνήθη διαμονή τους, ή
  - iii) στις περιπτώσεις ύπαρξης ακίνητης περιουσίας, του κράτους στο οποίο βρίσκεται η ακίνητη περιουσία.
- β) οποιοσδήποτε εκ των συντρόφων έχει συμμορφωθεί με τις ισχύουσες απαιτήσεις γνωστοποίησης ή καταχώρισης των περιουσιακών σχέσεων των καταχωρισμένων συντρόφων, οι οποίες προσδιορίζονται στο δίκαιο:
  - i) του κράτους του οποίου το δίκαιο εφαρμόζεται στη συναλλαγή μεταξύ ενός συντρόφου και του τρίτου μέρους,
  - ii) του κράτους στο οποίο ο συμβαλλόμενος σύντροφος και το τρίτο μέρος διατηρούν τη συνήθη διαμονή τους, ή
  - iii) στις περιπτώσεις ύπαρξης ακίνητης περιουσίας, του κράτους στο οποίο βρίσκεται η ακίνητη περιουσία.

3. Στην περίπτωση που ένας σύντροφος δεν μπορεί να επικαλεστεί έναντι τρίτου το δίκαιο που διέπει τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων δυνάμει της παραγράφου 1, οι περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων, στον βαθμό που αφορούν το τρίτο μέρος, θα διέπονται από:

- α) το δίκαιο του κράτους του οποίου το δίκαιο εφαρμόζεται στη συναλλαγή μεταξύ ενός συντρόφου και του τρίτου μέρους· ή
- β) στις περιπτώσεις ύπαρξης ακίνητης περιουσίας ή καταχωρισμένων περιουσιακών στοιχείων ή δικαιωμάτων, το δίκαιο του κράτους στο οποίο βρίσκεται η ακίνητη περιουσία ή έχουν καταχωρισθεί τα περιουσιακά στοιχεία ή τα δικαιώματα.

'Αρθρο 29

Προσαρμογή εμπράγματων δικαιωμάτων

Σε περίπτωση που ένα πρόσωπο επικαλείται εμπράγματο δικαίωμα το οποίο έχει βάσει του εφαρμοστέου στις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων δικαίου, και το εν λόγω εμπράγματο δικαίωμα δεν είναι γνωστό στη νομοθεσία του κράτους μέλους στο οποίο γίνεται η επίλησή του, το δικαίωμα αυτό προσαρμόζεται, εφόσον είναι απαραίτητο και κατά το μέτρο του δυνατού, στο εγγύτερο ισοδύναμο δικαίωμα βάσει του δικαίου αυτού του κράτους, λαμβανομένων υπόψη των σκοπών και των συμφερόντων που επιδιώκονται από το συγκεκριμένο εμπράγματο δικαίωμα και των αποτελεσμάτων που συνδέονται με αυτό.

'Αρθρο 30

Υπερισχύουσες διατάξεις αναγκαστικού δικαίου

1. Οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού δεν μπορούν να περιορίσουν την εφαρμογή των υπερισχουσών διατάξεων αναγκαστικού δικαίου του δικαίου του δικάζοντος δικαστή.
2. Οι υπερισχύουσες διατάξεις αναγκαστικού δικαίου είναι διατάξεις η τήρηση των οποίων κρίνεται πρωταρχικής σημασίας από ένα κράτος μέλος για τη διασφάλιση των δημόσιων συμφερόντων του, όπως η πολιτική, κοινωνική ή οικονομική οργάνωσή του, σε βαθμό που να επιβάλλεται η εφαρμογή τους σε κάθε κατάσταση που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής τους, ανεξάρτητα από το δίκαιο που κατά τα άλλα είναι εφαρμοστέο στις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.

'Αρθρο 31

Δημόσια τάξη του δικάζοντος δικαστή

Η εφαρμογή μιας διάταξης του δικαίου οποιουδήποτε κράτους που καθορίζεται από τον παρόντα κανονισμό μπορεί να αποκλειστεί μόνον εάν η εφαρμογή αυτή είναι προδήλως ασυμβίβαστη με τη δημόσια τάξη του δικάζοντος δικαστή.

'Αρθρο 32

Αποκλεισμός της αναπαραπομπής

Ως δίκαιο ενός κράτους που ορίζεται ως εφαρμοστέο από τον παρόντα κανονισμό είναι το δίκαιο κράτους το οποίο αποτελείται από περισσότερες εδαφικές ενότητες, η καθεμιά από τις οποίες έχει τους δικούς της κανόνες δικαίου για τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων, οι κανόνες του εν λόγω κράτους περί εσωτερικής σύγκρουσης δικαιών θα καθορίσουν τη σχετική εδαφική ενότητα της οποίας οι κανόνες δικαίου εφαρμόζονται.

'Αρθρο 33

Κράτη με περισσότερα του ενός συστήματα δικαίου — Σύγκρουση δικαιών εδαφικού χαρακτήρα

1. Σε περίπτωση που το δίκαιο που ορίζεται ως εφαρμοστέο από τον παρόντα κανονισμό είναι το δίκαιο κράτους το οποίο αποτελείται από περισσότερες εδαφικές ενότητες, η καθεμιά από τις οποίες έχει τους δικούς της κανόνες δικαίου για τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων, οι κανόνες του εν λόγω κράτους περί εσωτερικής σύγκρουσης δικαιών θα καθορίσουν τη σχετική εδαφική ενότητα της οποίας οι κανόνες δικαίου εφαρμόζονται.

2. Ελλείψει σχετικών κανόνων περί εσωτερικής σύγκρουσης δικαιών:

- α) οποιαδήποτε παραπομπή στο δίκαιο του κράτους που αναφέρεται στην παράγραφο 1 θεωρείται, για τους σκοπούς του καθορισμού του εφαρμοστέου δικαίου σύμφωνα με τις διατάξεις περί της συνήθους διαμονής των συντρόφων, ως παραπομπή στο δίκαιο της εδαφικής ενότητας στην οποία οι σύντροφοι έχουν τη συνήθη διαμονή τους.
- β) οποιαδήποτε παραπομπή στο δίκαιο του κράτους που αναφέρεται στην παράγραφο 1 θεωρείται, για τους σκοπούς του καθορισμού του εφαρμοστέου δικαίου σύμφωνα με τις διατάξεις περί της ιδαγένειας των συντρόφων, ως παραπομπή στο δίκαιο της εδαφικής ενότητας με την οποία οι σύντροφοι έχουν τον στενότερο δεσμό.
- γ) οποιαδήποτε παραπομπή στο δίκαιο του κράτους που αναφέρεται στην παράγραφο 1 θεωρείται, για τους σκοπούς του καθορισμού του εφαρμοστέου δικαίου σύμφωνα με οποιεσδήποτε άλλες διατάξεις που αφορούν άλλα στοιχεία ως συνδετικούς παράγοντες, ως παραπομπή στο δίκαιο της εδαφικής ενότητας στην οποία βρίσκεται το συγκεκριμένο στοιχείο.

'Αρθρο 34

Κράτη με περισσότερα του ενός συστήματα δικαίου — σύγκρουση δικαιών προσωπικού χαρακτήρα

Όσον αφορά κράτος που έχει δύο ή περισσότερα συστήματα δικαίου ή σύνολα κανόνων που εφαρμόζονται σε διαφορετικές κατηγορίες προσώπων σε σχέση με τις περιουσιακές σχέσεις καταχωρισμένων συντρόφων, οποιαδήποτε παραπομπή στο δίκαιο αυτού του κράτους θεωρείται ως παραπομπή στο σύστημα δικαίου ή το σύνολο των κανόνων που καθορίζεται από τους ισχύοντες κανόνες στο συγκεκριμένο κράτος. Σε περίπτωση έλλειψης τέτοιων κανόνων, εφαρμόζεται το σύστημα δικαίου ή το σύνολο των κανόνων με το οποίο οι σύντροφοι έχουν τον στενότερο δεσμό.

'Αρθρο 35

Μη εφαρμογή του παρόντος κανονισμού σε εσωτερικές συγκρούσεις δικαιών

Τα κράτη μέλη που περιλαμβάνουν διάφορες εδαφικές ενότητες από τις οποίες καθεμία έχει τους δικούς της κανόνες δικαιόου για τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων, δεν υποχρεούνται να εφαρμόζουν τον παρόντα κανονισμό στις συγκρούσεις δικαιών που αφορούν αποκλειστικά τις εδαφικές αυτές ενότητες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ, ΕΚΤΕΛΕΣΤΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

'Αρθρο 36

Αναγνώριση

1. Οι αποφάσεις που εκδίδονται σε ένα κράτος μέλος αναγνωρίζονται στα υπόλοιπα κράτη μέλη, χωρίς να απαιτείται καμία ειδική διαδικασία.
2. Σε περίπτωση αμφισβήτησης, κάθε ενδιαφερόμενος που επικαλείται ως κύριο ζήτημα την αναγνώριση απόφασης μπορεί να ζητήσει να διαπιστωθεί, με τις διαδικασίες που προβλέπονται στα άρθρα 44 έως 57, ότι η απόφαση πρέπει να αναγνωριστεί.
3. Εάν η επίκληση της αναγνώρισης γίνεται παρεμπιπτόντως ενώπιον δικαστηρίου κράτους μέλους, το δικαστήριο αυτό έχει διεθνή δικαιοδοσία να κρίνει σχετικά.

Άρθρο 37

Λόγοι μη αναγνώρισης

Απόφαση δεν αναγνωρίζεται:

- α) εάν η αναγνώριση είναι προδήλως αντίθετη στη δημόσια τάξη (ordre public) του κράτους μέλους αναγνώρισης·
- β) σε περίπτωση που εκδόθηκε ερήμην, αν το εισαγωγικό της δίκης έγγραφο ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο δεν επιδόθηκε ή κοινοποιήθηκε στον εναγόμενο εγκαίρως και κατά τέτοιον τρόπο ώστε να μπορεί αυτός να αμυνθεί, εκτός εάν ο εναγόμενος παρέλειψε να ασκήσει ένδικο μέσο κατά της απόφασης ενώ μπορούσε να το πράξει·
- γ) εάν είναι ασυμβίβαστη με απόφαση που εκδόθηκε σε διαδικασία μεταξύ των ίδιων διαδίκων στο κράτος μέλος στο οποίο ζητείται η αναγνώριση·
- δ) εάν είναι ασυμβίβαστη με προγενέστερη απόφαση που εκδόθηκε σε άλλο κράτος μέλος ή σε τρίτο κράτος μεταξύ των ίδιων διαδίκων σχετικά με το ίδιο αντικείμενο και την ίδια αιτία, εφόσον η προγενέστερη απόφαση πληροί τις απαραίτητες προϋποθέσεις για την αναγνώρισή της στο κράτος μέλος στο οποίο ζητείται η αναγνώριση.

Άρθρο 38

Θεμελιώδη δικαιώματα

Το άρθρο 37 του παρόντος κανονισμού εφαρμόζεται από τα δικαστήρια και άλλες αρμόδιες αρχές των κρατών μελών με σεβασμό στα θεμελιώδη δικαιώματα και τις θεμελιώδεις αρχές που αναγνωρίζονται στον Χάρτη, και ιδιως στο άρθρο 21, που αφορά την αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων.

Άρθρο 39

Απαγόρευση έρευνας της δικαιοδοσίας του δικαστηρίου προέλευσης

1. Η δικαιοδοσία του δικαστηρίου του κράτους μέλους προέλευσης δεν ερευνάται.
2. Το κριτήριο της δημόσιας τάξης που προβλέπεται στο άρθρο 37 δεν εφαρμόζεται στους κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας των άρθρων 4 έως 12.

Άρθρο 40

Απαγόρευση της επί της ουσίας αναθεώρησης της απόφασης

Η επί της ουσίας αναθεώρηση απόφασης που εκδίδεται σε κράτος μέλος απαγορεύεται.

Άρθρο 41

Αναστολή της διαδικασίας αναγνώρισης

Το δικαστήριο κράτους μέλους ενώπιον του οποίου ζητείται αναγνώριση απόφασης που εκδόθηκε σε άλλο κράτος μέλος δύναται να αναστείλει τη διαδικασία αν η απόφαση αυτή έχει προσβληθεί με τακτικό ένδικο μέσο στο κράτος μέλος προέλευσης.

'Αρθρο 42

Εκτελεστότητα

Οι αποφάσεις που εκδίδονται σε κράτος μέλος και οι οποίες είναι εκτελεστές στο εν λόγω κράτος καθίστανται εκτελεστές σε άλλο κράτος μέλος αφού κηρυχθούν εκεί εκτελεστές, κατόπιν αιτήσεως κάθε ενδιαφερομένου, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στα άρθρα 44 έως 57.

'Αρθρο 43

Καθορισμός κατοικίας

Για να κρίνει αν, για τους σκοπούς της διαδικασίας που προβλέπεται στα άρθρα 44 έως 57, ο διάδικος έχει την κατοικία του στο κράτος μέλος εκτέλεσης, το επιληφθέν δικαστήριο εφαρμόζει το εσωτερικό δίκαιο του εν λόγω κράτους μέλους.

'Αρθρο 44

Κατά τόπον αρμόδια δικαστήρια

1. Η αίτηση κήρυξης της εκτελεστότητας υποβάλλεται στο δικαστήριο ή στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους εκτέλεσης, του οποίου η ονομασία έχει κοινοποιηθεί από αυτό το κράτος μέλος στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 64.
2. Η κατά τόπον αρμοδιότητα καθορίζεται από την κατοικία του προσώπου κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση ή από τον τόπο εκτέλεσης.

'Αρθρο 45

Διαδικασία

1. Η διαδικασία υποβολής της αίτησης διέπεται από τη νομοθεσία του κράτους μέλους εκτέλεσης.
2. Ο αιτών δεν απαιτείται να διαδέτει ταχυδρομική διεύθυνση ούτε εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο στο κράτος μέλος εκτέλεσης.
3. Η αίτηση συνοδεύεται υποχρεωτικά από τα ακόλουθα έγγραφα:
  - α) αντίγραφο της απόφασης το οποίο πληροί τις αναγκαίες προϋποθέσεις γνησιότητας,
  - β) βεβαίωση που εκδίδεται από το δικαστήριο ή την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους προέλευσης με χρήση του εντύπου που θα καταρτίστει με τη συμβουλευτική διαδικασία του άρθρου 67 παράγραφος 2, με την επιφύλαξη του άρθρου 46.

'Αρθρο 46

Μη προσκόμιση της βεβαίωσης

1. Εάν η βεβαίωση που προβλέπει το άρθρο 45 παράγραφος 3 στοιχείο β) δεν προσκομιστεί, το δικαστήριο ή η αρμόδια αρχή μπορούν να ορίσουν προθεσμία για την προσκόμιση της ή να δεχθούν ισοδύναμο έγγραφο ή, εφόσον κρίνουν ότι έχουν επαρκώς ενημερωθεί, να απαλλάξουν τον αιτούντα από το βάρος αυτό.
2. Το δικαστήριο ή η αρμόδια αρχή μπορούν να ζητήσουν την προσαγωγή μεταφράσεων ή μεταγραμματισμών των εγγράφων. Η μετάφραση πραγματοποιείται από πρόσωπο που είναι εξουσιοδοτημένο να μεταφράζει σε ένα εκ των κρατών μελών.

'Αρθρο 47

Κήρυξη εκτελεστότητας

Η απόφαση κηρύσσεται εκτελεστή μόλις ολοκληρωθούν οι διατυπώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 45, χωρίς έλεγχο των λόγων μη αναγνώρισης όπως καθορίζονται στο άρθρο 37. Ο διάδικος κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση δεν δύναται στο στάδιο αυτό της διαδικασίας να καταθέσει προτάσεις.

'Αρθρο 48

Γνωστοποίηση της απόφασης επί της αίτησης κήρυξης της εκτελεστότητας

1. Η απόφαση επί της αίτησης για την κήρυξη της εκτελεστότητας γνωστοποιείται χωρίς καθυστέρηση στον αιτούντα κατά τη διαδικασία που προβλέπει το δίκαιο του κράτους μέλους εκτέλεσης.
2. Η κήρυξη της εκτελεστότητας επιδίδεται ή κοινοποιείται στον καθ' ου η εκτέλεση, μαζί με την απόφαση, εφόσον αυτή δεν έχει ήδη επιδοθεί ή κοινοποιηθεί στον εν λόγω διάδικο.

'Αρθρο 49

Ένδικο μέσο κατά της απόφασης επί της αίτησης κήρυξης της εκτελεστότητας

1. Κατά της απόφασης που εκδίδεται επί της αίτησης κήρυξης της εκτελεστότητας μπορεί να ασκηθεί ένδικο μέσο και από τους δύο διαδίκους.
2. Το ένδικο μέσο ασκείται ενώπιον του δικαστηρίου η ονομασία του οποίου έχει γνωστοποιηθεί από το οικείο κράτος μέλος στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 64.
3. Το ένδικο μέσο εκδικάζεται σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν τη διαδικασία της αμφισβητούμενης δικαιοδοσίας.
4. Αν ο διάδικος κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση ερημοδικήσει ενώπιον του δικαστηρίου που επιλαμβάνεται του ένδικου μέσου, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 16 ακόμα και αν ο διάδικος κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση δεν έχει την κατοικία του στο έδαφος κάποιου από τα κράτη μέλη.
5. Το ένδικο μέσο κατά της κήρυξης εκτελεστότητας ασκείται εντός προθεσμίας 30 ημερών από την επίδοση ή την κοινοποίησή της. Εάν ο διάδικος κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση έχει την κατοικία του στο έδαφος κράτους μέλους άλλου από εκείνο στο οποίο κηρύχθηκε η εκτελεστότητα, η προθεσμία για την άσκηση του ένδικου μέσου είναι 60 ημέρες από την ημέρα που έγινε η επίδοση ή η κοινοποίηση προσωπικά ή στην κατοικία του. Η προθεσμία δεν παρεκτείνεται λόγω αποστάσεως.

'Αρθρο 50

Διαδικασία προσβολής της απόφασης επί του ενδίκου μέσου

Η απόφαση επί του ενδίκου μέσου μπορεί να προσβληθεί μόνο με το ένδικο μέσο που έχει γνωστοποιηθεί από το οικείο κράτος μέλος στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 64.

'Αρθρο 51

Απόρριψη ή ανάκληση κήρυξης της εκτελεστότητας

Το δικαστήριο ενώπιον του οποίου ασκήθηκε το ένδικο μέσο δυνάμει του άρθρου 49 ή του άρθρου 50 απορρίπτει ή ανακαλεί την κήρυξη της εκτελεστότητας μόνον εφόσον συντρέχει λόγος από τους οριζόμενους στο άρθρο 37. Αποφασίζει χωρίς καθυστέρηση.

'Αρθρο 52

Αναστολή της διαδικασίας

Το δικαστήριο ενώπιον του οποίου ασκείται το ένδικο μέσο σύμφωνα με το άρθρο 49 ή το άρθρο 50 αναστέλλει τη διαδικασία, με αίτηση του διαδίκου κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση, αν στο κράτος μέλος προέλευσης ανασταλεί η εκτελεστότητα της απόφασης λόγω της άσκησης ένδικου μέσου.

'Αρθρο 53

Ασφαλιστικά μέτρα

- Όταν μια απόφαση πρέπει να αναγνωριστεί σύμφωνα με το παρόν κεφάλαιο, ο αιτών δύναται να ζητήσει ασφαλιστικά μέτρα σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους εκτέλεσης χωρίς να απαιτείται να κηρυχθεί εκτελεστή η απόφαση δυνάμει του άρθρου 47.
- Η κήρυξη της εκτελεστότητας εμπεριέχει αυτοδικαίως τη δυνατότητα λήψης ασφαλιστικών μέτρων.
- Κατά τη διάρκεια της προθεσμίας προσφυγής που προβλέπεται στο άρθρο 49 παράγραφος 5, κατά της κήρυξης της εκτελεστότητας και έως ότου εκδοθεί απόφαση για την προσφυγή αυτή, μπορούν να ληφθούν μόνο ασφαλιστικά μέτρα επί της περιουσίας του προσώπου κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση.

'Αρθρο 54

Μερική εκτελεστότητα

- Εάν η απόφαση έκρινε επί πολλών αξιώσεων, και η εκτελεστότητα δεν μπορεί να κηρυχθεί για όλες, το δικαστήριο ή η αρμόδια αρχή κηρύσσει την εκτελεστότητα για μία ή περισσότερες από τις αξιώσεις.
- Ο αιτών δύναται να ζητήσει την κήρυξη εκτελεστότητας για ορισμένα μόνο μέρη μιας απόφασης.

'Αρθρο 55

Δικαστική αρωγή

Ο αιτών ο οποίος στο κράτος μέλος προέλευσης έχει εν όλω ή εν μέρει λάβει νομική αρωγή ή απαλλαγή από τα έξοδα ή τις δαπάνες, δικαιούται, σε οποιαδήποτε διαδικασία κήρυξης της εκτελεστότητας, να επωφεληθεί από την ευνοϊκότερη νομική αρωγή ή να τύχει της πλέον εκτεταμένης απαλλαγής από έξοδα και δαπάνες, η οποία προβλέπεται από το δίκαιο του κράτους μέλους εκτέλεσης.

'Αρθρο 56

Καμία εγγυοδοσία ή κατάθεση χρηματικού ποσού

Σε διάδικο που ζητεί σε κράτος μέλος την αναγνώριση, την εκτελεστότητα ή την εκτέλεση απόφασης η οποία έχει εκδοθεί σε άλλο κράτος μέλος, καμία εγγυοδοσία ή κατάθεση χρηματικού ποσού, ανεξάρτητα από την ονομασία της, δεν μπορεί να επιβληθεί με την αιτιολογία ότι είναι αλλοδαπός ή ότι δεν έχει την κατοικία του ή τη διαμονή του στο κράτος μέλος εκτέλεσης.

'Αρθρο 57

Καμία φορολογική επιβάρυνση ή τέλος

Καμία φορολογική επιβάρυνση ή τέλος ανάλογα με την αξία της διαφοράς δεν επιβάλλεται στο κράτος μέλος εκτέλεσης κατά τη διαδικασία κήρυξης της εκτελεστότητας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΙ

'Αρθρο 58

Αποδοχή των δημόσιων εγγράφων

1. Δημόσιο έγγραφο που καταρτίζεται σε ένα κράτος μέλος έχει την ίδια αποδεικτική ισχύ σε άλλο κράτος μέλος με αυτήν που έχει στο κράτος μέλος προέλευσης ή την πλησιέστερη ισχύ, υπό τον όρο ότι αυτό δεν αντιβαίνει προδήλως στη δημόσια τάξη (ordre public) του συγκεκριμένου κράτους μέλους.

Το πρόσωπο που επιδύμει να χρησιμοποιήσει δημόσιο έγγραφο σε άλλο κράτος μέλος μπορεί να ζητήσει από την αρχή που συντάσσει μέσω των εκδιδόμενων εκτελεστικών πράξεων το δημόσιο έγγραφο στο κράτος μέλος προέλευσης να συμπληρώσει το έντυπο που θα καταρτιστεί σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία του άρθρου 67 παράγραφος 2, περιγράφοντας την αποδεικτική ισχύ του δημόσιου εγγράφου στο κράτος μέλος προέλευσης.

2. Τυχόν αμφισβήτηση της γνησιότητας δημόσιου εγγράφου γίνεται ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους μέλους προέλευσης και κρίνεται με βάση το δίκαιο του εν λόγω κράτους. Το δημόσιο έγγραφο που αμφισβήτηθηκε δεν έχει αποδεικτική ισχύ σε άλλο κράτος μέλος για όσο χρονικό διάστημα η αμφισβήτηση εκκρεμεί ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου.

3. Τυχόν αμφισβήτηση που αφορά τις νομικές πράξεις ή τις έννομες σχέσεις που έχουν καταγραφεί σε δημόσιο έγγραφο γίνεται ενώπιον των δικαστηρίων που έχουν διεθνή δικαιοδοσία βάσει του παρόντος κανονισμού και κρίνεται σύμφωνα με το εφαρμοστέο βάσει του κεφαλαίου III δίκαιο. Το δημόσιο έγγραφο που αμφισβήτηθηκε δεν έχει αποδεικτική ισχύ σε κράτος μέλος άλλο από το κράτος μέλος προέλευσης όσον αφορά το στοιχείο που αμφισβήτηθηκε, για όσο χρονικό διάστημα η αμφισβήτηση εκκρεμεί ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου.

4. Εάν το αποτέλεσμα της διαδικασίας ενώπιον δικαστηρίου κράτους μέλους εξαρτάται από απόφαση σχετικά με παρεμπίπτον θέμα όσον αφορά τις νομικές πράξεις ή τις έννομες σχέσεις που έχουν καταγραφεί σε δημόσιο έγγραφο σε υποθέσεις περιουσιακών σχέσεων καταχωρισμένων συντρόφων, το εν λόγω δικαιοδοσία έχει δικαιοδοσία ως προς το θέμα αυτό.

'Αρθρο 59

Εκτελεστότητα των δημόσιων εγγράφων

1. Τα δημόσια έγγραφα που είναι εκτελεστά στο κράτος μέλος προέλευσης κηρύσσονται εκτελεστά σε άλλο κράτος μέλος κατόπιν αιτήσεως κάθε ενδιαφερόμενου μέρους σύμφωνα με τη διαδικασία των άρθρων 44 έως 57.

2. Για τους σκοπούς του άρθρου 45 παράγραφος 3 στοιχείο β), η αρχή που έχει εκδώσει το δημόσιο έγγραφο εκδίδει, κατόπιν αιτήσεως κάθε ενδιαφερόμενου μέρους, βεβαίωση με χρήση του εντύπου που θα καταρτιστεί σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία του άρθρου 67 παράγραφος 2.

3. Το δικαστήριο ενώπιον του οποίου ασκείται ένδικο μέσο δυνάμει του άρθρου 49 ή του άρθρου 50 αρνείται να εκδώσει ή ανακαλεί δήλωση κήρυξης της εκτελεστότητας μόνον εάν η εκτέλεση του συγκεκριμένου δημόσιου εγγράφου είναι προδήλως αντιδετή προς τη δημόσια τάξη (ordre public) του κράτους μέλους εκτέλεσης.

'Αρθρο 60

Εκτελεστότητα δικαστικών συμβιβασμών

1. Δικαστικοί συμβιβασμοί που είναι εκτελεστοί στο κράτος μέλος προέλευσης κηρύσσονται εκτελεστοί σε άλλο κράτος μέλος κατόπιν αιτήσης κάθε ενδιαφερόμενου μέρους σύμφωνα με τη διαδικασία των άρθρων 44 έως 57.

2. Για τους σκοπούς του άρθρου 45 παράγραφος 3 στοιχείο β), το δικαστήριο που ενέκρινε τον συμβιβασμό ή ενώπιον του οποίου αυτός συνήφθη, εκδίει κατόπιν αίτησης κάθε ενδιαιφερόμενου μέρους, βεβαίωση με χρήση του εντύπου που θα καταρτιστεί σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία του άρθρου 67 παράγραφος 2.

3. Το δικαστήριο ενώπιον του οποίου ασκείται ένδικο μέσο δυνάμει του άρθρου 49 ή του άρθρου 50 αρνείται να εκδώσει ή ανακαλεί δήλωση κήρυξης της εκτελεστότητας μόνον εάν η εκτέλεση του συγκεκριμένου δημόσιου εγγράφου είναι προδίλως αντιθετή προς τη δημόσια τάξη (ordre public) του κράτους μέλους εκτέλεσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 61

Επικύρωση ή άλλη ανάλογη διατύπωση

Καμία επικύρωση ή άλλη ανάλογη διατύπωση δεν απαιτείται για έγγραφα τα οποία εκδίδονται σε κράτος μέλος στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 62

Σχέση με τις ισχύουσες διεθνείς συμβάσεις

1. Ο παρών κανονισμός δεν θίγει την εφαρμογή διμερών ή πολυμερών συμβάσεων των οποίων ένα ή περισσότερα κράτη μέλη είναι συμβαλλόμενα μέρη κατά τον χρόνο έκδοσης του παρόντος κανονισμού ή απόφασης σύμφωνα με το δεύτερο ή τρίτο εδάφιο του άρθρου 331 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, που αφορά θέματα τα οποία ρυθμίζονται με τον παρόντα κανονισμό, υπό την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των κρατών μελών δυνάμει του άρθρου 351 της ΣΛΕΕ.

2. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 1, ο παρών κανονισμός υπερισχύει, στις σχέσεις μεταξύ των κρατών μελών, των συμβάσεων που συνάπτουν μεταξύ τους στον βαθμό που αυτές αφορούν θέματα ρυθμιζόμενα από τον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 63

Διαθέσιμες πληροφορίες για το κοινό

Τα κράτη μέλη, προκειμένου να καταστούν οι πληροφορίες διαθέσιμες στο κοινό μέσω του Ευρωπαϊκού Δικτύου για αστικές και εμπορικές υποθέσεις, παρέχουν στην Επιτροπή συνοπτική περιγραφή των εθνικών τους νομοθετικών διατάξεων και διαδικασιών που ισχύουν για τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρισμένων συντρόφων, περιλαμβανομένων των πληροφοριών σχετικά με το είδος της αρχής που είναι αρμόδια για τις περιουσιακές αυτές σχέσεις και σχετικά με τις επιπτώσεις όσον αφορά τρίτα μέρη αναφερόμενα στο άρθρο 28.

Τα κράτη μέλη μεριμνούν για τη διαρκή επικαιροποίηση των πληροφοριών.

Άρθρο 64

Πληροφορίες σχετικά με τα στοιχεία επικοινωνίας των αρμόδιων αρχών και τις διαδικασίες

1. Έως τις 29 Απριλίου 2018, τα κράτη μέλη γνωστοποιούν στην Επιτροπή:

- α) τα δικαστήρια ή τις αρχές που είναι αρμόδιες να εξετάζουν τις αιτήσεις για κήρυξη της εκτελεστότητας σύμφωνα με το άρθρο 44 παράγραφος 1 και τα ένδικα μέσα κατά αποφάσεων εκδοθεισών επί των αιτήσεων αυτών σύμφωνα με το άρθρο 49 παράγραφος 2·
- β) τα ένδικα μέσα κατά της απόφασης επί του ενδίκου μέσου που προβλέπονται στο άρθρο 50.

Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή για κάθε μεταγενέστερη τροποποίηση των πληροφοριών αυτών.

2. Η Επιτροπή δημοσιεύει τις πληροφορίες που γνωστοποιήθηκαν σύμφωνα με την παράγραφο 1 στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πλην των διευθύνσεων και των λοιπών στοιχείων επικοινωνίας επαφής των δικαστηρίων και των αρχών που αναφέρονται στο στοιχείο α) της παραγράφου 1.

3. Η Επιτροπή μεριμνά ώστε το κοινό να λάβει γνώση όλων των πληροφοριών που γνωστοποιούνται δυνάμει της παραγράφου 1 με κάθε πρόσφορο τρόπο, ιδίως μέσω του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου για αστικές και εμπορικές υποθέσεις.

Άρθρο 65

Κατάρτιση και μεταγενέστερη τροποποίηση του καταλόγου πληροφοριών που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2

1. Η Επιτροπή, με βάση τις κοινοποιήσεις των κρατών μελών, καταρτίζει τον κατάλογο των άλλων αρχών και επαγγελματιών του νομικού κλάδου που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2.

2. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή κάθε μεταγενέστερη τροποποίηση στις πληροφορίες του καταλόγου αυτού. Η Επιτροπή τροποποιεί τον κατάλογο αναλόγως.

3. Η Επιτροπή δημοσιεύει τον κατάλογο και κάθε μεταγενέστερη τροποποίηση του καταλόγου αυτού στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. Η Επιτροπή μεριμνά ώστε το κοινό να λάβει γνώση όλων των πληροφοριών που γνωστοποιούνται δυνάμει των παραγράφων 1 και 2 με κάθε άλλο πρόσφορο τρόπο, ιδίως μέσω του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου για αστικές και εμπορικές υποθέσεις.

Άρθρο 66

Σύνταξη και μεταγενέστερη τροποποίηση των βεβαιώσεων και των εντύπων που προβλέπονται στο άρθρο 45 παράγραφος 3 στοιχείο β) και στα άρθρα 58, 59 και 60

Η Επιτροπή εγκρίνει εκτελεστικές πράξεις για τη σύνταξη και μεταγενέστερη τροποποίηση των βεβαιώσεων και των εντύπων που προβλέπονται στο άρθρο 45 παράγραφος 3 στοιχείο β) και στα άρθρα 58, 59 και 60. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 67 παράγραφος 2.

Άρθρο 67

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

2. Όταν γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 68

Ρήτρα επανεξέτασης

1. Έως τις 29 Ιανουαρίου 2027, και στη συνέχεια ανά πέντε έτη, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Η έκθεση αυτή συνοδεύεται, ενδεχομένως, από προτάσεις προσαρμογής του παρόντος κανονισμού.

2. Έως τις 29 Ιανουαρίου 2024, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή έκθεση σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 9 και 38 του παρόντος κανονισμού. Η έκθεση αυτή αξιολογεί ιδίως τον βαθμό στον οποίο τα εν λόγω άρθρα έχουν διασφαλίσει την πρόσβαση στη δικαιοσύνη.

3. Για τους σκοπούς των εκθέσεων των παραγράφων 1 και 2, τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή στοιχεία που αφορούν την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού από τα δικαστήριά τους.

Άρθρο 69

Μεταβατικές διατάξεις

1. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται μόνο σε νομικές διαδικασίες που κινούνται, σε επίσημα έγγραφα που συντάσσονται ή καταχωρίζονται επισήμως και σε δικαστικούς συμβιβασμούς που εγκρίνονται ή συνάπτονται κατά ή μετά τις 29 Ιανουαρίου 2019, με την επιφύλαξη των παραγράφων 2 και 3.

2. Εάν η αγωγή ασκήθηκε στο κράτος προέλευσης πριν τις 29 Ιανουαρίου 2019, οι αποφάσεις που εκδίδονται μετά την εν λόγω ημερομηνία αναγνωρίζονται και εκτελούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του κεφαλαίου IV, εφόσον οι κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας που εφαρμόστηκαν είναι σύμφωνοι με αυτούς που προβλέπονται από τις διατάξεις του κεφαλαίου II.

3. Το κεφάλαιο III ισχύει μόνο για τους συντρόφους που καταχωρίζονται τη συμβίωσή τους ή ορίζουν το εφαρμοστέο δίκαιο στις μεταξύ τους περιουσιακές σχέσεις εκ της καταχωρισμένης συμβίωσης μετά τις 29 Ιανουαρίου 2019.

Άρθρο 70

Έναρξη ισχύος

1. Ο παρών κανονισμός τίθεται σε ισχύ την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται στα κράτη μέλη που συμμετέχουν στην ενισχυμένη συνεργασία στον τομέα της διεθνούς δικαιοδοσίας, του εφαρμοστέου δικαίου και της αναγνώρισης και εκτέλεσης αποφάσεων επί περιουσιακών σχέσεων διεθνών ζευγαριών, που καλύπτει ζητήματα γαμικών περιουσιακών σχέσεων και περιουσιακών συνεπειών καταχωρισμένων συμβιώσεων, όπως η ενισχυμένη αυτή συνεργασία εγκρίθηκε με την απόφαση (ΕΕ) 2016/954.

Εφαρμόζεται από τις 29 Ιανουαρίου 2019, εκτός από τα άρθρα 63 και 64, τα οποία εφαρμόζονται από τις 29 Απριλίου 2018, και τα άρθρα 65, 66 και 67, τα οποία εφαρμόζονται από τις 29 Ιουλίου 2016. Για τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στην ενισχυμένη συνεργασία δυνάμει αποφάσεως εκδοθείσας σύμφωνα με το άρθρο 331 παράγραφος 1 δεύτερο ή τρίτο εδάφιο της ΣΛΕΕ, ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται από την ημερομηνία που ορίζεται στη συγκεκριμένη απόφαση.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα στα συμμετέχοντα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Λουξεμβούργο, 24 Ιουνίου 2016.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

A.G. KOENDERS

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2016/1105 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 7ης Ιουλίου 2016

για καθορισμό των κατ' αποκοπή τιμών εισαγωγής για τον προσδιορισμό της τιμής εισόδου ορισμένων οπωροκηπευτικών

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου (⁽¹⁾),

Έχοντας υπόψη τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 543/2011 της Επιτροπής, της 7ης Ιουνίου 2011, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου όσον αφορά τους τομείς των οπωροκηπευτικών και των μεταποιημένων οπωροκηπευτικών (⁽²⁾), και ιδίως το άρθρο 136 παράγραφος 1,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 543/2011 προβλέπει, κατ' εφαρμογή των αποτελεσμάτων των πολυμερών εμπορικών διαπραγματεύσεων του Γύρου της Ουρουγουάης, τα κριτήρια για τον καθορισμό από την Επιτροπή των κατ' αποκοπή τιμών εισαγωγής από τρίτες χώρες, για τα προϊόντα και τις περιόδους που ορίζονται στο παράρτημα XVI μέρος Α του εν λόγω κανονισμού.
- (2) Η κατ' αποκοπή τιμή εισαγωγής υπολογίζεται κάθε εργάσιμη ημέρα, σύμφωνα με το άρθρο 136 παράγραφος 1 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 543/2011, λαμβανομένων υπόψη των ημερήσιων μεταβλητών στοιχείων. Συνεπώς, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Οι κατ' αποκοπή τιμές εισαγωγής που αναφέρονται στο άρθρο 136 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 543/2011 καθορίζονται στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 7 Ιουλίου 2016.

Για την Επιτροπή,
εξ ονόματος του Προέδρου,
Jerzy PLEWA

Γενικός Διευθυντής Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης

(¹) ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 671.

(²) ΕΕ L 157 της 15.6.2011, σ. 1.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Οι κατ' αποκοπή τιμές εισαγωγής για τον προσδιορισμό της τιμής εισόδου ορισμένων οπωροκηπευτικών

Κωδικός ΣΟ	Κωδικός τρίτων χωρών ⁽¹⁾	Κατ' αποκοπή τιμή εισαγωγής (ευρώ/100 kg)
0702 00 00	MA	150,6
	ZZ	150,6
0709 93 10	TR	135,9
	ZZ	135,9
0805 50 10	AR	191,9
	BO	220,8
0808 10 80	CL	185,5
	TR	134,0
0808 30 90	UY	143,3
	ZA	149,7
0808 30 90	ZZ	170,9
	AR	155,3
0809 10 00	BR	97,7
	CL	127,3
0809 29 00	CN	116,1
	NZ	145,7
0809 30 10, 0809 30 90	US	149,7
	UY	67,7
0809 40 05	ZA	109,4
	ZZ	121,1
0809 40 05	AR	195,3
	CL	124,9
0809 40 05	CN	91,9
	ZA	119,6
0809 40 05	ZZ	132,9
	TR	208,5
0809 40 05	ZZ	208,5
	TR	326,5
0809 40 05	ZZ	326,5
	TR	126,8
0809 40 05	ZZ	126,8
	TR	160,5
0809 40 05	ZZ	160,5

⁽¹⁾ Ονοματολογία των χωρών που ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1106/2012 της Επιτροπής, της 27ης Νοεμβρίου 2012, για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 471/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις κοινοτικές στατιστικές του εξωτερικού εμπορίου με τις τρίτες χώρες, όσον αφορά την επικαιροποίηση της ονοματολογίας των χωρών και εδαφών (ΕΕ L 328 της 28.11.2012, σ. 7). Ο κωδικός «ZZ» αντιπροσωπεύει «άλλες χώρες καταγωγής».

ΟΔΗΓΙΕΣ

ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2016/1106 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 7ης Ιουλίου 2016

για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/126/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την άδεια οδήγησης

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη την οδηγία 2006/126/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2006, για την άδεια οδήγησης⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 8,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Από την έκδοση της οδηγίας 2006/126/EK έχει σημειωθεί πρόοδος των επιστημονικών γνώσεων σχετικά με τις παθήσεις που επηρεάζουν την ικανότητα οδήγησης, ιδίως όσον αφορά την αξιολόγηση τόσο των συναφών με την οδική ασφάλεια κινδύνων όσο και της αποτελεσματικότητας των θεραπειών που αποσκοπούν στην πρόληψη των εν λόγω κινδύνων.
- (2) Το ισχύον κείμενο της οδηγίας 2006/126/EK δεν αντικατοπτρίζει πλέον τις πιο πρόσφατες γνώσεις σχετικά με τις διαταραχές που προσβάλλουν την καρδιά και τα αιμοφόρα αγγεία, οι οποίες είτε συνιστούν τρέχοντα ή ενδεχόμενο κίνδυνο σοβαρού και αιφνίδιου περιστατικού που επιφέρει ανικανότητα, είτε καθιστούν το άτομο ανίκανο να χειριστεί με ασφάλεια το όχημά του, είτε επιφέρουν και τις δύο αυτές συνέπειες.
- (3) Η επιτροπή για τις άδειες οδήγησης έχει συστήσει ομάδα εργασίας για την οδήγηση και τις καρδιαγγειακές παθήσεις με στόχο την αξιολόγηση από τρέχουσα ιατρική άποψη των κινδύνων οδικής ασφάλειας που συνδέονται με καρδιαγγειακές παθήσεις και την έκπλονηση κατάλληλων κατευθυντήριων γραμμών. Στην έκθεση⁽²⁾ της ομάδας εργασίας αποδεικνύεται η ανάγκη επικαιροποίησης των διατάξεων του παραρτήματος III της οδηγίας 2006/126/EK για τις καρδιαγγειακές παθήσεις. Προτείνεται να ληφθούν υπόψη οι πλέον πρόσφατες ιατρικές γνώσεις και να διευκρινιστεί σαφώς για ποιες παθήσεις επιτρέπεται η οδήγηση και σε ποιες περιπτώσεις η άδεια οδήγησης δεν πρέπει ούτε να χορηγείται ούτε να ανανεώνεται. Επιπλέον, η έκθεση περιλαμβάνει λεπτομερείς πληροφορίες για τον τρόπο με τον οποίο οι αρμόδιες εθνικές αρχές πρέπει να εφαρμόσουν τις επικαιροποιημένες διατάξεις για τις καρδιαγγειακές παθήσεις.
- (4) Οι γνώσεις και οι μέθοδοι για τη διάγνωση και τη θεραπεία της υπογλυκαιμίας έχουν εξελιχθεί από την τελευταία επικαιροποίηση των διατάξεων για τον διαβήτη στο παράρτημα III της οδηγίας 2006/126/EK του 2009. Σύμφωνα με τα συμπεράσματα της ομάδας εργασίας για τον διαβήτη η οποία έχει συσταθεί από την επιτροπή για τις άδειες οδήγησης, οι εξελίξεις αυτές πρέπει να ληφθούν υπόψη με την επικαιροποίηση των οικείων διατάξεων, ιδίως όσον αφορά τη σημασία της υπογλυκαιμίας που εκδηλώνεται κατά τον ύπνο και τη διάρκεια της απαγόρευσης οδήγησης μετά από υποτροπιάζουσα σοβαρή υπογλυκαιμία για τους οδηγούς της ομάδας 1.
- (5) Για την κατάλληλη εξέταση ιδιαίτερων περιπτώσεων και την κατάλληλη προσαρμογή στις μελλοντικές εξελίξεις στους εν λόγω ιατρικούς τομείς, θα πρέπει να παρέχεται στις αρμόδιες εθνικές ιατρικές αρχές των κρατών μελών η επιλογή να επιτρέπουν την οδήγηση σε μεμονωμένες και δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις.
- (6) Επομένως, η οδηγία 2006/126/EK θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.
- (7) Σύμφωνα με την κοινή πολιτική δήλωση της 28ης Σεπτεμβρίου 2011, των κρατών μελών και της Επιτροπής σχετικά με τα επεξηγηματικά έγγραφα⁽³⁾, σε αιτιολογημένες περιπτώσεις, τα κράτη μέλη αναλαμβάνουν να συνοδεύουν την κοινοποίηση των μέτρων μεταφοράς στο εθνικό τους δίκαιο με ένα ή περισσότερα έγγραφα που επεξηγούν τη σχέση ανάμεσα στα συστατικά στοιχεία μιας οδηγίας και στα αντίστοιχα μέρη των νομικών πράξεων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο.

⁽¹⁾ EE L 403 της 30.12.2006, σ. 18.

⁽²⁾ New Standards for Driving and Cardiovascular Diseases, Report of the Expert Group on Driving and Cardiovascular Diseases, (Νέα πρότυπα για την οδήγηση και τις καρδιαγγειακές παθήσεις, Έκθεση της ομάδας εμπειρογνωμόνων για την οδήγηση και τις καρδιαγγειακές παθήσεις) Βρυξέλλες, Οκτώβριος του 2013.

⁽³⁾ EE C 369 της 17.12.2011, σ. 14.

(8) Τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής για τις άδειες οδήγησης,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

'Αρθρο 1

Το παράρτημα III της οδηγίας 2006/126/EK τροποποιείται σύμφωνα με το παράρτημα της παρούσας οδηγίας.

'Αρθρο 2

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν, έως την 1η Ιανουαρίου 2018 το αργότερο, τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία. Κοινοποιούν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.

Εφαρμόζουν τις εν λόγω διατάξεις από την 1η Ιανουαρίου 2018.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, αυτές περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή το κείμενο των βασικών διατάξεων εθνικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

'Αρθρο 3

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

'Αρθρο 4

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 7 Ιουλίου 2016.

*Για την Επιτροπή
Ο Πρόεδρος
Jean-Claude JUNCKER*

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Το παράρτημα III της οδηγίας 2006/126/EK τροποποιείται ως εξής:

1. Η ενότητα 9 («ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ») αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ

9. Οι καρδιαγγειακές ασθένειες ή παθήσεις μπορούν να προκαλέσουν αιφνίδια αλλοίωση των εγκεφαλικών λειτουργιών η οποία συνιστά κίνδυνο για την οδική ασφάλεια. Οι εν λόγω ασθένειες μπορούν να αποτελέσουν λόγο προσωρινών ή μόνιμων περιορισμών στην οδήγηση.
- 9.1. Για τις ακόλουθες καρδιαγγειακές ασθένειες, η άδεια οδήγησης μπορεί να χορηγείται ή να ανανεώνεται για υποψηφίους ή οδηγούς που ανήκουν στις κατωτέρω ομάδες, μόνο κατόπιν αποτελεσματικής θεραπείας της ασθένειας και υπό την προϋπόθεση αρμόδιας ιατρικής βεβαίωσης και, εφόσον απαιτείται, τακτικού ιατρικού ελέγχου:
  - a) βραδυαρρυθμίες (φλεβοκομβική διαταραχή και διαταραχές αγωγιμότητας) και ταχυαρρυθμίες (υπερκοιλιακές και κοιλιακές αρρυθμίες) με ιστορικό συγκοπής ή συγκοπικών επεισοδίων που οφείλονται σε διαταραχές του καρδιακού ρυθμού (ισχύει για τις ομάδες 1 και 2).
  - b) βραδυαρρυθμίες: φλεβοκομβική διαταραχή και διαταραχές αγωγιμότητας με δευτέρου βαθμού κολποκοιλιακό αποκλεισμό τύπου Mobitz 2, τρίτου βαθμού κολποκοιλιακό αποκλεισμό ή εναλλασσόμενο αποκλεισμό σκέλους (ισχύει μόνο για την ομάδα 2).
  - c) ταχυαρρυθμίες (υπερκοιλιακές και κοιλιακές αρρυθμίες) με
    - δομική καρδιοπάθεια και εμμένουσα κοιλιακή ταχυκαρδία (ισχύει για τις ομάδες 1 και 2), ή
    - πολύμορφη μη εμμένουσα κοιλιακή ταχυκαρδία, εμμένουσα κοιλιακή ταχυκαρδία ή για την οποία ενδείκνυται απινδωτής (ισχύει μόνο για την ομάδα 2).
  - d) συμπτώματα στημάγχης (ισχύει για τις ομάδες 1 και 2).
  - e) εμφύτευση ή αντικατάσταση μόνιμου βηματοδότη (ισχύει μόνο για την ομάδα 2).
  - στ) εμφύτευση ή αντικατάσταση απινδωτή ή κατάλληλη ή ακατάλληλη απινδωση (ισχύει μόνο για την ομάδα 1).
  - ζ) συγκοπή (παροδική απώλεια συνείδησης και του τόνου στάσεως που χαρακτηρίζεται από αιφνίδια έναρξη, σύντομη διάρκεια και αυθόρμητη ανάρρωση και οφείλεται σε γενική εγκεφαλική υποαιμάτωση η οποία αποδίδεται σε αντανακλαστικά αίτια άγνωστης αιτίας, χωρίς την ένδειξη υφέρπουσας καρδιοπάθειας) (ισχύει για τις ομάδες 1 και 2).
  - η) οξύ στεφανιαίο σύνδρομο (ισχύει για τις ομάδες 1 και 2).
  - θ) σταθερή στημάγχη εφόσον τα συμπτώματα δεν εμφανίζονται κατά τη διάρκεια ήπιας άθλησης (ισχύει για τις ομάδες 1 και 2).
    - i) διαδερμική στεφανιαία παρέμβαση (PCI) (ισχύει για τις ομάδες 1 και 2).
    - ia) χειρουργική αορτοστεφανιαίας παράκαμψης (CABG) (ισχύει για τις ομάδες 1 και 2).
    - iβ) εγκεφαλικό επεισόδιο/παροδικό ισχαιμικό αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο (TIA) (ισχύει για τις ομάδες 1 και 2).
    - iγ) σημαντική στένωση της καρωτίδας αρτηρίας (ισχύει μόνο για την ομάδα 2).
    - iδ) μέγιστη διάμετρος αορτής άνω των 5,5 cm (ισχύει μόνο για την ομάδα 2).
    - iε) καρδιακή ανεπάρκεια:
      - σταδίου I, II και III κατά New York Heart Association (NYHA) (ισχύει μόνο για την ομάδα 1),
      - σταδίου I και II κατά NYHA, εφόσον το κλάσμα εξάθησης αριστερής κοιλίας είναι τουλάχιστον 35 % (ισχύει μόνο για την ομάδα 2),
  - ιστ) μεταμόσχευση καρδιάς (ισχύει για τις ομάδες 1 και 2).

- ι) συσκευή υποβοήθησης της καρδιάς (ισχύει μόνο για την ομάδα 1).
- ιη) εγχείριση βαλβίδων (ισχύει για τις ομάδες 1 και 2).
- ιθ) κακοήθης υπέρταση (άνοδος της συστολικής αρτηριακής πίεσης ≥ 180 mmHg ή της διαστολικής αρτηριακής πίεσης ≥ 110 mmHg που συνδέεται με επικείμενη ή προϊούσα βλάβη των οργάνων) (ισχύει για τις ομάδες 1 και 2).

- κ) αρτηριακή πίεση τρίτου βαθμού (διαστολική πίεση ≥ 110 mmHg και/ή συστολική πίεση ≥ 180 mmHg) (ισχύει μόνο για την ομάδα 2).

κα) συγγενής καρδιακή πάθηση (ισχύει για τις ομάδες 1 και 2).

κβ) υπερτροφική καρδιομυοπάθεια, εφόσον δεν συνοδεύεται από συγκοπικά επεισόδια (ισχύει μόνο για την ομάδα 1).

κγ) σύνδρομο μακρού QT που συνοδεύεται από συγκοπικά επεισόδια, ριπιδοειδή ταχυκαρδία ή διάστημα QT > 500 ms (ισχύει μόνο για την ομάδα 1).

- 9.2. Για τις ακόλουθες καρδιαγγειακές ασθένειες, η άδεια οδήγησης δεν μπορεί να χορηγείται ούτε να ανανεώνεται για υποψηφίους ή οδηγούς που ανήκουν στις κατωτέρω ομάδες:

α) εμφύτευση απινιδωτή (ισχύει μόνο για την ομάδα 2).

β) περιφερική αρτηριακή νόσος — ανεύρυσμα θωρακικής και κοιλιακής αορτής, εφόσον η τιμή της μέγιστης διαφέτρου αορτής συνιστά σημαντικό παράγοντα κινδύνου για αιφνίδια ρήξη και, ως εκ τούτου, για αιφνίδιο περιστατικό που επιφέρει ανικανότητα (ισχύει για τις ομάδες 1 και 2).

γ) καρδιακή ανεπάρκεια:

— σταδίου IV κατά NYHA (ισχύει μόνο για την ομάδα 1),

— σταδίου III και IV κατά NYHA (ισχύει μόνο για την ομάδα 2).

δ) συσκευή υποβοήθησης της καρδιάς (ισχύει μόνο για την ομάδα 2):

ε) βαλβιδοπάθεια με αορτική παλινδρόμηση, στένωση αορτής, παλινδρόμηση ή στένωση μιτροειδούς, εφόσον η φυσική λειτουργία εκτιμάται ότι θα είναι σταδίου IV κατά NYHA ή εφόσον έχουν εκδηλωθεί συγκοπικά επεισόδια (ισχύει μόνο για την ομάδα 1).

στ) βαλβιδοπάθεια σταδίου III ή IV κατά NYHA με κλάσμα εξάρτησης κάτω του 35 %, στένωση μιτροειδούς και σοβαρή πνευμονική υπέρταση ή με σοβαρή στένωση αορτής βάσει υπερηχοκαρδιογραφήματος ή στένωση αορτής που προκαλεί συγκοπή, με την εξαίρεση πλήρως ασυμπτωματικής σοβαρής στένωσης αορτής εφόσον πληρούνται οι απαιτήσεις της δοκιμασίας κόπωσης (ισχύει μόνο για την ομάδα 2).

ζ) δομικές και ηλεκτρικές καρδιομυοπάθειες — υπερτροφική καρδιομυοπάθεια με ιστορικό συγκοπής ή με ταυτόχρονη ύπαρξη δύο ή περισσότερων εκ των ακόλουθων συνθηκών: πάλος τοιχώματος αριστερής κοιλίας > 3 cm, μη εμφένουσα κοιλιακή ταχυκαρδία, οικογενειακό ιστορικό αιφνίδιου θανάτου (σε συγγενή πρώτου βαθμού), διατήρηση της αρτηριακής πίεσης κατά την άθληση (ισχύει μόνο για την ομάδα 2).

η) σύνδρομο μακρού QT που συνοδεύεται από συγκοπικά επεισόδια, ριπιδοειδή ταχυκαρδία και διάστημα QT > 500 ms (ισχύει μόνο για την ομάδα 2).

θ) σύνδρομο Brugada με συγκοπή ή αιφνίδιο καρδιακό θάνατο που ανετράπη (ισχύει για τις ομάδες 1 και 2).

Η άδεια οδήγησης μπορεί να χορηγείται ή να ανανεώνεται σε εξαιρετικές περιπτώσεις που αιτιολογούνται δεόντως από έγκυρη ιατρική γνωστεύση και υπό την προϋπόθεση ότι οι ασθένεις υποβάλλονται σε τακτικές ιατρικές εξετάσεις προκειμένου να ελέγχεται η ικανότητά τους να οδηγούν το όχημά τους με ασφάλεια, λαμβανομένων υπόψη των επιπτώσεων της ασθένειας.

9.3. Λοιπές καρδιομυοπάθειες

Ο κίνδυνος αιφνίδιου περιστατικού που επιφέρει ανικανότητα ελέγχεται σε υποψηφίους ή σε οδηγούς που πάσχουν από ευρέως γνωστές καρδιομυοπάθειες (π.χ. αρρυθμογόνο καρδιομυοπάθεια της δεξιάς κοιλίας, μη συμπιεστική καρδιομυοπάθεια, κατεχολαμινεργική πολύμορφη κοιλιακή ταχυκαρδία και σύνδρομο σύντομου QT) ή από νέες καρδιομυοπάθειες που ενδέχεται να ανακαλυφθούν. Απαιτείται προσεκτική εξέταση από εξειδικευμένο ιατρό. Πρέπει να ληφθούν υπόψη οι προγνωστικοί παράγοντες της συγκεκριμένης καρδιομυοπάθειας.

9.4. Τα κράτη μέλη δύνανται να περιορίσουν τη χορήγηση ή την ανανέωση της άδειας οδήγησης σε υποψηφίους ή οδηγούς που πάσχουν από άλλες καρδιαγγειακές παθήσεις.».

2. Το σημείο 10.2 της ενότητας 10 («ΣΑΚΧΑΡΩΔΗΣ ΔΙΑΒΗΤΗΣ») αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«10.2. Ο υποψήφιος ή ο οδηγός που πάσχει από σακχαρώδη διαβήτη σε περίπτωση φαρμακευτικής αγωγής που συνεπάγεται κίνδυνο υπογλυκαιμίας πρέπει να αποδείξει ότι αντιλαμβάνεται πλήρως τον κίνδυνο έλευσης υπογλυκαιμίας και ότι διαθέτει επαρκή έλεγχο της κατάστασης.

Η άδεια οδήγησης δεν χορηγείται ούτε ανανεώνεται για υποψηφίους ή οδηγούς με μειωμένη επίγνωση της υπογλυκαιμίας.

Η άδεια οδήγησης δεν χορηγείται ούτε ανανεώνεται για υποψηφίους ή οδηγούς με υποτροπιάζουσα σοβαρή υπογλυκαιμία, εκτός εάν η αίτηση υποστηρίζεται από έγκυρη ιατρική γνωμάτευση και τακτικό ιατρικό έλεγχο. Στην περίπτωση υποτροπιάζουσας σοβαρής υπογλυκαιμίας που σημειώνεται κατά τις ώρες εγρήγορσης, η άδεια δεν χορηγείται ούτε ανανεώνεται έως τρεις μήνες μετά το τελευταίο επεισόδιο.

Η άδεια οδήγησης μπορεί να χορηγείται ή να ανανεώνεται σε εξαιρετικές περιπτώσεις που αιτιολογούνται δεόντως από έγκυρη ιατρική γνωμάτευση και υπό την προϋπόθεση ότι οι ασθενείς υποβάλλονται σε τακτικές ιατρικές εξετάσεις προκειμένου να ελέγχεται η ικανότητά τους να οδηγούν το όχημά τους με ασφάλεια, λαμβανομένων υπόψη των επιπτώσεων της ασθένειας.».

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ (ΚΕΠΠΑ) 2016/1107 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 7ης Ιουλίου 2016

για την τροποποίηση της κοινής δράσης 2005/889/ΚΕΠΠΑ σχετικά με την ίδρυση αποστολής συνοριακής συνδρομής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το σημείο διέλευσης της Ράφα (EU BAM Rafah)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και ιδίως το άρθρο 28, το άρθρο 42 παράγραφος 4 και το άρθρο 43 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Υπατικής Εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 25 Νοεμβρίου 2005 το Συμβούλιο υιοθέτησε την κοινή δράση 2005/889/ΚΕΠΠΑ (¹).
- (2) Στις 2 Ιουλίου 2015 το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2015/1065 (²) για την τροποποίηση της κοινής δράσης 2005/889/ΚΕΠΠΑ και την παράτασή της μέχρι τις 30 Ιουνίου 2016.
- (3) Μετά την ενδιάμεση στρατηγική επισκόπηση της EU BAM Rafah, η αποστολή θα πρέπει να παραταθεί για μια επιπλέον περίοδο 12 μηνών, μέχρι τις 30 Ιουνίου 2017.
- (4) Η κοινή δράση 2005/889/ΚΕΠΠΑ θα πρέπει, επομένως, να τροποποιηθεί αναλόγως.
- (5) Η EU BAM Rafah θα διεξαχθεί στο πλαίσιο κατάστασης η οποία ενδέχεται να επιδεινωθεί και θα μπορούσε να αποτελέσει τροχοπέδη στην εκπλήρωση των στόχων της εξωτερικής δράσης της Ένωσης, όπως εκτίθενται στο άρθρο 21 της Συνθήκης,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η κοινή δράση 2005/889/ΚΕΠΠΑ τροποποιείται ως εξής:

- 1) στο άρθρο 13 παράγραφος 1 προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Το ποσό δημοσιονομικής αναφοράς που προορίζεται να καλύψει τις δαπάνες της EU BAM Rafah για την περίοδο από την 1η Ιουλίου 2016 έως τις 30 Ιουνίου 2017 ανέρχεται σε 1 545 000 EUR.»

- 2) στο άρθρο 16, το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Λήγει στις 30 Ιουνίου 2017.».

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την ημερομηνία της έκδοσής της.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιουλίου 2016.

Βρυξέλλες, 7 Ιουλίου 2016.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. LAJČÁK

(¹) Κοινή δράση 2005/889/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2005 σχετικά με την ίδρυση αποστολής συνοριακής συνδρομής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το σημείο διέλευσης της Ράφα (EU BAM Rafah) (ΕΕ L 327 της 14.12.2005, σ. 28).

(²) Απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2015/1065 του Συμβουλίου, της 2ας Ιουλίου 2015, για την τροποποίηση της κοινής δράσης 2005/889/ΚΕΠΠΑ σχετικά με την ίδρυση αποστολής συνοριακής συνδρομής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το σημείο διέλευσης της Ράφα (EU BAM Rafah) (ΕΕ L 174 της 3.7.2015, σ. 23).

ΑΠΟΦΑΣΗ (ΚΕΠΠΑ) 2016/1108 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 7ης Ιουλίου 2016

που τροποποιεί την απόφαση 2013/354/ΚΕΠΠΑ για την αστυνομική αποστολή της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα παλαιστινιακά εδάφη (EUPOL COPPS)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και ιδίως το άρθρο 28, το άρθρο 42 παράγραφος 4 και το άρθρο 43 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Υπατικής Εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 3 Ιουλίου 2013 το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφαση 2013/354/ΚΕΠΠΑ ⁽¹⁾, με την οποία συνεχίστηκε η EUPOL COPPS από την 1η Ιουλίου 2013.
- (2) Στις 2 Ιουλίου 2015 το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2015/1064 ⁽²⁾, η οποία τροποποίησε την απόφαση 2013/354/ΚΕΠΠΑ και παρέτεινε την EUPOL COPPS από την 1η Ιουλίου 2015 μέχρι τις 30 Ιουνίου 2016.
- (3) Μετά την ενδιάμεση στρατηγική επισκόπηση της αποστολής EUPOL COPPS, η αποστολή θα πρέπει να παραταθεί για μια επιπλέον περίοδο 12 μηνών, μέχρι τις 30 Ιουνίου 2017.
- (4) Η απόφαση 2013/354/ΚΕΠΠΑ θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.
- (5) Η EUPOL COPPS θα διεξαχθεί στο πλαίσιο μιας κατάστασης που ενδέχεται να επιδεινωθεί και να παρεμποδίσει την επίτευξη των στόχων της εξωτερικής δράσης της Ένωσης, όπως ορίζονται στο άρθρο 21 της Συνθήκης,

ΕΞΕΔΟΣ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η απόφαση 2013/354/ΚΕΠΠΑ τροποποιείται ως εξής:

- 1) Στο άρθρο 12 παράγραφος 1, προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Το ποσό δημοσιονομικής αναφοράς που προορίζεται για την κάλυψη δαπανών που αφορούν την EUPOL COPPS για την περίοδο από την 1η Ιουλίου 2016 έως τις 30 Ιουνίου 2017 ανέρχεται σε 10 320 000 EUR..».

- 2) Στο άρθρο 15, το τρίτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Λήγει στις 30 Ιουνίου 2017.».

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την ημερομηνία της έκδοσής της.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιουλίου 2016.

Βρυξέλλες, 7 Ιουλίου 2016.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
M. LAJČÁK

⁽¹⁾ Απόφαση 2013/354/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 3ης Ιουλίου 2013, για την αστυνομική αποστολή της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα παλαιστινιακά εδάφη (EUPOL COPPS) (ΕΕ L 185 της 4.7.2013, σ. 12).

⁽²⁾ Απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2015/1064 του Συμβουλίου, της 2ας Ιουλίου 2015, σχετικά με την τροποποίηση της απόφασης 2013/354/ΚΕΠΠΑ σχετικά με την αστυνομική αποστολή της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα παλαιστινιακά εδάφη (EUPOL COPPS) (ΕΕ L 174 της 3.7.2015, σ. 21).

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2016/1109 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 6ης Ιουλίου 2016

σχετικά με αίτημα της Ιταλίας για παρέκκλιση σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 4 της οδηγίας 98/41/EK του Συμβουλίου σχετικά με την καταγραφή των ατόμων που ταξιδεύουν με επιβατηγά πλοία που εκτελούν δρομολόγια προς ή από λιμένες των κρατών μελών της Κοινότητας

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2016) 4137]

(Το κείμενο στην ιταλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη την οδηγία 98/41/EK του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 1998, σχετικά με την καταγραφή των ατόμων που ταξιδεύουν με επιβατηγά πλοία που εκτελούν δρομολόγια προς ή από λιμένες των κρατών μελών της Κοινότητας (¹), και ιδίως το άρθρο 9 παράγραφος 4,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στόχος της οδηγίας 98/41/EK είναι να προωθήσουν η ασφάλεια και οι δυνατότητες διάσωσης των επιβατών και των πληρωμάτων επιβατηγών πλοίων και να διασφαλιστεί ότι η αναζήτηση και διάσωση, καθώς και οι συνέπειες ατυχήματος, θα μπορούν να αντιμετωπίζονται πιο αποτελεσματικά.
- (2) Σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1 της οδηγίας 98/41/EK απαιτείται να καταχωρίζονται ορισμένες πληροφορίες για όλα τα επιβατηγά πλοία που εκτελούν δρομολόγιο άνω των 20 μιλίων από το σημείο αναχώρησής τους.
- (3) Με το άρθρο 9 παράγραφος 4 της οδηγίας 98/41/EK παρέχεται η δυνατότητα στα κράτη μέλη να ζητούν από την Επιτροπή να παρεκκλίνουν από την εν λόγω υποχρέωση.
- (4) Με έγγραφο της 3ης Μαρτίου 2015, η Ιταλική Δημοκρατία διαβίβασε στην Επιτροπή αίτημα παρέκκλισης από την υποχρέωση να καταγράφονται οι πληροφορίες για τα άτομα που επιβαίνουν σε επιβατηγά πλοία οι οποίες καθορίζονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 της οδηγίας 98/41/EK, δύον αφορά όλα τα επιβατηγά πλοία που εκτελούν τα ακόλουθα δρομολόγια: α) Termoli — νήσοι Treniti και αντιστρόφως· β) Terracina — Ponza και αντιστρόφως· και γ) Ponza — Ventotene και αντιστρόφως.
- (5) Για να μπορέσει να αξιολογήσει το αίτημα, η Επιτροπή ζήτησε, στις 4 Ιουνίου 2015, συμπληρωματικές πληροφορίες από την Ιταλία. Στις 10 Νοεμβρίου 2015 η Ιταλική Δημοκρατία διαβίβασε την απάντησή της.
- (6) Στις 31 Μαρτίου 2016 η Ιταλική Δημοκρατία τροποποίησε το πεδίο εφαρμογής του αιτήματος παρέκκλισης σχετικά με ορισμένες εξαιρέσεις για κατηγορίες ατόμων που επιβαίνουν σε επιβατηγά πλοία των οποίων ο αριθμός θα πρέπει να καταγράφεται.
- (7) Η Επιτροπή, επικουρούμενη από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια στη Θάλασσα (EMSA), εξέτασε το αίτημα παρέκκλισης, με βάση τις πληροφορίες που έχει στη διάθεσή της.
- (8) Η Ιταλική Δημοκρατία κοινοποίησε τις ακόλουθες πληροφορίες: 1) είναι μικρότερη του 10 % η επήσια πιθανότητα να υπερβαίνει τα δύο μέτρα το σημαντικό ύψος κύματος στις σχετικές διαδρομές· 2) τα πλοία στα οποία θα εφαρμοζόταν η παρέκκλιση εκτελούν τακτικά δρομολόγια· 3) οι διαδρομές δεν υπερβαίνουν τα 30 μίλια από το σημείο αναχώρησής τους· 4) για τη θαλάσσια περιοχή όπου εκτελούν διαδρομές τα επιβατηγά πλοία υπάρχουν χερσαία βοηθητικά συστήματα ναυσιπλοΐας, καιρικές προγνώσεις καθώς και διαρκή μέσα αναζήτησης και διάσωσης από την ιταλική ακτοφυλακή· 5) είναι ανεπαρκείς η ενδιάμεση υποδομή και οι λιμενικές εγκαταστάσεις για την καταχώρηση των στοιχείων των επιβατών κατά τρόπο συμβατό με το χρονοδιάγραμμα των δρομολογίων και τον συγχρονισμό με τις χερσαίες μεταφορές· 6) το αίτημα παρέκκλισης θα ισχυει για όλους τους μεταφορείς που εκτελούν τα συγκεκριμένα δρομολόγια· και 7) η παρέκκλιση δεν θα ισχυει για την καταγραφή των πληροφοριών σχετικά με τον αριθμό των βρεφών επί των πλοίων ούτε πληροφοριών παρεχόμενων οικειοθελώς από επιβάτη σχετικά με τη βοήθεια που χρειάζεται ο εν λόγω επιβάτης σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.
- (9) Τα τελικά αποτελέσματα της αξιολόγησης αποδεικνύουν ότι πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις για την έγκριση της εν λόγω παρέκκλισης.
- (10) Τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση είναι σύμφωνα με τη γνώμη της Επιτροπής ασφάλειας στη ναυτιλία και πρόληψης της ρύπανσης από τα πλοία,

(¹) EEL 188 της 2.7.1998, σ. 35.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

'Αρθρο 1

1. Εγκρίνεται το αίτημα παρέκκλισης που υπέβαλε η Ιταλική Δημοκρατία, σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 4 της οδηγίας 98/41/EK, σχετικά με την καταγραφή των πληροφοριών για όλους τους επιβάτες πλοίων που εκτελούν τακτικά δρομολόγια στις ακόλουθες γραμμές: Termoli — νήσοι Tremiti και αντιστρόφως, Terracina — Ponza και αντιστρόφως, Ponza — Ventotene και αντιστρόφως.

2. Η παρέκκλιση που προβλέπεται στην παράγραφο 1 δεν ισχύει για την καταγραφή των πληροφοριών σχετικά με τον αριθμό των βρεφών επί των πλοίων ούτε πληροφοριών παρεχόμενων οικειοθελώς από επιβάτη σχετικά με τη βοήθεια που χρειάζεται ο εν λόγω επιβάτης σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.

'Αρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ιταλική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 6 Ιουλίου 2016.

Για την Επιτροπή
Violeta BULC
Μέλος της Επιτροπής

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

ΣΥΣΤΑΣΗ (ΕΕ) 2016/1110 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 28ης Ιουνίου 2016

σχετικά με τον έλεγχο παρουσίας νικελίου σε ζωοτροφές

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 292,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η παρουσία νικελίου (Ni) στις ζωοτροφές μπορεί να προκύψει τόσο από φυσικές όσο και από ανθρωπογενείς πηγές. Επιπλέον, ορισμένες πρώτες ύλες ζωοτροφών περιέχουν μεταλλικό νικέλιο, δεδομένου ότι χρησιμοποιείται ως καταλύτης στην παραγωγή τους.
- (2) Η επιστημονική ομάδα για τις μολυσματικές προσμείξεις στην τροφική αλυσίδα (ομάδα CONTAM) της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων («η Αρχή») εξέδωσε επιστημονική γνώμη σχετικά με τους κινδύνους για την υγεία των ζώων, τη δημόσια υγεία και το περιβάλλον λόγω παρουσίας Ni στις ζωοτροφές (¹).
- (3) Η ομάδα CONTAM κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τυχόν αρνητικές επιπτώσεις του Ni από τις ζωοτροφές για βοοειδή, χοιρίους, κουνέλια, πάπιες, ψάρια, σκύλους κοτόπουλα, ιππούς, πρόβατα, αίγες και γάτες είναι απιθανές. Σχετικά με την αξιολόγηση των κινδύνων για την ανθρώπινη υγεία από την παρουσία Ni σε τρόφιμα ζωικής προέλευσης, η ομάδα CONTAM κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα σημερινά επίπεδα χρόνιας έκθεσης σε Ni στον μέσο όρο του πληθυσμού, λαμβάνοντας υπόψη μόνο τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης, αποτελούν, ίσως, δυνητική πηγή ανησυχίας όσον αφορά τους νέους. Όσον αφορά την οξεία έκθεση μέσω της διατροφής, η ομάδα CONTAM κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα άτομα που έχουν ευαισθησία στο νικέλιο διατρέχουν επίσης κίνδυνο ανάπτυξης δερματικών αντιδράσεων με μορφή εκέξματος μέσω της κατανάλωσης τροφίμων ζωικής προέλευσης. Η συμβολή των τροφίμων ζωικής προέλευσης στη διατροφική έκθεση του ανθρώπου στο Ni, συνεπώς, δεν θα πρέπει να υποτιμάται, ιδίως στις ηλικίες με υψηλή διατροφική έκθεση στο Ni. Ωστόσο, από τα διαθέσιμα δεδομένα δεν κατέστη δυνατόν να καθοριστούν τα ποσοστά μεταφοράς από τις ζωοτροφές στα τρόφιμα ζωικής προέλευσης.
- (4) Επισημαίνεται ότι τα στοιχεία σχετικά με την εμφάνιση Ni στις ζωοτροφές τα οποία χρησιμοποιούνται στην επιστημονική γνώμη της EFSA προέρχονται κατά κύριο λόγο από ένα κράτος μέλος και, ως εκ τούτου, δεν αντιπροσωπεύουν κατ' ανάγκην την ύπαρξη Ni στις ζωοτροφές της ΕΕ.
- (5) Κατά συνέπεια, είναι σκόπιμο να παρακολουθείται η παρουσία Ni στις ζωοτροφές σε ολόκληρη την ΕΕ πριν εξεταστεί το ενδεχόμενο καθορισμό μέγιστων επιπέδων Ni στις ζωοτροφές ή οποιωνδήποτε άλλων μέτρων διαχείρισης του κινδύνου, ώστε να εξασφαλίζεται υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας του ανθρώπου και των ζώων,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΥΣΤΑΣΗ:

1. Τα κράτη μέλη θα πρέπει, με την ενεργό συμμετοχή των υπευθύνων των επιχειρήσεων ζωοτροφών, να διεξάγουν έλεγχο για την παρουσία Ni στις ζωοτροφές.
2. Για να εξασφαλιστεί ότι τα δείγματα είναι αντιπροσωπευτικά για την παρτίδα από την οποία λαμβάνεται το δείγμα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ακολουθούν τις διαδικασίες δειγματοληψίας που προβλέπει ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 152/2009 της Επιτροπής (²).

(¹) EFSA CONTAM Panel (Επιστημονική ομάδα για τις μολυσματικές προσμείξεις στην τροφική αλυσίδα), 2015. Επιστημονική γνώμη σχετικά με τους κινδύνους για την υγεία των ζώων, τη δημόσια υγεία και το περιβάλλον που συνδέονται με την παρουσία του νικελίου στις ζωοτροφές. EFSA Journal 2015;13(4):4074, σ. 76- doi:10.2903/j.efsa.2015.4074- www.efsa.europa.eu/efsajournal

(²) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 152/2009 της Επιτροπής, της 27ης Ιανουαρίου 2009, για τον καθορισμό μενόδων δειγματοληψίας και ανάλυσης για τον επίσημο έλεγχο των ζωοτροφών (ΕΕ L 54 της 26.2.2009, σ. 1).

3. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα αναλυτικά αποτελέσματα διαβιβάζονται σε τακτική βάση και, το αργότερο, έως τις 31 Οκτωβρίου 2017 στην EFSA, με το μορφότυπο υποβολής στοιχείων της EFSA, σύμφωνα με τις απαιτήσεις των κατευθυντήριων γραμμών της EFSA σχετικά με την Τυπική Περιγραφή Δείγματος (SSD) για τα τρόφιμα και τις ζωτικοφέρες⁽¹⁾ και τις πρόσθιτες ειδικές απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων της EFSA.

Βρυξέλλες, 28 Ιουνίου 2016.

Για την Επιτροπή
Vytenis ANDRIUKAITIS
Μέλος της Επιτροπής

⁽¹⁾ <http://www.efsa.europa.eu/en/datex/datexsubmitdata.htm>

ΣΥΣΤΑΣΗ (ΕΕ) 2016/1111 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 6ης Ιουλίου 2016

σχετικά με την παρακολούθηση της παρουσίας νικέλιου στα τρόφιμα

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 292,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το νικέλιο είναι μέταλλο που απαντάται ευρέως στην επιφάνεια της γης. Το νικέλιο περιέχεται στα τρόφιμα και το πόσιμο νερό λόγω φυσικών και ανθρωπογενών δραστηριοτήτων.
- (2) Ο Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων ζήτησε από την Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων («EFSA») να αξιολογήσει τους κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία από την παρουσία νικέλιου στα τρόφιμα, ιδίως στα λαχανικά.
- (3) Η επιστημονική ομάδα για τις μολυσματικές προσμείξεις στην τροφική αλυσίδα (CONTAM Panel) της EFSA αποφάσισε να επεκτείνει την εκτίμηση κινδύνου στο πόσιμο νερό και εξέδωσε επιστημονική γνώμη σχετικά με τους κινδύνους για τη δημόσια υγεία που συνδέονται με την παρουσία νικέλιου στα τρόφιμα και το πόσιμο νερό ⁽¹⁾. Η εν λόγω γνώμη προσδιορίζει την τοξικότητα στο αναπαραγωγικό σύστημα και στην ανάπτυξη ως κρίσιμες επιδράσεις για τον χαρακτηρισμό της επικινδυνότητας της χρόνιας έκθεσης στο νικέλιο από το στόμα. Η εμφάνιση εκξέματος και η επιδείνωση των αλλεργικών αντιδράσεων εντοπίστηκαν ως κρίσιμες επιδράσεις για την οξεία έκθεση στο νικέλιο από το στόμα, στους ανθρώπους με ευαισθησία στο νικέλιο.
- (4) Συγκεντρώθηκαν δεδομένα σχετικά με την παρουσία νικέλιου στα τρόφιμα και στο πόσιμο νερό σε 15 διαφορετικές ευρωπαϊκές χώρες. Ωστόσο, δεδομένου ότι το 80 % των στοιχείων αυτών προέρχεται από ένα κράτος μέλος, είναι αναγκαίο ένα γεωγραφικά πιο ευρύ φάσμα δεδομένων για να επιβεβαιωθεί η παρουσία νικέλιου σε τρόφιμα σε ολόκληρη την Ένωση.
- (5) Για ορισμένες ομάδες τροφίμων οι οποίες θεωρούνται βασικοί παράγοντες που συμβάλλουν στην έκθεση μέσω της διατροφής στην επιστημονική γνωμοδότηση της EFSA, τα διαδέσιμα στοιχεία για την παρουσία νικέλιου ήταν περιορισμένα. Εν όψει των πιθανών μελλοντικών μέτρων διαχείρισης κινδύνου, θα ήταν σκόπιμο να υπάρχει πιο ξεκάθαρη εικόνα της περιεκτικότητας σε νικέλιο των τροφίμων που ανήκουν στις εν λόγω ομάδες τροφίμων,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΥΣΤΑΣΗ:

1. Τα κράτη μέλη θα πρέπει, με την ενεργό συμμετοχή των υπευθύνων επιχειρήσεων τροφίμων και άλλων ενδιαφερόμενων μερών, να διεξάγουν έλεγχο για την παρουσία νικέλιου στα τρόφιμα κατά τη διάρκεια των ετών 2016, 2017 και 2018. Η παρακολούθηση θα πρέπει να εστιαστεί στα σιτηρά, στα τρόφιμα με βάση τα σιτηρά, στα παρασκευάσματα για βρέφη, στα παρασκευάσματα δευτερης βρεφικής ηλικίας, στα μεταποιημένα τρόφιμα με βάση τα σιτηρά για βρέφη και μικρά παιδιά, στις παιδικές τροφές, στα τρόφιμα για ειδικούς ιατρικούς σκοπούς που προορίζονται ειδικά για βρέφη και μικρά παιδιά, στα συμπληρώματα διατροφής, στα όστρια, στους έηρους καρπούς και ελαιούγους σπόρους, στο γάλα και τα γαλακτοκομικά προϊόντα, στα αλκοολούχα και μη αλκοολούχα ποτά, στη ζάχαρη και τα είδη ζαχαροπλαστικής (συμπεριλαμβανομένου του κακάο και της σοκολάτας), στα φρούτα, στα λαχανικά και στα προϊόντα λαχανικών (συμπεριλαμβανομένων των μανιταριών), στα έηρά φύλλα τσαγιού, στα έηρά μέρη άλλων φυτών που χρησιμοποιούνται για αφεψήματα βοτάνων και στα δίθυρα μαλάκια.
2. Οι διαδικασίες δειγματοληψίας πρέπει να διενεργούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 333/2007 της Επιτροπής ⁽²⁾, για να εξασφαλίζεται ότι τα δείγματα είναι αντιπροσωπευτικά της παρτίδας στην οποία πραγματοποιείται η δειγματοληψία.
3. Τα δείγματα θα πρέπει να αναλύονται όπως πωλούνται στην αγορά. Η ανάλυση του συνολικού νικέλιου θα πρέπει να διενεργείται σύμφωνα με το πρότυπο EN 13804: 2013, «Foodstuffs — Determination of elements and their chemical species — General considerations and specific requirements» (Τρόφιμα — Προσδιορισμός των στοιχείων και των χημικών ειδών τους — Γενικές εκτιμήσεις και ειδικές απαιτήσεις), κατά προτίμηση με τη χρήση αναλυτικής μεθόδου με φασματομετρία ατομικής απορρόφησης φλόγας (FAAS) ή φασματομετρία ατομικής απορρόφησης γραφιτικού κλιβάνου (GFAAS), φασματομετρία οπτικής εκπομπής σε επαγγελματικά συζευγμένο πλάσμα (ICP-OES) ή φασματομετρία μάζας (ICP-MS).

⁽¹⁾ EFSA CONTAM Panel (Επιστημονική ομάδα της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA) για τις μολυσματικές προσμείξεις στην τροφική αλυσίδα), 2015. Επιστημονική γνώμη σχετικά με τους κινδύνους για τη δημόσια υγεία που συνδέονται με την παρουσία νικέλιου στα τρόφιμα και το πόσιμο νερό. EFSA Journal 2015; 13(2):4002, σ. 202- doi:10.2903/j.efsa.2015.4002

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 333/2007 της Επιτροπής, της 28ης Μαρτίου 2007, για τον καθορισμό μεθόδων δειγματοληψίας και ανάλυσης για τον έλεγχο των επιπλέον ιχνοστοιχείων και ουσιών που επιμολύνουν τα τρόφιμα κατά την επεξεργασία τους (ΕΕ L 88 της 29.3.2007, σ. 29).

4. Τα κράτη μέλη, οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων και τα άλλα ενδιαφερόμενα μέρη θα πρέπει να παρέχουν στην EFSA τα στοιχεία παρακολούθησης εκφρασμένα με βάση το πλήρες βάρος, μαζί με τις πληροφορίες, και στον μορφότυπο ηλεκτρονικής υποβολής που ορίζεται από την EFSA, για τη συγκέντρωσή τους σε κοινή βάση δεδομένων έως την 1η Οκτωβρίου των ετών 2016, 2017 και 2018. Διαθέσιμα στοιχεία παρουσίας από προηγούμενα έτη, τα οποία δεν έχουν ακόμη υποβληθεί, θα πρέπει να διαβιβάζονται με τον ίδιο τρόπο το συντομότερο δυνατόν.

Βρυξέλλες, 6 Ιουλίου 2016.

Για την Επιτροπή
Vytenis ANDRIUKAITIS
Μέλος της Επιτροπής

ISSN 1977-0669 (ηλεκτρονική έκδοση)
ISSN 1725-2547 (έντυπη έκδοση)

Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης
2985 Λουξεμβούργο
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

EL